ה' שבט תשמ"ו, 15.1.1986 מיספר 2524 שנה 50 המחיר 1.85 שקל חדש (כולל מע"מ)

העולם הזה

פרשת חוה יערי

חוה ואהוד יערי

רש!
פסק זמן חדש.
בטעם מר-מתוק.
קוויק מאגי
HAZELNUT WAFER IN BITTERSWEET CHOCOLATE
WAFER IN FINEST MILK CHOCOLATE
עלית

מכתבים

עת לעשות

על תסריטי־זוועה שאינם גזירה מן השמיים

תסריטי־זוועה אימתני, המהלך אימים על הציבור השפוי, כאילו נגזר עלינו, במוקדם או במאוחר, לחיות תחת מישטר פאשיסטי־גיזעני, באיוש אנשים כמו כהנא, אינו חייב להתגשם.

שילטון פאשיסטי אינו גזירה משמיים ואינו גורל שכבר נחרץ עלינו. מי שיושב ספון בביתו ומחכה לסוף הרע ולקץ הנורא, אינו מועיל לא למדינת ישראל, לא לאזרחי ישראל ובעיקר — לא לו עצמו.

וכדי להימנע מלהגיע למצב כזה — יש לעשות. היום, לעשות, זה להיאבק בגיזענות.

טל רביד, קריית ביאליק

● ● ●

ראש קטן מתחיל בגן

על מצב האומה, ינואר 1986.

... גזל הקרקעות, בשם הציונות,
יישובים פיקטיוויים, זאת המדינות!
ליל־חורף יבש, כוכבים בחוץ,
איידס בעיר, איידס בקיבוץ!
.... אינפלאציה בפריזר, מחירים חמים,
האהבה פורחת, שינאת אחים!
תיסמונת „ראש קטן"
מתחילה כבר מגיל הגן!
...חוזרים בתשובה, דתיים בשחור,
מי רואה בקצה ת'אור?
כל ממזר מלך, כל רמאי סופר־סטאר,
לזלול היום, מי חושב על מחר?

כרמל קידרון, עין כרמל

● ● ●

אבנרי למועצת המדינה

על חברים־בכוח של הבית השני (העולם הזה 8.1.86).

תמהני מה ראה עורך העולם הזה להציע, כי חברי מועצת־המדינה העל־כנסתית, ממיגזר הח"כים לשעבר, יהיו רק כאלה שסיימו שלוש או ארבע תקופות־כהונה (כמו יוסף תמיר הליברלי וורח ורהפטיג המפד"לי).

האם הוא עשה זאת מטעמי צניעות, כדי להוציא את עצמו מן הכלל? אם זיכרוני איננו מטעה אותי, סיים אורי אבנרי רק שתי תקופות־כהונה וחצי (עת ערך רוטציה עם חבר רשימתו).

אבל אם יש מישהו שיכול לתרום למועצת־המדינה הרי זה, ללא ספק, אורי אבנרי.

יוסף שפר, רמתן־גן

● ● ●

הנחתום ושר־החוץ

על השימוש בגלאי־השקר (העולם הזה 8.1.86).

קודם כל ידוע כי אין הנחתום מעיד על עיסתו. מה אתם מצפים מארם שיש לו מכון לגלאי־שקר — שיאמר שהגלאי איננו אמין?

אבל בקשר לאברשה טמיר וההצעה המשונה לשולחו להיבדק במכונת־האמת (־ גלאי השקר), הבעיה איננה כלל אי־אמינותו או אמינותו של הגלאי (ועל זה אפשר, בהחלט, להתווכח).

הבעיה היא כבודו של טמיר. אדם ששירת את ארצו כמעט מן היום שעמד על דעתו (בצעירותו — מפקד גוש־עציון במילחמת־העצמאות; בבחרותו — אלוף בצה"ל; ועכשיו — מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה), פיתאום מייחסים לו דיברי־שקר?

כאשר הנשיא רגן ביקש להורות, לפני כמה שבועות, להעביר פקידים בכירים בבדיקה של גלאי־שקר, הודיע שר־החוץ, ג'ורג' שולץ, חד וחלק: ביום שידרשו זאת ממני, או מפקידיי הבכירים, אתפטר מן המימשל. מימשל שאיננו מכבד את בכיריו, אינני רוצה לשרת בו.

רגן נסוג מן הרעיון תוך 48 שעות.

יוסף גולדין, תל־אביב

● ● ●

אסטרולוגי, לא לוגי

על המפה האסטרולוגית של הרצל ליפשיץ (העולם הזה 8.1.86).

עם כל הכבוד לכוכבים ולמזלות אבל איך יכול אסטרולוג לקבוע כי החודשים הטובים (אפריל ונובמבר) של שימעון פרס יהיו גם החודשים הטובים של יצחק שמיר — ולהיפך?

אולי זאת קביעה אסטרולוגית, אבל זאת בוודאי לא קביעה לוגית. אני בטוחה שחודש טוב של האחד איננו חודש טוב של השני.

חנה ברקוביץ, פתח־תיקווה

כתבת השער הקדמי:

עדת־ראייה או דורסת?

המעצר שהיכה את המדינה בתדהמה: האם דרסה חווה יערי (בתצלום) את התיירת, בגלל 50 אלף דולר, או שרק ראתה כיצד היא נדרסת – ושתקה? מדוע השתיק בעלה, אהוד, את הסניגור ולא הניח לו לחקור את איש־המישטרה?

38

ביטוח שווה זהב

סקופ

כשהדיח שימחה ארליך המנוח את אלינעזר שילוני ממס־ההכנסה, העניק לו מתנת פרידה: רישיון לניהול חברת־ביטוח. שילוני מכר אותו ב־הרבה אלפי דולארים.

6

כתבת השער האחורי:

פצצה לדוגמנית

מיטען־החבלה הקטן שהתפוצץ ברמת־גן הונח ליד ביתה של הדוגמנית היפהפיה. האם מישהו ניסה להפחיד את עריה מאירצ'ק (בתצלום)? מי הם המפוצצים – אנשי העולם התחתון או מציתי תחנות?

36

החברות והחברים של יעקב לוינסון

יעקב לוינסון מת, אולם החברות המיסתוריות שהקים עדיין פועלות. גילויים מדהימים על מעורבותם בפרשה של שני אנשי־קש – קבלן מפורסם ופרקליט בכיר ביותר. לראשונה: רשימה בלעדית של החברות ה־בינלאומיות שגרפו הון על חשבון בנק־הפועלים.

14

רחל המרחלת מדווחת:

מחפשת מקצוע ● **שרינה מארש** הגשימה חלום ישן ● **אפי ארזי** החליט להתפייס עם **דינה** ● מי אבי העובר של **אפי בן־ישראל?**

40

רוטציה בטאבה

פיסת־החוף ליד אילת לא עניינה איש מבין הפוליטיקאים. את עמדו־תיהם הם קבעו לפי יחסם לעניין אחר לגמרי: רוצים או לא רוצים רוטציה?

7

הפרובוקציה

גאולה כהן, דב שילנסקי וחבריהם חיפשו פרובוקציה בכל מחיר – הם מצאו אותה כשמישהו משומרי הר־הבית אסר עליהם להכניס מצלמה למיבנה תת־קרקעי. סיור אלים, שעלול היה להסתיים בתבערה עו־למית – מעשה איוולת חסר כל אחריות.

8 11

שחורים הביתה!

כיצד הסתננו בנמל אחד תישעה נוסעים סמויים לסיפונה של אונייתי־השעשועים „מורן"? גם הפעם הם היו שחורים — אך הפעם לא השליכו אותם לכרישים.

10

שתיקת הד"ר

מדוע מסרב הד"ר אמנון חלצל, ששוחרר ממעצרו, לספר כיצד נקלע לפרשה המזעזעת, למרות העובדה כי נפגע מהעניין?

20

לא עלמן ישראל

הוא מבטיח להכות את נשות הארץ בתדהמה, בגלי ובמפרץ. אלי עלמני, מעצב השיער הישראלי שהצליח בניו־יורק, החליט לנטוש את הדולארים לטובת המולדת.

24

איזה מין מדור

מדור חדש בענ־ייני מין. חלומות והזיות. בעלת ה־מדור (בתצלום), בעלת הנסיון ה־עשיר, מציעה את עצתה בפיתרון בעיות ומכריזה: „יש לי מקום בלב לכולם"

34

ברכה על המים וקופסאות־אוויר

מי ברז שזכו לבירכתו של כומר, קופסות־שימורים המכילות אוויר ושקיות מאדמת ארץ־הקודש הם סחורות הנחטפות בידי צליינים – בהמלצת מישרד־התיירות.

28

בית ספר לאבא ואמא

„תנו לילדים שלכם ללמד אתכם!" מציע הפסיכולוג אחי יותם, הגורס כי העיסוק של ההורים בשיעורי הבית של ילדיהם הורס את היחסים בבית. הוא מסביר את שיטתו, משכנע מדוע אסור למרר את חיי הילדים וכיצד החליט להישאר רווק ולוותר על הולדת ילדים.

29

רופא מגונה

סיפורה המלא של הצעירה ש־התלוננה כי רופא שיניים מרמת־גן עשה בגופה מע־שה מגונה בכוח ואיים גם למצוץ את דמה.

35

העולם הבא

מסתמן מחסור בתורים בבתי־החולים ★ נעצר מתמטיקאי שהגיעו לידיו פרטים סודיים: ידע כיצד פותרים מישוואות אל־גבראיות ★ מיבצע **טלברח** לאיתור תורמי **טלתרום** שנעלמו באופן מיסתורי.

42

המדורים הקבועים:

מיכתבים – ראש קטן מתחיל בגן 3
איגרת־העורך – כל הפוסל במומו פוסל 4
תשקיף – האחים גינדי למכסיקו 5
במדינה – בדווי ערמומי מאוד 6
הנדון – „האם אתם זקוקים גם למילחמה עם 800 מיליון מוסלמים?" 11
אנשים – איזו ציפור־שיר מסתתרת בין הרגליים 12
יומן אישי – סוס אחד זקן ביפו 17
מה הם אומרים – „אשה בגדה והפסידה את זכויותיה כאשה נשואה?" 18
גם זה וגם זה – לא לכל אחד מותר 21
לילות ישראל – עיר המבלה בכל שעות היממה 22
קולנוע – הפרקליט. הסכין והמין 27
שידור – קריצה רבת־משמעות 28
ראיון – עם אחי יותם. מנהל בית־הספר להורים 29
תשבצופן – 18. לא מת (2 אותיות) 32
הדיוסקום – המיספרים הקובעים את גורלות המאמינים 33
רחל המרחלת – כוכבת־קולנוע ועליה חנות־תכשיטים בגודל בינוני 40
העולם הבא – מיבחן הקפה הזול 42

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 232262/3/4־03. תא"דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־משנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך ביתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זברני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הפצה: "גד" בע"מ תל־אביב

קול קורא,

„בל הפוסל— במזמו פוסל", אומר הפיתגם. מדי פעם אני מתפעל מחדש מן החוכמה הגלומה באימרה פשוטה זו.

הנה, למשל, סגן־השר רוני מילוא. בישיבתה של סיעת־הליכוד בכנסת, כך נאמר בדיווח עיתונאי מוסמך, דיבר ח"כ מילוא על העולם הזה.

וכך נאמר:

„סגן־השר רוני מילוא הסביר כי המאבק איננו על חופש־העיתונות של התיקשורת, אלא על חופש הבריונות' בה. לדבריו, יש בטלוויזיה אנשים אשר היעד הראשון שלהם הוא לפגוע בכל מחיר באנשי־ציבור, כפי שעושים זאת דידי מנוסי ומשה דור. ככל זאת נבהלו גם בתיקשורת מן הזעם שהתעורר בציבור, ובפעם הראשונה התקשר אליו השבוע עורך של עיתון, והתנצל על פירסום ידיעה לא־נכונה עליו. בכך יש כבר לראות איזה שינוי.

„ח"כ רוני מילוא התריס נגד ‚עיתונאים שהם בריונים לכל דבר', ומנה בראש וראשונה את העולם הזה שלדבריו ‚שורץ בריונים'. דעתו של רוני מילוא הוא כי ‚אין מה לפחד מהם'. כהגדרתו: ‚אלה פחדנים ונמושות המסתתרים מאחורי העט שלהם. מאידך', אמר, ‚יש גם עיתונאים הגונים. המקפידים על האמת. אך מי שמוציא דיבה — חייב לשלם את המחיר'."

בקטע קצר זה מופיעות המילים „בריונים" ו„בריונות" שלוש פעמים. וזה מעניין מבחינה פסיכולוגית.

רוני מילוא הוא הבריון הפרלמנטרי מס' 1 בכנסת. וכך גם הוגדר פומבית על־ידי אחד מעמיתיו. בעניני בריונות, הוא מומחה ממדרגה ראשונה, וציון מפיו ראוי לתשומת־לב.

במילון הרוויזיוניסטי, המילה „בריון" אינה מילת־גנאי. אלא להיפך. שם־נרדף לפטריוט וללוחם־חרות־ישראל. השיר החשוב ביותר של בית"ר, שפיזמונו הוא „בדם ואש יהודה נפלה, ובדם ואש יהודה תקום" מתחיל במילים „קמנו שבנו. צעירי־אונים / קמנו שבנו. אנחנו בריונים..."

אם כן, אני מודה למילוא על המחמאה בשם כל חברי המערכת הזאת. הפחדנים והנמושות. איך נשתוה לגבורתו של רוני מילוא, היכול לקלל ולגדף ולהשמיץ בלי כל הגבלה, מכיוון שהוא נהנה מחסינות מוחלטת?

שבועון מסויים

בכל פעם, כאשר מנסה אספסוף פרלמנטרי לערוך מישפט־לינץ' לעיתונות החופשית, קם מישהו ומעלה את ההצעה להפוך את מועצת־העיתונות לגוף שילטוני, הממנה עיתונאים ומדיח אותם. במיסגרת הוויכוח על הצעה נפסדת זו — שכל מוסדות העיתונות בעולם החופשי מתנגדים לה בתוקף — אני נשאל מדי פעם מדוע אין אנחנו, אנשי העולם הזה, חברים במוסד זה.

התשובה לכך היא פשוטה וחד־משמעית: מעולם לא הוזמנתי להשתתף בהקמתה או בפעולתה של „מועצת־העיתונות". איני יודע מתי קמה, בידי מי ולשם־מה, כיצד היא פועלת, היכן ואיך.

שמעתי שיש דבר הקרוי „תקנון האתיקה". לא הוזמנתי להשתתף בעיבוד התקנון הזה, לא התבקשתי לחוות את דעתי עליו. יתר על כן: מעולם לא טרח מישהו להמציא לי עותק של התקנון הזה, ועד עצם היום הזה אין לי מושג מה כתוב בו.

(אין צורך לומר שאיני מוכן לקבל על עצמי כללים שלא שותפתי בגיבושם. הדבר גם אינו דרוש. לנו, בשבועון זה, יש כללים ברורים של אתיקה. ואנחנו נוהגים על פיהם. מתוך עיון בעיתונים אחרים, נראה כי הכללים שלנו טובים וחמורים מכללי התקנון ההוא).

תשאל, מן הסתם, מדוע הוחרם העולם הזה על־ידי מקימיה של „מועצת־העיתונות". מאז ועד היום. נראה כי ההסבר הנכון הוא זה:

כאשר קמה המערכת הנוכחית של העולם הזה, ב־1950, היתה העיתונות כפופה ומשועבדת כולה למישטר־יחיד של דויד בן־גוריון. הוא נהג בה כבחתול־הבית שלו. הוא עצמו התפאר שאם הוא רוצה למנוע פירסום כלשהו, הוא מזמין את עורכי העיתונים, מספר להם את הסוד ומבקש מהם לגנוז אותו. החלטת־הגניזה היתה אוטו־מטית.

העולם הזה לא הסכים מעולם לנוהל זה. במשך הרבה שנים היינו כלי־התיקשורת היחידי שמתח ביקורת מתמדת, עיקבית וחריפה על מדיניותו של בן־גוריון בענייני פנים וחוץ, ושברנו כל קשר־השתקה שלא נגע לצורכי הביטחון החיוניים של המדינה. בן־גוריון תיעב אותנו עד כדי כך, שלא הסכים מעולם לבטא את השם העולם הזה. הוא כינה אותנו בשם „השבועון המסויים", שהיה בעינינו לתואר־כבוד.

בן־גוריון ניסה לחסל אותנו בדרכים שונות — חרם כלכלי, איסור הפצת העולם הזה בצה"ל, נסיון לכלוא אותי במעצר מינהלי (שנבלם על־ידי מנחם בגין), נסיון לחוקק חוקים מיוחדים נגדנו, ואולי גם מעורבות בפעולות־טרור גופניות נגדנו. אך פעולתו העיקרית היתה לקבוע כי „ועדת העורכים" תהיה מורכבת אך ורק מעורכי „העיתונים היומיים". היינו אז השבועון הפוליטי היחידי במדינה, והגדרה זו נועדה להוציא אותנו מן הכלל.

עורכי היומונים דאז שיתפו פעולה עם השילטון (כמו תמיד), וכתוצאה מכך הורכבו למעשה כל מוסדות המימסד העיתונאי בארץ בלעדינו ונגדנו. אופן הקמתה של „מועצת העיתונות" היה חלק מן המישחק הזה.

הסיפור הזה מראה בעליל עד כמה מסוכן להעניק סמכויות שילטוניות למימסד כלשהו במיקצוע העיתונות — המיקצוע של חופש־הביטוי ומסירת המידע לציבור. אין הוא דומה לשום מיקצוע אחר.

ואשר לאתיקה: אני דוגל בכללי־אתיקה חמורים. יש לי הצעות משלי לגבי גיבושם של כללי־אתיקה והפעלתם. אני מוכן לשתף פעולה עם כל גוף עיתונאי שיקבל על עצמו את המשימה החשובה הזאת ברצינות. אינני סבור כי המוסדות הקיימים תורמים תרומה רבה לכך.

אבי שלום

מכתבים

כל אחד והיום שלו

על מועדים מיוחדים בלוח־השנה (העולם הזה 1.1.86).

לאורי אבנרי יש בעיה עם חודש דצמבר. זה החודש, כפי שהוא כותב במדורו, יומן אישי, שבאות עליו כל הצרות.

אז קודם כל אני שמח שעכשיו הוא יכול כבר לנשום לרווחה, לפחות ל־11 החודשים הבאים. ושנית, אני מבקש להרגיע את קהל הקוראים ולהודיע להם שלוח־השנה זה לא דבר כזה נורא. קורה, אומנם, שלאדם יש חודש מקולל, אבל קורה גם אחרת.

כמו לי, למשל. יש לי יום מאוד מאושר: ה־29 בפברואר. אומנם הוא פוקד את הלוח רק פעם בארבע שנים, אבל זה היום הגדול בחיי. עובדה: ב־29 בפברואר 1952 נולדתי; ב־29 בפברואר 1972 פגשתי, בעת שירותי בצה"ל, חיילת משגעת בשם יעל; ב־29 בפברואר 1976 נשאתי אותה לאשה, ותאמינו או לא תאמינו (יש תעודת־לידה): ב־29 בפברואר 1980 נולדה בתנו, דינה.

אבי מרין, רעננה

● ● ●

רמת־השרון זה לא ניו־יורק

על פרווז לחורף 86' (העולם הזה 1.1.86).

מה היא רוצה מחיי, אורנה גלזן? יפה מאוד שהיא מרווחת מניו־יורק על מה שהולך בעולם

המלכה מרי, בת 16
לא ריבה ולא קונפיטורה

הפרוות. אבל היא לא חשבה מראש מה יעשה הדיווח שלה, מלווה תצלומי מעילי המינק החום, שועל־הכסף והסוואקארה האפורה, לתקציב המישפחה שלנו.

רק שבתי ביום הרביעי האחרון מן העבודה, ואשתי יצאה לקרבי: „בנצי, תראה מה זה פרווז: מתחיל להיות קר..."

הרמז היה ברור.

בהתחשב במצב ובכך שרמת־השרון איננה ניו־יורק, התפשרנו למחרת אחר־הצהריים על מעיל־צמר בהמשביר.

אבל גם אותו לא חילקו בחינם.

בן־ציון קליין, רמת־השרון

● ● ●

ברברה של התותחנים

על ברברה הקדושה (העולם הזה 8.1.86).

יש קצת הגזמה בהענקת תואר ברברה הקדושה לברברה טאופר, האוסטרית האוהבת לחיות בארץ. לפי התצלומים והכתבה היא נראית מלאת חיים ופילפל. לעומת זאת, ברברה הקדושה היתה אומנם צעירה יפהפיה ילידת מצריים (לפני איזה 1700 שנה), אך כאשר הגיעה לפירקה, חשש לה אביה וכלא אותה, ליתר ביטחון, במיגדל.

במיגדל היה לה מספיק זמן להרהר ברתה העכו"מית, והיא החליטה לחזור בתשובה והתנצרה בהתכתבות — אם זה המונח הנכון. רק נודע הדבר לאביה, הוא זעם כל כך עד שהתפרץ למיגדל והרג אותה על המקום.

וזאת היתה הסיבה שהכנסיה הקתולית הכריזה עליה, כמה מאות שנים לאחר מכן, כעל קדושה.

יוסף לוי, ירושלים

מותר להם לאנשי כסית לחוג את יום ברברה הקדושה במקום יום סילווסטר הקדוש. אבל לשם כך היה על ברברה טאופר לרייך יותר ולהקרים את ביקורה בארץ ב־27 יום.

כי היום של ברברה הקדושה, בלוח הקדושים הנוצריים, הוא ה־4 בדצמבר. ודרך אגב, היא לא סתם קדושה. ברברה הקדושה היא הפטרונית של כורי־הפחם והתותחנים. **יונה כהן**, תל־אביב

● ● ●

חיישנים ללא חושים

על איכות־החיים בתל־אביב.

עשיתי טעות ורכשתי, לפני שלוש שנים, דירה בצפון תל־אביב, ממול למרכז מיסחרי. שלוש, ארבע, חמש פעמים ביום (ובעיקר בלילות ובשבתות) מתחילים החיישנים (הסנסורים) של מכשירי־האזעקה נגד פריצות, המותקנים בבתי־העסק במרכז, לצפור, ללא סיבה סבירה.

הם צופרים וצופרים ואין מושיע. לפעמים הצפירות נמשכות רבע שעה, לפעמים חצי שעה, לפעמים שעה. ואז הן פוסקות לפתע, כמו שהחלו לפתע.

החיישנים חסרי חוש־ההתחשבות האלה הופכים את החיים ממש לגיהינום. איפה הרשות לאיכות־הסביבה? איפה הרשות לאיכות־החיים (אם קיימת כזאת?) **חנן קורצמן**, תל־אביב

● ● ●

מיכתב המרמלדה

קורא שפתר לעצמו בעיה:

זה שנים שאני קורא כל שבוע את העולם הזה. מבסוט ממנת־הקריאה השבועית הזאת, נהנה מן הידיעות ומן הסקופים, מן הרחיליויות ומן התשקיפים.

אבל כל שבוע דבר אחד אוכל אותי. זה המיכתבים למערכת. איך כל הקוראים יש להם מה לומר ומה לכתוב ולי, פשוט אין לי כל רעיון. כי, כאמור, מה שכתוב בהעולם הזה מתקבל על דעתי ואין לי מה להוסיף.

עד שלפני כמה שבועות כתבו קוראים על כל מיני נושאים יוצאי־דופן (כמו מיספר האותיות באלפבית האלבני), ועכשיו סוף־סוף גם אני יכול להיכנס לעניין.

הלא החורף כבר הגיע וכולנו התחלנו לאכול שוב לחם עם ריבה. רק שיש כאלה שאצלם זאת לא ריבה, כי אם קונפיטורה, או, כמו אצלנו בבית, מרמלדה.

אז מה שהטרייד אותי תמיד זה מאיפה לקחו את המרמלדה הזאת. חקרתי ומצאתי, בספר היסטוריה אחד, כי זה נולד בימי ילדותה של מרי, מלכת הסקוטים (1542־1587), שגדלה בחצר המלך הצרפתי. יום אחד חלתה מרי, והטבח אשר במיטבח המלכותי קיווה לרפאותה בעזרת מירקחת־תפוזים. הוא רקח ורקח ורקח, תוך שהוא מלחש כל הזמן מארי אה מאלאד (בצרפתית: מרי חולה), עד שיצאה לו מרמלדה, וממנה מרי באמת החלימה.

דורון שוץ, הרצליה

● *הסיפור סיפור, אבל שורש המילה מרמ־לדה במילה הפורטוגלית מרמלו, שפירושה חבוש.*

העולם הזה
לפני 25 שנה

על הדבש
ועל העוקץ

מצבי־לחץ הם. כנראה, לא דבר חדש לשימעון פרס. עוד כשהיה סגן שר־הביטחון, הוא השתדל לעמוד במצבים כאלה בכבוד. כפי שדיווח העולם הזה בגליונו שהופיע השבוע לפני 25 שנה:

הגדרה קולעת על המצבים שאליהם הוא נקלע לפעמים. נתן שימעון פרס בחוג ידידיו: „לפעמים אני מרגיש כמו אחד שהולך בג'ונגל ורואה פיתאום אריה. אני פונה אחורה והנה — נמר: אני מנסה לברוח ימינה — ואנ! שמאלה — ברולס: אני עולה על העץ הראשון המזדמן לי, למיקלט — והנה בוורת־דבורים! או אין לי ברירה, ואני מלקק את הדבש!"

דו תשקיף

חרות תמתין לרוטציה

ראשי המחנות השונים בחרות הסכמה ג'נטלמנית לעריכת ועידה שקטה, שבה לא יערער איש על מנהיגותו של יצחק שמיר. ראשי־המחנות הגיעו להבנה שיש להמתין בשקט עד למועד הרוטציה, ולא לתת לראשי־המערך ולוא עילה ועירה ביותר לפרק את ממשלת־האחדות לפני חודש ספטמבר הקרוב.
אחרי־כן יבקשו אנשי־חרות לבצע בתקופה קצרה את כל מה שלא הצליחו והספיקו לעשות בשתי הקאדנציות הקו־מות — הלאמת קופת־חולים, גביית מס מלא מהקיבוצים ומהמושבים.

הפיסגה — לשמיר?

בצמרת מיפלגת־העבודה מאשימים את שימעון פרס בכך שעשה טעות טאקטית חמורה, כשהסכים כי שלב־הפישור של הבוררות בשאלת טאבה יימשך עד הסתיו. בכך הוא העניק לליכוד את האפשרות לעכב את הפיסגה המיוחלת עם חוסני מובארכ, עד לכניסתו של יצחק שמיר ללישכת ראש־הממשלה.

יד לבנים מורדים

הורים שכולים בירושלים עומדים להקים עמותה, שתפעל ליסוד „בית יד־לבנים חלופי". הם זועמים על „יד־לבנים" ה־רישמי, על שהעניק את תמיכתו הבלתי־מסויגת למילחמת־לבנון — בניגוד גמור לעמדתם ולעמדת בניהם.

רפול לדרום־לבנון

הרמטכ"ל לשעבר רפאל איתן הוזמן באורח־כבוד לאזכרה שנערכה ביום השלישי השבוע במרג־עיון, במלאת שנתיים למותו של מייג'ור סעד חדד. לרגל האירוע, בפעם הראשונה מאז הנסיגה מלבנון, התיר לכתבים ישראליים לצאת לדרום־לבנון.

לוי בקריית־שמונה

אחרי שתי דחיות הופיע ביום השלישי השבוע הרמטכ"ל משה לוי בקריית־שמונה לפני התושבים, כדי לשמוע על חששותיהם מפני הקאטיושות. תושבים רבים ביקשו שאיש־צבא יופיע לפניהם, ולא פוליטיקאי.

נערי פרס מתקוטטים

ככל שמתקרב מועד מימוש הרוטציה מתרבות ההתגרשויות בין עוזרי ראש־הממשלה על תפקידים בלישכת שר־החוץ, כששימעון פרס יעבור לשם.
פרס יוותר כנראה על שרותיהם של לפחות חמישה ממלוויו הקבועים, ונראה שהוא יעדיף צוות חדש.

ערן למישרד־הביטחון?

מנכ"ל „מיבטחים", עמוס ערן, מוזכר כאחד המועמדים הרציניים להחלפתו של מנכ"ל מישרד־הביטחון, מנחם („מנדי") מרון, שיפרוש מתפקידו ב־1 באפריל 1986.

ספרן לרמת־אביב

הפרופסור נדב ספרן, ראש החוג ללימודי המיזרח־התיכון באוניברסיטת הארוורד, שאולץ להתפטר בתום שנת־הלימודים הנוכחית, עשוי ללמד בשנה הבאה כפרופסור־אורח באוניברסיטת תל־אביב.
חקירה פנימית של האוניברסיטה האמריקאית העלתה, שהוא קיבל כספים מקרנות של הסי־איי־אי, לשם מימון כמה ממחקריו בנושאי המיזרח־התיכון והאיסלאם. לטענת שילטונות האוניברסיטה, הוא ניסה להסתיר את העובדה שקיבל 107 אלף דולר מסוכנות־הביון המרכזית לכתיבת ספר על סעודיה.
בתל־אביב יוכל ספרן, שהוא ישראלי לשעבר, לעבוד ולהרצות בחוג דומה לזה שבו עבד בהארוורד, וכמו כן במכון שילוח ובמרכז ללימודים אסטרטגיים. בישראל לא איכפת לאיש למען איזו סוכנות־ביון עובדים החוקרים.

בגין ידבר

ב„מצודת זאב" מתלחשים, שמנחם בגין יתראיין בקרוב באחד מעיתוני הערב, סמוך למועד ועידת־חרות. המר־איין יהיה עיתונאי בכיר, שבגין מיטיב להכירו.

אין קואליציה בנצרת

שיבעה חודשים אחרי הבחירות בהסתדרות עדיין אין קואליציה במועצת פועלי נצרת (הערבית). יחסי־הכוחות שנוצרו (9 למערך, 9 לרק"ח, 3 לרשימה המתקדמת) מונעים כל הסכם.
רק"ח אינה רוצה קואליציה עם המתקדמת, שאותה היא משמיצה מדי יום, אך גם אינה רוצה בקואליציה עם המערך, שתשאיר את המתקדמת לבדה באופוזיציה, שמא תיחשד עוד יותר במשתפת פעולה עם הממשלה.
המערך אינו רוצה בקואליציה עם המתקדמת, שאותה הוא מנסה להוציא אל מחוץ לחוק, אך אינו מוכן גם להתחלק עם רק"ח בתפקיד של מזכיר־המועצה (רוטציה, כדרישת רק"ח).

רק"ח מפטרת מורים

בית־הדין לעבודה יצטרך לדון בגורלם של שלושה מורים ערביים, שראש מועצת הכפר ג'דיידה, המקורב לרק"ח, מסרב לשלם את שכרם, מפני שהוא חושד בהם שהם מקורבים לרשימה המתקדמת.
בית־הספר משותף לכפרים מכר וג'דיידה בגליל, אך ממוקם בג'דיידה. משום כך צריכה המשכורת להיות משולמת על־ידי מועצת כפר זה.

סחרוב — גיזבר מיפלגת המרכז

ישראל סחרוב, מוותיקי המיפלגה הליברלית, עובר למיפלגת המרכז החדשה של פורשי המיפלגה הליברלית, ויהיה הגיזבר שלה. סחרוב הוא היו"ר הפורש של מועצת־המנהלים של כי"ל (כימיקלים לישראל) ויו"ר המועצה הציבורית של קרן ליבי.

נבון עבר דירה

אופירה ויצחק נבון עברו באחרונה מהדירה השכורה שלהם לדירת־פנטהאוז בקומה ה־12 בבית חדש בירושלים, ב־רחוב אלרואי. בסמוך לבניין מצויים מוסדות־טנים. לנוחות הדיירים.

צ'יץ' — מס' 1

ערב ההברזה הרישמית על הקמת מיפלגת המרכז החדשה סובם על דעת כל חבריה ששלמה („צ'יץ") להט יעמוד בראשה. אריה דולצין יהיה ראש־המיפלגה, ולא יופיע ברשימה לכנסת.

חצי מהמתנדבים יקוצצו

הקיבוצים יקצצו השנה במחצית את מיספר המתנדבים המועסקים אצלם. לקיבוצים אין קשר לנישואי־התערובת או למתירנות המינית של חלק מהמתנדבים. הם נובעים מהמשבר הכלכלי, העובר על הקיבוצים.

תביעה לבחירות כלליות ציוניות

סיעת הקונפדרציה של הציונות המאוחדת, המורכבת ברובה מנשות „הדסה" האמריקאיות, תיתבע במושב הקרוב של הוועד־הפועל הציוני קיום בחירות פתוחות להסתדרות הציונית בכל רחבי־העולם ובכלל זה ישראל.
בארצות־הברית לא נערכו בחירות מזה עשר שנים. בארץ נכנסים חברי ההסתדרות הציונית לתפקידים לפי מפתח הבחירות לכנסת.
תביעת הקונפדרציה מתקבלת בתדהמה בקרב העסקנים בארץ.

25 מכובדים לניו־יורק

25 בכירים מהסוכנות ייצאו לניו־יורק לשלושה ימי־ישיבות של חברי־הנאמנים. אריה דולצין ניסה למנוע את יציאת נציגי ההסתדרות הציונית. עשרה מתוכם הודיעו שאינם יוצאים, אך שלושה כבר מצאו עילה להשתתפות בכינוס — השתתפות בכינוס אחר בארצות־הברית, שיתקיים באותה תקופה.
השלושה הם אברהם בין מהליברלים, ואליעזר שפר ויצחק מאיר מהמפד"ל.
לכינוס ייצאו גם עשרה פקידים בכירים מהסוכנות.

הגינדים למכסיקו

התחנה האחרונה של האחים משה ויגאל גינדי היא, בנראה, מכסיקו. נראה שהם ישתקעו שם, ויבנו בארצות־הברית.

ההודים נגד שניצר

יהלומנים הודיים עומדים לנצל את הכרזתו של משה שניצר, נשיא בורסת היהלומים הישראלית, כי הוא ימשיך בהתנגדותו לקבלת הודו לפדרציה הבינלאומית של בורסות־היהלומים, „כל זמן שממשלת הודו תָסרב לחדש את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל".
עד כה השמיעה הבורסה הישראלית נגד הודו רק נימוקים מיקצועיים.
ההודים יטענו באוזני עמיתיהם, כי את העניינים הדיפלומטיים יש להשאיר בידי הממשלות, וכי ההתנגדות הישראלית אינה נובעת אלא מקינאה מיסחרית.

אבנים לסין האדומה

רוב יצוא היהלומים המלוטשים מישראל להונג־קונג, שהסתכם ב־1985 ב־63 מיליון דולר נטו, מוצא את דרכו לסין העממית.
העיתונות האוסטרלית מדווחת, כי סוחרים ישראליים הקימו לשם כך מישרדי־קישור בהונג־קונג, בשותפות עם סוחרים מקומיים.

רעפים לקפריסין

חברה ישראלית לייצור רעפים תייצא השבוע בפעם הראשונה רעפים מישראל לחו"ל. המדובר הפעם בייצוא קטן ביותר — בניית גג־רעפים לווילה גדולה בלימסול שבקפריסין.

האופטומטריסטים נגד קורפו

האיגוד הארצי של האופטומטריסטים, „אורית", דורש משר־התחבורה חיים קורפו לחייב בחוק כל נהג לעבור בדיקות־עיניים מקיפות בכל שנתיים, כתנאי לחידוש הרישיון. כיום נערכות בדיקות לפני קבלת הרישיון ובגיל 50.
עוד תובעים האופטומטריסטים להוריד מהכביש נהגים שראייתם לקויה מאוד בעין אחת. דרישה נוספת היא חיוב כל הנהגים מרכיבי־המישקפיים להרכיב בגסיעות עירוניות ובינעירוניות מישקפיים מחומר גמיש, כדי למנוע חדירת זכוכיות לפנים כתוצאה מתאונות־דרכים.

שנבל ל„כור"

לפי כל הסימנים יהיה רן שנבל החבר החדש בהנהלת כור, וינהל את חטיבת הזכוכית והקרמיקה המאוחדות.

סקופ

כשהדיח שימחה ארליך ז"ל (למטה) את אליעזר שילוני (מימין), הוא נתן לו מתנת־פרידה: רשיון לניהול חברת־ביטוח. שילוני מכר אותו בהרבה אלפי דולארים

מתנת הזהב של שימחה

אילמלא המשיך אליעזר שילוני להיות בשרות־הציבור אחרי פרישתו מתפקידו כנציב מס־ההכנסה, ייתכן מאוד שהיום הוא היה איש־עסקים פרטי בעל הון נכבד.

כי בסמוך לפרישתו הכפויה מהתפקיד, לפני שמונה שנים, חש שר־האוצר שימחה ארליך, שדרש אז את התפטרותו, שמגיע לשילוני פיצוי נוסף, מלבד פיצויי־הפרישה המקובלים.

הפיצוי היה מתן רישיון להקמת חברת־ביטוח:

כדי לקבל רישיון ממשלתי להפעלת חברת־ביטוח יש צורך לא רק בחברים טובים במקומות הנכונים. היזם צריך גם כסף, או לפחות הוכחה שמי מאחוריו עומדים בעליהון. יש צורך בניסיון ארוך בעיסקי־ביטוח, צריך למצוא מנהל מומלץ. בעל ותק וא־מינות בענף. אבל בעיקר צריך הרבה מאוד מזל. כי לא כל מי שעונה על הקריטריונים האלה גם מקבל רישיון לחברת־ביטוח.

„נגרם לי עוול!"

שלוני יכול היה להציג רק את אמינותו. גם אז, ב־1978, כשקיבל מה שקיבל, הוא לא היה אלא עובד־מדינה ותיק.

שילוני, היום בן 70 וחצי, נולד בווילנה, עלה ארצה בגיל 21, שירת בהגנה ובו בזמן למד מישפטים בירושלים. בשנות ה־40 הוא התגייס למישטרה הבריטית, ועם קום המדינה הוא אירגן את בתי־הסוהר מטעם המישטרה הצבאית. הוא היה סגן מפקד נפת־ירושלים, ופרש מתפקידו זה אחרי שבתחילת שנות ה־60 הוצע לו לעבור למישטרת טבריה, כדי לחזק אותה. הוא סירב ועבר לעבוד במס־ההכנסה.

כאן הוא טיפס יפה בסולם הדרגות הממשלתי. ב־1962 הוא היה עוזר־ראשי־לחקירות לסגן נציב מס־ההכנסה. מ־1968 היה סגן נציב מס־ההכנסה וממונה על החקירות. ב־1969 הפך למעשה למס' 2 בנציבות.

ב־1975 היה, פורמאלית, למישנה לנציב יצחק מן, ומחודש מרס 76' היה לנציב מס־ההכנסה — תפקיד בכיר מאוד במערכת השרות הציבורי.

שילוני, איש חריף, מבין עניין ומיקצועי בתחומים שבהם עסק, היה לצנינים בעיני המישטר החדש, שבא אחרי בחירות המהפך של 77'. גם היום הוא אינו מסתיר שהאוריינטציה הפוליטית שלו היא המערך, וזה בוודאי היה ידוע גם לשימחה ארליך, כשבא לאוצר, כי שילוני היה גם יו"ר תא העובדים של המערך.

אבל ארליך הזהיר העדיף שלא לערוף ראשים ולהסתכן במילחמה חזיתית נגד אדם כמו שילוני, שהצטייר — ובצדק — כלוחם נגד הפשע המאורגן, נגד העלמות־מס ונגד ההון השחור.

בחודש פברואר 74' היה פיצוץ בפתח דירתו של שילוני, ברחוב בן־יהודה 31 בבירה. עד היום לא נמצאו מניחי חומר־הנפץ.

המשבר שילוני־ארליך פרץ בחודש ינואר 78'. ועדה ששילוני היה חבר בה דנה בשאלת מיסוי על ריווחי־הון בבורסה. היא המליצה על מיסוי כזה. מישהו הדליף לעיתונות את העניין, קמה מהומה באוצר והיה ברור שארליך ינצל את העניין להביא להרחת שילוני.

היום, במבט לאחור, מסכים שילוני, כי בניגוד למערכת יחסיו הקרובה עם יהושע רבינוביץ, לא היתה מלכתחילה כל כימיה בינו ובין ארליך, ומשום כך הוא הורחק ממוקדי־ההתייעצויות ב־אוצר. שילוני לא שותף בסוד המהפך הכלכלי. היום הוא משוכנע כי ידוע לו מי הדליף את המידע על הצעות־הוועדה, שגרמו להדחתו, אך הוא שומר הכל בבטן.

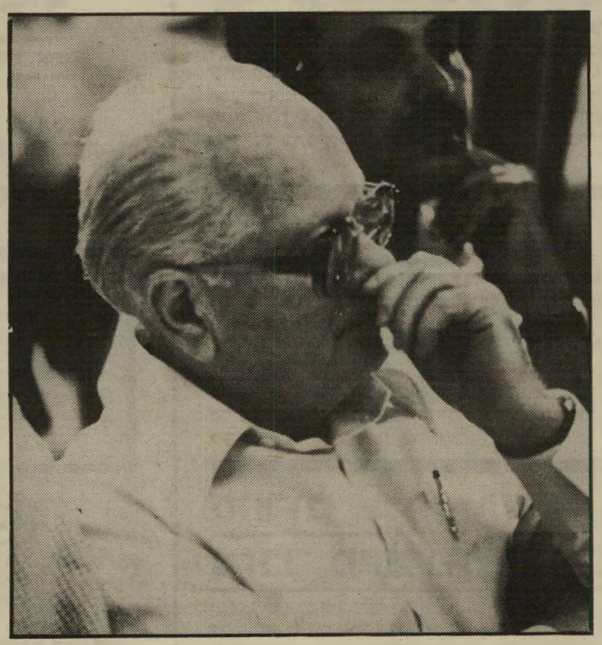
שילוני: „רצו לפטר אותי. ביום ראשון בבוקר קרא לי ארליך אליו ל־חדרו ואמר לי: ‚אני הולך להודיע לממ־שלה שהגשת התפטרות.' הודעתי לו שהוא טועה. הוא ניסה לחזור בו. הציעו לנו להיפגש שוב. הוא רצה למנות אותי כציר כלכלי בלונדון. סירבתי. דעת־הקהל והעובדים היו אז לצידי."

ב־24 בינואר 78' אומר שילוני ל־אריה אבנרי מידיעות אחרונות: „נגרם לי עוול משווע. פיטוריי הם בבחינת כפיות־טובה. אך אין ברדעתי ל־עשות כל צעד שהוא כדי לבטל את החלטת שר־האוצר."

בסוף אותו שבוע, ב־27 בינואר 78', כבר השתנתה מעט התמונה. כתב שוב אבנרי: „בעוד חודשיים, ב־1 באפריל, יתברר סופית אם שילוני יפרוש." שילוני אמר אז: „כשנגיע למועד הזה — נדבר."

„אני לא בנוי לביזנס!"

בחודש יולי 78' פרש שילוני רישמית. אז אמר, גם הפעם לאריה אבנרי: „אני עוזב את אגף מס־ההכנסה לאחר 17 שנות שירות בהרגשה של הקלה. אין בליבי מרירות על איש. איני חש עצמי מתוסכל ואינני סבור כי נגרם לי עוול. יחסיי עם מישרד־האוצר, ועם שר־האוצר בפרט, היו תקינים."

מעניין לברוק היום מה גרם לו אז לשינוי תפיסתי כזה.

אמר שילוני השבוע: „ארליך פיצה אותי בכך שנתן לי את החברה הממשלתית למדליות. הוא נתן לי מיכתב, שאם ארצה, אוכל להאריך את המינוי שם גם אחרי תום חמש שנים. בסוף 82' קיבלתי מינוי כחבר הרשות לניירות־ערך. אחרי שיצחק טוניק התמנה כ־מבקר־המדינה, ומפברואר 83' אני יו"ר הרשות לניירות־ערך, במינוי של יורם אריזור."

● **וקיבלת מארליך פיצוי נוסף — חברת־ביטוח.**

„ארליך הזכיר שאם אני רוצה, אוכל לקבל חברת־ביטוח. תושט לי עזרה. זה לא יצא אל הפועל."

● **קיבלת את „חיריל" (חברה ישראלית לביטוח).**

„לא קיבלתי. ניהלתי משא־ומתן עם

(המשך בעמוד 35)

במדינה

העם סוף ההרפתקה

שנה אחרי הנסיגה מרוב שיטחה של לבנון קם בה „הסדר החדש" — אך לא זה שאריאל שרון חלם עליו

שמו של אלי חבייקה צריך לעורר בחילה אצל יודעי־דבר.

אלי חבייקה הוא האיש שעמד על גג מיפקדת־האוגדה של עמוס ירון, מול מחנה־הפליטים שאתילא, ונתן שם את ההוראה לרצוח גברים, נשים וילדים. אז היה ידוע כגדול הידידים של ישראל בקרב הפאלאנגות, אישמונם של קציני־צה"ל רבים.

בינתיים חלף הזמן. חבייקה השתלט על „הכוחות הלבנוניים" (הכוחות המזויינים של הפאלאנגות לשעבר) והפך עתה אישאמונם ובעל־בריתם של הסורים. כראש המיליציה המארונית חתם על ההסכם להקמת „הסדר החדש" בלבנון, יחד עם ראשי המיליציות של השיעים והדרוזים.

אין זה „הסדר החדש" של אריאל שרון, שנועד להפוך את לבנון למדינת־חסות של ישראל, אלא הסדר החדש של חאפט' אל־אסד, שנועד להפוך את לבנון למדינת־חסות של סוריה.

המנהיגים המארוניים הוותיקים לא רצו בהסכם זה, הנוטל מהם הרבה מזכויות־היתר המסורתיות שלהם. הם התחילו לשחק את המישחקים הרגילים שלהם, כדי להרוויח זמן ולטרפר את ההסדר.

אלא שהפעם השתנו הכללים. חאפט' אל־אסד הזמין את אמין אל־ג'מייל, הנשיא הרישמי של לבנון ואיש המימסד המארוני, לביקור בדמשק. בשעה שג'מייל שהה שם, פתח אלי חבייקה השבוע בהתקפת־מחץ על מעוזי מיפלגת־הפאלאנגות של ג'מייל וכבש אותם בסערה. ג'מייל נותר נשיא בלי ארץ, ראש־שילטון בלי שילטון.

אלי לא יעזור. יתכן שזה היה הסיום האמיתי של הרפתקה הגדולה של מנחם בגין, אריאל שרון ורפאל איתן בלבנון — חיסול סופי של מישפחת אל־ג'מייל, בעלת־בריתה של ישראל והקמת „הסדר החדש" הסורי.

אחרי שהסתלקה ממרבית שיטחה של לבנון, לפני שנה בדיוק, נותרה ישראל עכשיו רק ברצועת־הביטחון בדרום. גם שם מזמינה הנוכחות הישראלית צרות, ההולכות ומתגברות. הקאטיושות מתחילות ליפול שוב בצפון ישראל, שכירי־ישראל מגיבים בהפגזות, ההפגזות גורמות להגברת הפיגועים, וחוזר חלילה.

אלי חבייקה לא יעזור עוד.

יחסים מרחביים ברווי ערמומי מאוד

אם קד־אמי מטורף, הרי יש שיטה בטירוף הזה, וישכיר בציידו

„דבר בשפה רכה ושא עימך מקל גדול," יעץ בשעתו תיאודור רוזוולט, נשיא ארצות־הברית בראשית המאה.

רונלד רגן מקיים עצה זו, אך להיפך: הוא מדבר בשפה רמה, ונושא עימו מקל קטן.

יש בזה חשבון. ארצות־הברית אינה חפצה בהרפתקות צבאיות, אחרי קריאה ווייט־נאם. כאשר זועמת דעת־הקהל האמריקאית וזקוקה לפורקן, מספק רגן את הפורקן הזול והבטוח ביותר. הוא נואם נאום חוצב־להבות, נוקט אמצעי של מה־בכך והכל חוזר לקדמותו.

כך נמנעת אמריקה מהרפתקה צבאית נוספת, וגם באה על סיפוקה. רק פעם אחת קיבל רגן את ההחלטה הגורלית לצאת לפעולה מילחמתית: כאשר האוייב היה האי הזעיר גרנאדה. **מתכון בספר־בישול.** בשבועות האחרונים חזר התרגיל על עצמו. הפיגועים בנמלי־התעופה של וינה

ורומא הסעירו את דעת־הקהל האמריקאית. העם חיפש פורקן. גם נקבע לו יעד. מכיוון שאי־אפשר היה להכות את אבו־ני־דאל החמקני, ולא כראי היה להתגרות בסוריה, הנהנית מחסות סובייטית, נבחרה לוב.

זה נראה פשוט. כמו מתכון בספר־בישול. לוקחים את ישראל, אומרים לה לבצע פעולה צבאית נגד לוב, והכל בא על מקומו בשלום.

אלא שהפעם סירבה ישראל לרקוד לפי החליל האמריקאי. הריקוד היה מסוכן מדי. ישראל תלויה כולה בעור־קר־החיים האווירי והימי המחבר אותה עם אירופה, וחלק גדול מעורק־החיים הזה עובר על פני החוף הארוך של לוב. מועמר קד'אפי לא הותיר כל ספק שיפגע בכל מטוס ואוניה של ישראל, אם תפרוץ „מלחמה".

רונלד רגן נשאר בלי גייסות. היה מגוי וגמור עימו שלא להסתבך בהפעלת גייסות אמריקאיים. לכן חיפש מוצא זול: הוא הכריז על „עיצומים".

היו אלה עיצומים בלי שיניים. המיסחר האמריקאי עם לוב הוא אפסי, וכמעט כולו לטובת אמריקה דווקא. הפסקתו לא תזיק ללוב. ואילו בעלות־הברית של אמריקה באירופה, הקונות מלוב הרבה יותר מכפי שהן מוכרות לה, סירבו למלא אחרי הצו האמריקאי.

נותר רק אמצעי אחד: 1500 האמריקאים העובדים בלוב הצטוו לצאת משם מייד. הם הגיבו בזעם. הם מקבלים שם משכורות ענקיות, ואילו באמריקה ממתינה להם אבטלה. אמריקה האדירה לחמה את מילחמתה על חשבון קומץ אנשים אלה. הם יצטרכו לשלם את המחיר.

אשה ושומרות־ראש. המנצח האמיתי היה מועמר קד'אפי. הוא חגג. השבוע קיבל כמה עיתונאיות אמריקאיות באוהל ליד טריפולי. לצידו היתה אשתו, ספיה, אחות לשעבר, חשופת־ראש־ופנים, וארבעה משיבעת ילדיו. קד'אפי בן ה־43 לבש המעם ביגדי בדווי, ושמרו עליו שומרות־ראש. הוא הזמין את רונלד רגן לבקר אותו באוהל, כדי שילמד וישכיל.

קד'אפי יכול היה לספור את רווחיו מן הפרשה:

● שום סכנה צבאית מיידית אינה צפויה לו, אחרי שהשמיע איומים צבאיים מרשימים.

● העולם הערבי, שרוב ממשלותיו מתעבות אותו, נאלץ להתלכד סביבו ולהביע לו אהדה ותמיכה. שום ממשלה ערבית אינה יכולה לעמוד מנגד, כאשר אח ערבי מותקף על־ידי זרים. אוייבתו המושבעת, מצריים של חוסני מובארכ, נאלצה לתמוך בו. גם יאסר ערפאת, אוייבו בנפש, נאלץ להתייצב לימינו „למרות חילוקי־הדיעות".

● ברית־המועצות התייצבה לימינו, כפי שלא עשתה מעולם קודם לכן.

השבוע הוכרע גורל הרוטציה. היא תהיה!

ך והי העובדה הבולטת ביותר בטיפול בבעיית טאבה: טאבה עצמה לא עניינה איש. בעברית מודרנית: איש לא שם עליה קצוץ.

הוויכוח כולו עמד בסימן האינטרסים המיפלגתיים והאישיים של המתווכחים. טאבה היתה כדור־מישחק בין נבחרות הליכוד והמערך, וגם בין השחקנים בכל אחת משתי הקבוצות.

מבחינה זו היתה פרשת טאבה דוגמה בולטת וחותכת לתופעה כללית בצמרת ישראל. גם שאר הנושאים העומדים לדיון, גדולים וקטנים, פנימיים וחיצוניים, נדונים באותה הצורה עצמה. אך לרוב מוסתרת תופעה צינית זו מאחורי מסך עבה של עשן אידיאולוגי. ואילו הפעם, בשאלת טאבה, הדברים היו גלויים לכל עין.

לכל בר־דעת היה ברור: בטאבה נחתך עניין הרוטציה.

טאבה כקליפת השום

● שכחו את האבן

כ ל התנהגותה של ממשלת־ישראל, למן הרגע הראשון, העידה עליה שהיא מאמינה כי טאבה היא אדמה מצרית לכל דבר.

ואכן, הדברים גלויים לגמרי. על פי חוזה־השלום עם מצריים, יחזור הגבול בין שתי המדינות לקדמותו: הגבול שהיה קיים בין המנדאט הבריטי ומצריים. ואילו חוקריה של ממשלת־ישראל גילו מפות עתיקות, שמהן עולה — כביכול — כי ב־1906 נקבע בין תורכיה ובריטניה גבול שונה. אולם הגבול התורכי־בריטי (תורכיה ייצגה את פלסטין, בריטניה את מצריים) כלל אינו רלוונטי. קובע הגבול שהיה קיים למעשה לפני ה־5 ביוני 1967.

כאשר נברק הגבול בשטח, בעיקבות חוזה־השלום, הגיעה מישלחת ישראלית־מצרית משותפת גם לטאבה. המישלחת גילתה את אבן־הגבול הישנה. בתריסר שנות הכיבוש הישראלי, שכחו הישראלים לסלק את האבן הזאת. ברגע שהתגלתה האבן, הסתיים למעשה הוויכוח האמיתי.

טיפש אחד הציע לראש־הממשלה, מנחם בגין, „לקבוע עובדות" על־ידי הקמת מלון. בלי מחשבה יתרה הסכים בגין. הטיפש הזה — פקיד בכיר מאנשי בגין — הוא שגרם לכל הצרות. ההתנחלות המלונאית גרמה להתעקשות ישראל, והאינטרסים המיפלגתיים השתלטו מייד על העניין.

הסיכסוך הישראלי־מצרי על טאבה הפך מישני. הסיכסוך בין המערך והליכוד הוא שעמד במרכז המערכה על טאבה.

● כדורגל לארבע קבוצות

ב מילחמה על טאבה הסתמנו ארבעה מחנות עיקריים:

● אנשי המערך המבקשים לפוצץ את הממשלה לאלתר. מחנה זה כולל את כל הבלתי־מרוצים שקופחו בממשלת־האחדות — מי שלא הוכנסו לממשלה כלל (עוזי ברעם, רפי אדרי) ומי שזכו במישרות זוטרות (משה שחל, גד יעקובי). אלה הבינו כי זוהי ההזדמנות האחרונה להפיל את הממשלה. מעתה מתקתק שעון־הרוטציה.

● ראש־הממשלה ואנשיו. שימעון פרס רוצה לשמור בכל מחיר על ה„אמינות" שלו — גורם שהפך עכשיו לעובדה פוליטית עצמאית, המאפילה על כל אינטרס לאומי. יתכן שפרס היה נאנח בהקלה אילו החליט הליכוד להתאבד ולפרוש מרצונו, אך אין פרס רוצה לעשות שום מעשה, ולגרום לשום מחדל, אשר יתפרש כנסיון לחבל ברוטציה. למחנה זה מצטרף יצחק רבין, שיהיה השר הבכיר של המערך בממשלה אחרי הרוטציה, ושיוכל אז להריח את פרס מראשות־המיפלגה.

● יצחק שמיר ואנשיו בליכוד. אלה רוצים בדבר אחד: רוטציה, כפי שהתלוצץ אחד מהם, דן מרידור, לפני שנה: „נוותר אפילו על ירושלים למען הרוטציה." בהשוואה לרוטציה, עניינה אותם טאבה מעט מאוד. כאן משתלב האינטרס האישי של שמיר ואנשיו, העומדים לחזור למרכז השילטון, עם האינטרס הכללי של הליכוד.

● אריאל שרון ודויד לוי. אלה רוצים שהרוטציה לא תתקיים, כדי ששמיר יאבד את הכבודה שלו בליכוד. אם לא תהיה רוטציה, יתגמד מעמדו של שמיר. שרון ו/או לוי יוכלו להריח אותו ביתר קלות. יש הקבלה מעניינת בין האינטרסים של שרון את לוי בצד האחד ושל רגן בצד השני — אלא שהמסקנה הפוכה.

טאבה עניינה את כל ארבעת המחנות האלה כקליפת־השום.

● אם לא עכשיו, אימתי?

ב עייתו של שמיר היתה להביא את הליכוד להסכמה עם המערך, מבלי להיחשף לטענת יריביו בליכוד שהוא תבוסתן או ותרן. זה לא היה קל.

שרון וחבריו העלו מדי פעם תביעות חדשות, שעלו זו על זו בחוצפתן. החוצפה היתה מכוונת, שהרי כל מטרתם היתה ליצור מצב שבו ייעלבו המצרים וישיבו בתגובה מיזרחית.

כך הציע שרון לדרוש מן המצרים לנתק את יחסיהם עם אש"ף — שהוא כיום בעל־הברית החשוב ביותר של מצריים. יאסר ערפאת הוא הסולל עתה את דרכה של מצרים חזרה אל העולם הערבי, ואילו מובארכ מקווה לשמש, בבוא העת, כמתווך בין אש"ף ובין ישראל. מצריים רואה באש"ף את „הנציג החוקי הבלעדי" של העם הפלסטיני. כמו כל הערבים, רואה מצריים בפיגועים בשטחים הכבושים מימוש זכות לגיטימית של אוכלוסיה כבושה. הדרישה שמצריים תגנה פיגועים אלה ותגרש את אש"ף מקאהיר היא הזמנה להפסקת היחסים עם מצריים.

היה ברור גם לשרון כי דרישה כזאת לא תוכל להתקבל, אך הוא קיווה שהקיצוניות שלו תתמרן את שמיר

(המשך בעמוד 10)

„עכשיו יהיו במדינה הרבה ילדים!"

היא שלחה לו טילים חדשים ומדריכים.

● העם הלובי התלכד סביבו יותר מאשר אי־פעם, כפי שעושה כל עם אשר מנהיגו מותקף על־ידי אוייב זר, גם אם המנהיג אינו אהוב במיוחד.

● הוא הצליח לגרום למשבר בין ארצות־הברית ובעלות־בריתה באירופה.

● הוא היה מרכז ההתעניינות העולמית, ויכול היה לשחק את המישחקים הדרמאתיים האהובים עליו. וזה היה, אולי, העיקר.

כל זה אינו מעיד על תכונות של מטורף, כפי שמצטייר קד'אפי בעולם. להפיך, קד'אפי מצטייר כמנהיג ערמומי למדי. אם לוקחים בחשבון שהוא חולש על ארץ ענקית שכמעט כולה מידבר, ושמיספר תושביה קטן מאוכלוסיית ישראל — יש בכך הישג לא־מבוטל.

מבחינה ישראלית, אין זה מנבא טובות. קד'אפי הוא גדול אוייבי־השלום בעולם הערבי, וכל תוספת להשפעתו היא מכה לסיכויי השלום הישראלי־ערבי. רק בעלי־בריתו הסמויים של קד'אפי בישראל, המבקשים לחבל בסיכויי השלום, יכלו לשמוח — בסתר־ליבם.

למות או לכבוש את הכותרות

ההר הוליד עכבר

חיבוק הדוב (שילנסקי) ח"כ שילנסקי במרכז ה־תמונה. לידו ח"כ עובדיה עלי, מאחור אבי פרחן. המבקרים בעיצומו של הוויכוח עם שומרי המיסגדים שאסרו עליהם להכניס מצלמות לשטח אורוות־שלמה.

פעמי גאולה (כהן) ח"כ גאולה כהן בתוך נייי־דת־מישטרה, אחרי שחולצה מתוך המתפללים המוסלמים. כהן נראית מרוצה, כאילו ביצעה את המשימה שהציבה לעצמה – לערוך פרובוקציה ולזכות בכותרות ובתמונות. היא מחייכת חיוך רחב וגדול. זמן קצר אחרי־כן כבר עמדה במליאת הכנסת, צעקה, גידפה וסיפרה בהתרגשות את הקורות אותה.

ם טדי קולק, ראש־עיריית ירו־שלים, הודיע לצלמים ולעיתו־נאים כי הוא עומד לערוך ביקור בהר־הבית. הביקור, כך היתה ההודעה, יתקיים ביום השני בשעה 9 בבוקר, ויתחיל משער־המוגרבים, השער ה־דרום־מערבי של רחבת־המיסגדים.

לפני השעה היעודה כבר היו במקום צוותי טלוויזיה רבים, צלמים ועיתו־נאים. ואכן, בשעה 9 בבוקר בדיוק צעד טדי קולק אל תוך הרחבה הגדולה מבעד לשער. אך בעוד כל התיקשורת ממתינה במתח ליד השער הדרומי, נכנס טדי קולק מן הפתח הסמוך לשער האריות, הנמצא בקצה הצפון־מיזרחי של הרחבה.

קולק, שנלווה לשלמה הילל, יו"ר הכנסת, בביקור בירור בהר־הבית, הע־רים על התיקשורת ועשה זאת הרחק מערשות המצלמה.

גם אחרי שהבינו הצלמים כי עבדו עליהם. לא נתנו להם השוטרים ושומרי הר־הבית להיכנס פנימה, והם נאלצו להמתין בסבלנות עד ששני האישים סיימו את הסיור ויצאו אליהם.

לא כך עשו חמשת חברי־הכנסת בביקורם הראשון בהר־הבית בשבוע שעבר. הם טרחו להודיע מבעוד יום לעיתונאים כי הם עומדים לברוך את הסטטוס־קוו שעל ההר, אמרו מתי כוננו לביקור. גם המישטרה הכינה את עצמה לסיור חברי־הכנסת במקום.

„באותו יום," סיפר סעד־אל־דין עלמי, המופתי של ירושלים, „באו הח"כים האלה למיסגד והביאו איתם הרבה אנשים אחרים שאינם חברי־כנסת, וגם צלמים רבים. נוסף לזה הם הביאו איתם את גרשון וכמה מן הח־בורה שלו."

השייח' עלמי יושב במיבנה קטן עשוי אבן ירושלמית גסה, סמוך מאוד למיבנה כיפת־הסלע המהודר. הוא לבוש בבגדים כהים ולראשו כיסוי מסורתי, מורכב מכובע ארגמן שעליו מלופף בד לבן. הוא מרכיב מישקפיים ועובד בשקט בחדר סגור.

מלבד כיסוי־הראש המסורתי, מש־תמש השייח' בכל האביזרים המודר־ניים, והוא נושא ברשימת תארים מכובדת: המופתי של ירושלים, נשיא המועצה האיסלאמית, שופט עליון בפועל, נשיא מועצת הווקף.

שייח' עלמי רוגז כשהוא מזכיר את נוכחותו של גרשון סלומון בתוך תחומי רחבת־המיסגדים: „לסלומון אסור להי־כנס הנה. השילטונות אסרו עליו לבקר במקום בכל זמן שהוא, ואלה ההוראות שקיבלו השוטרים במקום ושומרי המיסגד."

נוכחותו של סלומון בהר־הבית היא כמו בד אדום לפני פר זועם. סלומון הוא בעל עבר עשיר בהתגרויות שונות במקום. הוא ניסה לא פעם להיכנס פנימה בניגוד להוראות ולהפר את השקט. הוא, וחבר נאמני הר־הבית, ניסו לא פעם להיכנס ולהתפלל ליד מיסגד אל־אקצה וגרמו פעמים רבות להפ־רות סדר במקום ולכמעט מהומות.

„חברי־הכנסת ערכו סיור בכל הש־טח," המשיך השייח' הקשיש, „והכל עבר בסדר, עד שהגיעו לאורוות שמתחת לרחבה. הם רצו להיכנס לשם והתעקשו שהצלמים יכנסו איתם. אסור להכניס למקום מצלמות — זו ההוראה, משום שזה מקום קדוש. ואיפה יתחיל הסיור והתעקשו לצרף לסיור צלמים.

בד אדום לפר זועם

ב־25 דצמבר התקבל במישרדי המופתי שליד מיסגד אל־אקצה בירושלים מיכתב מן הכנסת, ובו בקשה לאשר ביקור של 25 חברי־כנסת בהר־הבית, ביום ה־8 בינואר 1986. האישור ניתן, ובמישרדי הווקף הת־

„שלו נעליכם!" חברי־הכנסת חול־שנכנסים לתוך המיסגד. מימין גאולה כהן, בתמונה השמאלית, מימין: ז'אק אמיר, דוב שילנסקי ויובל נאמן. הח"כים שכיבדו את קדושת המקום וחלצו את נעליהם, לא היו מוכנים שלא להכניס אליו מצלמות.

מעצרים אחרי שחברי־הכנסת חולצו מתוך שטח הר־הבית נשארו במקום המוני מתפללים מוסלמים שזעמו על הפרובוקציה וההתגרות. כוחות של משטרה ומישמר־הגבול הוזעקו למקום והם פיזרו את האנשים בכוח ועצרו רבים מהם. בתמונה: מתפלל מוכנס בכוח לניידת.

שאיש יפריע להם. כדי להכנס לחלק מן האתרים יש לקנות כרטיסים בקופות מיוחדות.

מובן שבכניסה למקומות הקדושים יש לכבד את מינהגי־המקום. בכניסה למיסגד אל־אקצה ובכניסה למיבנה כיפת־הסלע המרשים יש לחלוץ נעליים. ליד כל אחד מן האתרים האלה יש ארון מיוחד להניח בו את הנעליים, וליד כל ארון כזה עומד שומר המשגיח שהבעלים לא יישארו יחפים.

חל איסור לצלם בתוך אורוות־שלמה — אולמות ענקיים הנמצאים מתחת לרחבה. האיסור חל על כולם, כולל על המבקרים המוסלמים. אפשר לצלם לשם רק באישור מיוחד של המופתי.

קדוש לאללה

אחד הדברים הראשונים שאומרים מדריכי התיירים לקבוצות שלהם, דברים הנאמרים בכל השפות, בעיקר על־ידי מדריכים ישראלים, הוא שהאתרים שעל הר־הבית קדושים למוסלמים בכל העולם, וכי אחרי הכעבה במכה, זהו המקום הקדוש ביותר לאיסלאם. אין ספק, לכן, שכל פגיעה או התגרות ופרובוקציה באיזור המקודש גוררת תגובות נזעמות לא רק בקרב המוסלמים בארץ, אלא בקרב המוסלמים בכל העולם. וכאלה יש יותר מ־800 מיליון.

בעיקבות הוויכוח שהתנהל בין חברי־הכנסת המבקרים לבין שומרי הווקף, התאספו מתפללים רבים למקום והקיפו את הנכבדים הישראליים. אלה נבהלו מן המסה האדירה של הערבים סביבם ונכנסו לפאניקה. הם חולצו מן המקום כמעט ללא פגע, אך היו המומים ומבוהלים. אחרי שעזבו את השטח ניסו חיילי מישמר־הגבול ושוטרים לפזר את ההמון שהתאסף במקום. שערי־הכניסה להר־הבית נסגרו מייד כשהתחילו הוויכוחים, ואחר־כך היו מכות. מעצרים וגאז מדמיע.

ביקורם של חברי הכנסת בהר־הבית ביום השלישי בבוקר, שוב הסתיים במהומה. גם הפעם התעקשו הח"כים לנהוג שלא לפי ההוראות ולהתגרות במוסלמים הדתיים, כשח"כ אליעזר ולדמן התעקש להתפלל במקום למרות האיסור. התפילה גררה פעולת־נגד של שומרי הווקף, שסגרו את הכניסה לאורוות־שלמה ואסרו על הח"כים להכנס לשם. הח"כים רצו להכנס בכוח, אך לבסוף ויתרו רובם על הרעיון המהפכני והכבודה יצאה החוצה.

השומרים במקום הסבירו להם שאסור להכניס מצלמות, אבל הם התעקשו וניסו להיכנס בכוח. היו שם מתפללים מוסלמים שראו מה שקורה, והאווירה היתה מתוחה מאוד. כששמעתי מה קורה שם, הלכתי למקום וביקשתי מהשוטרים שידאגו להוציא את חברי־הכנסת מחוץ למיסגד. פחדתי שה־מתפללים יתרגזו ויפגעו בהם, לכן ביקשתי מהמישטרה שתוציא אותם. אמרתי לחברי־הכנסת, שאני מוכן לתת להם רשות להיכנס בכל יום אחר, אבל באותו רגע המצב היה מסוכן מדי עבורם.

„המישטרה, באמת הוציא אותם החוצה, ואחרי כמה ימים קיבלתי בקשה נוספת לביקור, ואני אישרתי את הביקור.

„כל המהומה לא היתה מתרחשת אילו היו באים בלי צלמים, ובעיקר אילו היו באים בלי סלומון. אילו לא היו מתעקשים להכניס מצלמות לשטח הקדוש. הם יכלו להיכנס לשם בעצמם ולא היה קורה מה שקרה."

„בעלת הבית"

עדי־ראייה אחרים מספרים, שביקור חברי־הכנסת עבר בשקט לאורך כל הדרך. היה להם ליווי צמוד של שוטרי מישטרת־ישראל ושל שומרי־המיסגד. ערבים תושבי ירושלים המופקדים על שמירת הרחבה והמיבנים. שומרים אלה, שכופיות לראשם, מצויידים במכשירי־קשר ותפקידם לשמור על השקט במקום. הם אינם נושאים נשק, ואת תפקידי השיטור האחרים עושות יחידות של מישטרת־ישראל וחיילי מישמר־ה־גבול, הנמצאים באיזור.

„במשך כל הסיור," סיפר ערבי שהיה עד־ראייה, „התנהגה חברת־הכנסת גאולה כהן כאילו היא מחפשת מריבה בכוח. היא התגרתה כל הזמן והעירה הערות לאורך כל הדרך. היא שאלה, למשל, מדוע הירשו לערבים לבנות ברחבה אנדרטה לזכר קורבנות הטבח בצברא ובשאתילה. במיקרה אחד שאלה מדוע מצוייר דגל ירדני על אחד האתרים, מדוע לא מסלקים את זה, איך הם מרשים לעצמם, ודברים דומים. אבל למרות זאת איש לא אמר לה מילה והיא המשיכה בסיור, עד שהגיעו לאורוות שלמה."

אף־על־פי שהוסבר לכהן ולנילווים אליה כי המקום קדוש וכי חל איסור חמור לצלם בפנים, היא ללא ויתרה. וכדי להוכיח שהיא „בעלת־הבית" במקום, תלתה על עצמה מצלמה של אחד הצלמים, והכריזה שהיא נכנסת פנימה רק עם המצלמה. היא גם טרחה להזכיר לשומרים לאורך כל הדרך כי אסור לאנשי הווקף לערוך שינויים ושיפוצים במקום, מכיוון שהמקום אינו שייך להם.

גאז מדמיע כוחות־הביטחון ירו רימונים של גאז מדמיע אל תוך המון המתפללים המוסלמיים שהתאספו ברחבת ההר הקדוש במטרה לפזר אותם. בתמונה: מפגין מוסלמי מובל על גבי אלונקה אחרי שנפגע מרימון של גאז והתעלף. הוא מוצא אל מחוץ לשטח המיסגדים.

מחקירה שיטחית של הביקור הראשון ותוצאותיו עולה מייד כי חברי־הכנסת, שרובם לא היו כלל חברי ועדת־הפנים, כפי שנאמר, לא באו כדי להתרשם, אלא כדי לעורר מהומה ולהתגרות במוסלמים במקום.

בניגוד לרושם שהתקבל בציבור, אין שום מניעה לשום אדם לבקר באתרים שעל הר־הבית. נהפוך הוא — כבר מן השעות המוקדמות של כל יום הרחבה הומה אדם. בכל בוקר שוטפים עובדי הווקף את מירצפות האבן הגדולות, פועלים רבים עוברים עם עגלות־אשפה ומנקים ביסודיות כל פיסת אבן וכל פינה. מכל השערים נכנסות פנימה קבוצות תיירים מאורגנות ותיירים יחידים, רבים נושאים על חזם מצלמות לתמונות, או מכשירי וידיאו קטנים לצילום, וגם על כך לא חל שום איסור. ליד כל שער מצוי שוטר, הלובש מדים כחולים של מישטרת־ישראל — בדרך־כלל אלו שוטרים ערביים — ולידם נמצאים אחד או שניים מן השומרים של הווקף, המצויידים במכשירי־קשר. השוטרים בודקים באריכות את הנכנסים, ואחרי שנכנסו, רשאים המבקרים להסתובב ברחבה הענקית כאוות נפשם מבלי

אלות מול מתפללים שוטרי מישטרת־ישראל מול המתפללים המוסלמים. מש־מאל: טדי קולק בביקור שערך במיסגדים ואצל המופתי ביום השני.

רב־החובל של „מורן" עומד למישפט בעוון הפקרת נוסע סמוי בלב הים. בינתיים הסתבכה „מורן" בפרשה נוספת של סמויים

שחורים הביתה

ב־תחילת נובמבר הפליגה האוניה הישראלית מורן מאילת, דרך אתיופיה לקניה ולטנזניה, ומשם התכוונה להמשיך לדרום־אפריקה. מסע שיגרתי.

האוניה עגנה בנמל בטנזניה. אנשי־הצוות פרקו מכולות והעמיסו מכולות. הסיפון המה אנשי־צוות ופועלים שחורים, שעלו וירדו במלאכה. אין הרבה מה לחפש בנמל הטנזני דר־אל־סלם. אנשי האניה לא התעכבו, אבל גם לא לקחו סיכונים. זה קרה אומנם לפני זמן רב, אבל זכר הכושי שהורד לים מאותה אניה עצמה, מורן, על גבי רפסודה, עוד חקוק בזיכרון. מישפטו של רב־החובל לשעבר של האוניה נפתח ממש בימים אלה. לא. אנשי־הצוות לא לוקחים צ'אנס בעניינים כאלה. הם מכסים בעיניהם כל פינה שיכולה לשמש מיסתור, עושים חיפוש מדוקדק במקומות מוערים לפורענות.

הם לא מצאו דבר, ולפנות ערב הרימו עוגן והפליגו.

למחרת בבוקר נכונה להם הפתעה. מעולם לא קרה שאל תוך אוניה ישראלית יתגנבו בבת־אחת תישעה אנשים (כולל השניים שהורדו), מבלי להיחשף בחיפושים:

אל מול אנשי־הצוות עמדו שיבעה צעירים שחורים, בבגדים קרועים ובלויים, וקבעו עובדה: „אנחנו פה".

העיניים גדולות ושחורות. מציצות בפחד. אין להם דבר לאחוז בו, זולת רחמיהם של המלחים הזרים האלה שלא נראים שמחים לגלות אותם.

כמו השניים הקודמים, גם האנשים האלה ברחו מטנזניה. ארץ עניה הנתונה במישטרו השמאלני של יוליוס ניירירה. הם ברחו מהעוני, בתיקווה למצוא עבודה בארץ אחרת. קניה למשל.

אבל ההימור שלהם היה מוטעה.

יעדה הבא של האוניה הישראלית היה דרום־אפריקה. לשם אין נותנים לשכמותם להיכנס. גופם קטן ומצומק וכל חייהם השחורים שווים בקליפת השום ותלויים בהימור הזה הבלתי־מוצלח.

ברגע הראשון אחרי הופעתם הם מוצלח. בדרום־אפריקה הועלו שלושה מהם למטוס בטיסה ישירה לטנזניה. מדוע רק שלושה? לכל דבר יש סיבה הגיונית. האוניה מורן מבוטחת בבי־טוח מיוחד למיקרה שיעלו עליה נוסעים סמויים. אולם הביטוח מכסה רק טיסה של נוסעים סמויים בעלי דרכונים. על סיפון מורן היו רק שלושה כאלה. וגם כך נגרמה לצוות הישראלי טירחה מרובה, ולחברת הספנות תרשיש (חברה השייכת לתק"מ, בעלת האוניה מורן), הוצאות בלתי־צפויות.

צוות האווירון בנמל הדרום־אפריקאי סירב לקחת את הכושים בבלוויי־

נוסע סמוי אזרח טנזניה שנתגלה על האוניה מורן יורד מעל הספינה. התמונה מזכירה את תמונתו של הנוסע הסמוי שהורד מעל אותה ספינה אל רפסודה רעועה ונשלח אל לב־ים.

„אני חושב שהם יירקבו בכלא. אני לא מאמין שיהרגו אותם. אבל בטוח שהם לא יחזרו לעבוד בנמל ולא ילקקו דבש," אומר ימאי ישראלי לשעבר.

„אני לא חושב שהייתי מתלבט," אומר מנחם לוי, מנכ"ל תרשיש. לא היתה לצוות שום ברירה אחרת. אני בהחלט מבין את ה[illegible]עים הסמויים, הם עשו דבר מובן ואנושי. אבל אם אנחנו כל־כך טובים — למה שלא נוציא את כולם מטנזניה? יש המונים שנשארו שם. למה שנעדיף את אלה על אלה? אני יודע שבטנזניה לא יהרגו אותם. במיקרה כזה אין שום אלטרנטיבה, אלא להחזיר אותם למקום שממנו באו."

שאלה למנחם לוי, מנכ"ל חברת תרשיש:

● **האם העובדה שתישעה נוסעים סמויים הצליחו לחדור ל־מורן" לא מעידה על קיומה של בעיה ביטחונית?**

יכולים להיכנס גם שני אנשים עם תת־מקלעים וליצור בעיה ביטחונית. זה דבר לא סימפטי. צריך להיזהר. הבעייה היא בכוונות. עושים שלוש־ארבע הפלגות והכל עובר בשלום, ואז המתח יורד ומפספסים. אני מבטיח לך שעכשיו ישמרו בשבע עיניים. אבל אם יהיו עוד כמה הפלגות שקטות, שוב יירד המתח.

סמויים מורדים כמה נוסעים סמויים מורדים בנמל דאר־אל־סלאם בטנזניה. אחרי שהתגלו כשהם נחבאים על הסיפונים, שבה האוניה על עיקבותיה כדי להוריד אותם.

סחבות, וסוכן החברה נאלץ לקנות להם בגדים חדשים. אלה הן המתנות האחרונות שקיבלו השלושה בשעות־החופש הבודדות שנותרו להם, לפני שהוסגרו לשילטונות בטנזניה.

„לא הייתי מתלבט!"

„מורן" שוב בדרכה לארץ. לקברניט נותרו עוד ארבע בעיות בלתי־פתורות. אבל הוא מתודרך היטב. סמוך לחופי טנזניה סטתה האוניה סטיה קלה. ארבעה אנשים שחורים ורזים מושלכים אל החוף — הישר לזרועות המישטרה הטנזנית.

סמויים נשלחים כמה נוסעים סמויים התגלו בשלב אחר של המסע. אחרי שהאוניה כבר היתה בים פתוח, הם הורדו לספינת גומי ונשלחו בחזרה אל החוף האפריקאי.

לא כושי אחד, כי אם שניים ניצבו להם על גבי הסיפון, והביטו בעיני אנשי־הצוות בציפיה.

המלחים הישראלים לא היו נבוכים. הם יודעים בדיוק מה לעשות במיקרה כזה. האוניה עדיין לא הספיקה להתרחק מחופי טנזניה, עוד אפשר היה לתקן את המעוות. האוניה סטתה ממסלולה סטיה קלה לחוף הטנזני מטרוואה והסגירה אותם למישטרה.

כל אנשי־הצוות היו שמחים ומאושרים שנפטרו מהעסק בכבוד. תמה מערכה ראשונה.

היומר מוטעה

ך שוב שיטה לה מורן. בתחילת דצמבר, על מימיו השקטים של האוקיינוס ההודי. עבר לילה ובא הבוקר, ואיתו שוב הפתעה. והפעם הופיעו מתוך בטן האוניה — שיבעה. הצוות נדהם, ואפילו התחיל לחשוש. שיבעה אנשים הם בכל זאת כוח. עדיין לא יודעים זאת. הם מלהגים בשפתם על אללה ועל ישוע, ומנסים לדבר בעיניים עם שוביהם. לגבי הישראלים הם לא יותר מאשר „בעיה". מה לעשות עם סיפור כזה? המדיניות העקרונית היא לתת להם יחס טוב ולנסות להיפטר מהם מהר ככל האפשר.

ביטוח מיוחד

ע־ברו כמה ימים. הכושים עבדו על הסיפון, אכלו, שתו, ישנו. הם היו ממושמעים להפליא וניסו עד כמה שאפשר להשביע את רצונם של אלה שגורלם נתון בידם.

לאט־לאט הם התמלאו תיקווה. האוניה התרחקה מארץ מולדתם הקשה והעניה. הצוות הזר התייחס אליהם יפה, הסכנה כי יסגירו אותם לשילטונות או יזרקו אותם לים חלפה. נותר רק לצפות בתיקווה לחוף מיבטחים.

אבל ההימור, כאמור, היה בלתי־

● אמינות מעל הכל

ד־אם היתה לפרס אלטרנטיבה? גם מתנגדי הרוטציה התייאשו מתעלולי שחל, שהבטיח להם כי הסיעות הדתיות יצטרפו לממשלה צרה. אבל הם היו מוכנים לבחירות מוקדמות.

הציע השבוע רפי אדרי, ב־הוסעה סומבית: „נבריז על בחירות תוך חודש עד חודש־וחצי, נגביל את התעמולה ל־10 ימים, ובך נבצע בחירות מזורזות בלי לגרום נזק למשק."

עסקן אחד הסביר את המחשבה העומדת מאחורי הקריאה לבחירות: „אף אחת מן המיפלגות הדתיות אינה יכולה להרשות לעצמה בחירות מוקדמות, מלבד ש"ס. המפ"ל הרוסה מבפנים, האגודה מפולגת, מורשה אינה קיימת למעשה. כאשר יתפסו הדתיים שהברירה היא בין בחירות מוקדמות ובין ממשלה צרה, ירוצו אלינו כדי להצטרף לממשלה צרה. לא נצטרך לחזר אחריהם. הם יחזרו אחרינו."

נראה כי שימעון פרס לא קנה את הסחורה. אולי לא האמין באפשרות זו. אולי באמת האמינות חשובה לו מכל.

על כל סנים: הדראמה הספכה שוב לקומדיה. אחרי משברים וזעזועים, שעוררו בציבור תגובה של אדישות גמורה, התקבלה הפשרה פרס־שמיר.

במחנה פרס צהלו. לא היה איכפת להם מה קורה לטאבה: להם קרץ הישג הרבה יותר חשוב. זה מכבר מאמינים פרס ואנשיו כי פגישת־פיסגה בינו ובין חוסני מובארכ תהווה ניצחון תעמולתי כביר, הישג שיפצה אותו על היעדר כל הישג ממשי אחר בזירה הבינלאומית בתקופת־כהונתו.

מוחמד בסיוני, הכמעט־שגריר המצרי בתל־אביב, קיבל את הפשרה בתרועת־שימחה. גם בקאהיר נשמעה תגובה חיובית. אך כאשר העביר בסיוני לקאהיר את הנוסח, התעוררו שם ספקות. בסיוני נקרא לקאהיר כדי להסביר מה קרה, והתגובה בבירת־מצריים ירדה לקול מינורי.

בכל זאת יש להניח כי מובארכ יתרצה ויסכים כי מגיע לפרס שכר בצורת פגישת־ראווה. פרס יוכל לצאת למסע־התהילה שלו בארצות אירופה, וביניהן בריטניה, הולנד וגרמניה. אחר־כך יוכל להיפגש עם נשיא־מצריים. ואחר־כך, שבע הישגים ותהילה, יוכל לקיים את הרוטציה וללכת לנוח. אולי בטאבה המצרית.

ו טאבה כקליפת־השום

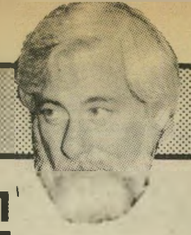
(המשך מעמוד 7)

למצב. שבו לא יוכל להתפשר עם פרס. אך הוא לא הערין כראוי את להיטות שמיר לרוטציה. שמיר חיפש פשרה בכל מחיר, והוא מצא שותף בשימעון פרס.

פרס שיגע השבוע את חבר־ריו־למיספלגה. אלה הבינו כי זו־הי ההזדמנות האחרונה לסיכול הרוטציה. לא נותרו אלא תישעה עד חודשים עד לביצוע הגזירה. ואי־אפשר יהיה לפברק משבר מלאכותי ערב הביצוע, כי אז יהיה התימרון שקוף מדי ויזיק למערך בבחירות. סיפמת מתנגדי הרוטציה היתה: „אם לא עכשיו, אימתי?"

אולם פרס פעל ללא־לאות כדי להגיע להסכם עם שמיר על טאבה. לא זה בלבד שלא עזר לחבריו שביקשו למנוע הסכם, אלא שעשה מאמץ גדול כדי להשיג הסכם זה. היה זה כאילו ביקש פרס — כמו שמיר — לבצע את הרוטציה בכל מחיר.

אמר אחד מעמיתיו במרירות: „הר־בר היחידי המעניין אותו זה לא טאבה, ולא טובת המדינה, אלא ביצוע הרוטציה, כדי שיוכל להתייצב לפני הצבור ולהגיד לו: אתם רואים? אני אמין! אני הגון! עשיתם לי עוול במשך 30 שנים. עכשיו תבקשו ממני סליחה!"

הנדון:

האם שילנסקי וגאולה כהן נשתלו על־ידי אש"ף? בוודאי שלא!

הפרובוקציה

א יני רוצה לטעון, חלילה, שרוב שילנסקי הוא סוכן שנשתל כאן על־ידי הסובייטים או אש"ף. בוודאי שלא.

אומנם, שילנסקי בא מאירופה המיזרחית אחרי המילחמה, ושם פצצה במישרד־החוץ כדי לפוצץ את הסכם־השילומים. אותו הסכם עורר את זעם מוסקווה, מפני שהעניק לגיטימציה לגרמניה המערבית, שנואת־נפשה.

ואומנם, במשך השנים השקיע שילנסקי מאמצים בלתי־נלאים כדי לחבל בכל סיכוי לשלום. השלום שעליו דובר, שלום בחסות האמריקאים, «פאקס אמריקאנה", היה לרועץ לברית־המועצות.

ואומנם, מעשיו השבוע, שהיו עלולים לקומם נגד ישראל את כל העולם המוסלמי, תואמים היטב את האינטרסים של ברית־המועצות ואש"ף.

אבל הטענה כאילו שילנסקי נשתל כאן במתכוון היא, כמובן, מגוחכת. אני דוחה אותה בשתי הידיים

■ ■ ■

ג ם הטענה כאילו גאולה כהן היא סוכנת סובייטית־אש"פית שתולה, כמובן אבסורדית.

גאולה כהן, האם זה יכול להיות? דווקא היא? בוודאי שלא!

אומנם, בנעוריה היתה גאולה כהן חברת לח"י, אירגון שמטרתו היתה לסלק את הבסיס הבריטי מארץ זו — מטרה שהיתה חשובה מאוד גם לברית־המועצות. אחרי שלח"י התייאש מקבלת עזרתה של גרמניה הנאצית במאבק נגד האנגלים, הוא פנה לעבר ברית־המועצות וביקש לכרות ברית עימה למען סילוק הבריטים. אבל זה היה מזמן.

ואומנם, במשך השנים דחפה גאולה כהן בכל כוחה להקמת התנחלויות בגדה המערבית, כדי למנוע שלום. בכך שירתה את סוריה, בעלת־בריתה של מוסקווה, ואת חזית־הסירוב הפלסטינית של אבו־ניידאל וחבריו.

ואומנם, כאשר בא הנשיא ג'ימי קארטר, כדי לכונן שלום ישראלי־מצרי בחסות אמריקאית, פרצה גאולה כהן בצעקות נגדו בכנסת, והמשיכה בהתנגדותה להסכם־השלום עד הרגע האחרון, על גאות ימית.

ואומנם, מעשיה השבוע היו ישועה למועמר קד'אפי וליכידו סביבו את העולם המוסלמי, בדיוק כשהאמריקאים התכוננו לעלות עליו. וקאדפי הוא, כמובן, בעל־בריתם של מוסקווה ואבו־ניידאל גם יחד.

אבל לטעון שגאולה כהן משרתת בכוונה תחילה את ברית־המועצות ו/או את אבו־ניידאל — לא, לא, זה אבסורד! אל יעלה רעיון כזה אף בדמיוננו! יש לדחות מחשבה כזו על הסף!

■ ■ ■

ב שום פנים ואופן איננו בא לרמוז שרוב שילנסקי וגאולה כהן הם עושי־דברו של אש"ף. וגם לא יובל נאמן, גרשון סלומון, אבי פרחן, ז'אק אמיר, עובדיה עלי ושאר החבורה של כובשי הר־הבית.

הם וחלילה! בשום פנים לא!

אני בא רק לטעון טענה אחת:

אילו היו כל אלה סוכנים סובייטיים שתולים, או משרתים־בשכר של אבו־ניידאל, הם לא היו יכולים להתנהג אחרת מכפי שהתנהגו בשבוע שעבר.

■ ■ ■

ב פגישתי האחרונה עם אנוור אל־סאדאת, בווילה שלו ליד הסכר מצפון לקאהיר, התגלגלה השיחה לירושלים.

סאדאת חייך את חיוכו השקט ואמר:

„אינני מבין אתכם, הישראלים. האם לא די לכם במילחמה שיש לכם עם 100 מיליון ערבים? האם אתם זקוקים גם למילחמה עם 800 מיליון מוסלמים?"

וזוהי הבעיה כולה על רגל אחת.

■ ■ ■

ד סיכסוך ההיסטורי שבו אנחנו נתונים, מאז שחר נעורינו, הוא סיכסוך לאומי.

זהו סיכסוך בין יהודים וערבים בארץ, בין ישראלים ופלסטינים, בין ישראל ומדינות־ערב.

אין זה סיכסוך בין יהודים ומוסלמים, בין סוגדי ה"צבאות וסוגדי־אללה.

אומנם, מנהיגים פלסטיניים ניסו בעבר לא פעם להפוך את המילחמה הלאומית הזאת לג'יהאד, כדי לגייס לעזרתם את המוני המוסלמים ברחבי־תבל. בימי המאורעות של 1929 הפיץ המופתי הירושלמי, חג' אמין אל־חוסייני, ברחבי העולם המוסלמי גלויות של כיפת־הסלע, וקרא למוסלמים לחוש לעזרת אחיהם בעיר־הקודש מול מזימות היהודים. לפי טענת הבריטים, פרצו מהומות 1929 בגלל פרובוקציה של יהודים לאור לקחת את בנו, את יחידו אשר אהב, ישמעאל, ולהקריבו במקום הזה. מוחמד הנביא עלה משם השמימה.

האם אמונה זו מקודשת למוסלמים פחות מאשר אמונת היהודים במאורעות דומים? מי מסוגל לקבוע זאת? על סמך מה? איך? ולשם מה?

במיליוני בתים מוסלמיים ברחבי תבל תלויה על הקיר תמונת הבניין הנהדר של כיפת־הסלע — ציורים, צילומים, תבליטי זהב וכסף ונחושת. ראיתי כאלה בעשרות בתים בתריסר ארצות, מהולנד עד מארוקו, ממצריים עד ארצות־הברית.

הזכר את שמה של ירושלים, והרעדת את מיתרי ליבו של יהודי.

הזכר את שמה של אל־קודס, והרעדת את מיתרי ליבו של מוסלמי.

הזכר את שמה של ג'רוסלם, בשפות השונות, והרעדת את מיתרי ליבו של נוצרי.

שילנסקי ושות' ברחבת־המיסגדים*: וגם לא סוכני־מוסקווה

מניים, במסווה רתי. אנשי־בית"ר תקעו בשופר בסימטת הכותל המערבי, בניגוד להסכם הסטאטוס־קוו הדתי, וכך החל מרחץ־הדמים.

אולם עד היום לא התלקחה התבערה הדתית, למרות כל הגיונים. הסיכסוך נשאר לאומי וחילוני. נהרות הדם שנשפכו בגללו לא הפכו למבול.

עכשיו באים שילנסקי ושות', ומבקשים לשנות זאת.

■ ■ ■

כ דאי להעיף מבט במפת העולם המוסלמי — חגורה רחבה של מדינות, המשתרעת ממארוקו ועד אינדונסיה, מדרום ברית־המועצות ועד לצפון־ניגריה.

מעבר לעולם הערבי מאכלסים המוסלמים כמה מן המדינות הגדולות ביותר בעולם. איראן (35 מיליון) כבר מעורבת. לא כן פאקיסתאן (85 מיליון), המתקרבת במהירות רבה לייצור פצצות גרעיניות. וגם לא באנגלה־דש (90 מיליון), מאלזיה (15 מיליון), אינדונסיה (150 מיליון), תורכיה (45 מיליון), ניגריה (85 מיליון, מחציתם מוסלמים). 15 מיליון מוסלמים אזרוקים רשומים בברית־המועצות, וברחבי אירופה פזורים כיום 15 מיליון מוסלמים, שאינם חסרי־השפעה.

מי שמחפש צרות עם כל אלה, שיעלה להר־הבית!

■ ■ ■

ל א פעם מפיצים אצלנו קישקושים בנוסח: „בשביל המוסלמים זה סתם עוד מקום קדוש, אבל בשבילנו, היהודים, זהו המקום הקדוש היחיד!"

זהו קישקוש, מפני שאיש לא המציא עדיין מדד, שיבדוק את האינטנסיביות היחסית של רגשות דתיים.

רחבת־המיסגדים בירושלים — חראם־אל־שריף — מקודשת למוסלמים, לצד מכה ומדינה. לפי אמונתם, הצטווה אברהם אבינו על־ידי אללה זוהי עובדה. עובדה בלתי־רציונאלית, אך עובדה. ורק טיפש יתעלם מכך.

מי שמתעלם מן היסוד הבלתי־רציונאלי ביחסים בין עמים ואנשים, אינו רציונאלי. אדם רציונאלי מכיר בכוחו של היסוד האי־רציונאלי בכל המישורים, ובעיקר במישור הדתי.

■ ■ ■

ן וזהי עובדה אי־רציונאלית, בעלת כוח־נפץ אדיר: מאות מיליוני מוסלמים בעולם, המתייחסים אל הסיכסוך הישראלי־ערבי בשיווי־נפש, ואל הפלסטינים בסימפאטיה שולית. יקפצו ממקומם ברגע שיהיה נדמה להם שה־ישראלים פוגעים בקודשי דתם.

די היה בקריאתו ההיסטרית של המואזין „היהודים עולים על הר־הבית!" כדי שאלפי מאמינים ינטשו את כל עיסוקיהם ויחושו אל רחבת־המיסגדים תוך שניות. עוד לפני שהמישטרה הספיקה לנעול את השערים, חדרו פנימה אלפיים איש.

די היה בה כדי שתישמע (אם אכן הושמעה) הסיסמה: „הירגו את היהודים!"

האם יכול מישהו לתאר לעצמו מה יקרה בעולם אם תגובה ספונטאנית זו תוכפל באלף, ברבבה, במאה אלף?

איזה כוח־נפץ כביר ישתחרר? מה יקרה ליהודים בארצות האיסלאם? אילו הפגנות תיעכרכנה מג'קארטה עד פאריס, ואילו לחצים יפעילו ההמונים הנסערים על ממשלותיהם?

עד כה, כאשר הותז גץ לעבר חבית זו של אבקי־שריפה על הר־הבית, הצליחה הממשלה לכבות אותו בתגובת־נזק. כאשר שרף משוגע את

* ליד השוטרים: *אבי פרחן, ז'אק אמיר, גאולה כהן, גרשון סלומון (מוסתר למחצה), עובדיה עלי, דוב שילנסקי.* צילום: *ירון קמינסקי, חדשות.*

אוצרות אל־אקצה, שאין להם תחליף, נחפזה ה־ממשלה למנות ועדת־חקירה ממלכתית עוד לפני שנתפס המטורף. כאשר תיכננה מחתרת־הטרור היהודית את פיצוץ הר־הבית שמה הממשלה קץ ליחסה הסובלני כלפיה, ואסרה את אנשיה. כך עשתה גם כאשר תיכננו חסידי מאיר כהנא מעשה דומה.

הפעם העניין חמור הרבה יותר.

■ ■ ■

א ם נספול את האפשרות ששילנסקי, כהן ושות' הם סוכנים שתולים של אש"ף או ברית־המועצות, וגם את ההנחה שהם כסילים חסרי־תוחלת, וגם את החשד שהם משוגעי־פירסומת עד כדי כך שהם מוכנים להמיט שואה על עמם למען שתי דקות בטלוויזיה — מה היתה כוונתם?

אין ספק שהיתה כאן פרובוקציה מתוכננת. לא היה זה ביקור תמים של ועדת־הפנים. רוב ה־מבקרים לא היו כלל חברי ועדת־הפנים, ורוב חברי ועדת־הפנים כלל לא באו. צבא הצלמים שהוזמן להילוות לפמליה הבלתי־קדושה (ליהו־דים ארוקים אסור בכלל לעלות להר־הבית) מעיד על מהותה. כן גם העיתונאים שהוזמנו על־ידי עוזריה של גאולה כהן לעלות ליציע־העיתונאים בכנסת, לפני שפרצה כרוח־סערה לאולם, בהצגה מלוורדאמתית של היסטריה.

אין שום מניעה מוסרית או מעשית לחברי־כנסת לבקר ברחבת המיסגדים, אם נעשה הדבר אחרי תיאום מוקדם, בצורה מנומסת, שקטה ואדי־בה, כפי שמבקר בן־תרבות בכל מקום המקודש למישהו.

כאן היתה פרובוקציה פשוטה וגסה.

ומכיוון שחזקה על אדם שהוא מתכוון במעשיו להשיג את התוצאה הצפויה, אין ספק כי אנשי החבורה אכן התכוונו לערוך פרובוקציה ולגרום לתוצאות הצפויות — פוגרום מקומי ועולמי.

■ ■ ■

ל שם מה?

גם זה ברור. פוגרום מונע שלום. פוגרום מחרחר מילחמה. ומי שרוצה להחזיק בגדה המערבית וברצועה־עזה צריך למנוע שלום ולחרחר מילחמה בכל מחיר.

שילנסקי וכהן — וכל המחנה הגדול העומד מאחוריהם — מעריפים מילחמת־קודש עם מאות מיליוני מוסלמים בעולם על פני שלום אשר יביא, בהכרח, להחזרת השטחים הכבושים.

ומכיוון שאינם דמוקרטים, ואינם סומכים על הכרעת הרוב בבחירות, הם רוצים לכפות בחירה זו על מדינת־ישראל כולה, על הדור הזה והדורות הבאים, על רבבות ההרוגים הצפויים בארץ ובפזורה. כך הם בנויים.

הלוואי ויכולנו להגיד: זה כל־כך מטורף, עד כי אין שום סיכוי שמזימה זו תצליח.

לצערי נטען ההיפך. יש כל הסיכוי שאכן תצליח.

כל מיני אנשים טובים, ביניהם טיפוסים ליברליים, „אנשי שלום" ודומיהם, משמיעים עכשיו דברים „סבירים" כמו: „יהודים ומוסלמים יכולים לשהות ביחד על הר־הבית". „לא יתכן שיהודים לא יוכלו להתפלל על הר־הבית", ועוד דברים מסוג זה.

דיבורי־טירוף במסווה של הגיון צלול ושקול.

■ ■ ■

כ ל קנאי דתי משול למטורף — ואולי הקנאות הדתית היא אכן צורה של טירוף, מחלת־דוח פרטית וקיבוצית, חשוכת־מרפא.

להסגיש קנאי־דת יהודיים ומוסלמיים בכיכר אחת, המקודשת מכל קדוש לי אלה, גם לאלה — הרי זה שיא־הטירוף!

מי שמעלה על דעתו כי זה יסתיים באחוות־קנאים מלבבת, מין שבת־אחים־מוסלמים־ויהו־דים־גם־יחד, מוטב שיחוש אל הפסיכיאטר הקרוב ביותר לצורך בדיקה.

זהו מירשם לאסון! זוהי הזמנה לשואה!

ראינו מה מתרחש במערת־המכפלה, כאשר קנאי־דת משני הצדדים אמורים להתפלל באתר אחד. אך מערת־המכפלה היא כאין וכאפס לעומת הר־הבית. מי שמוכן להרביץ מכות ולספוג מכות למען קיבורי־אבות מדומים בחברון מוכן להרוג וליהרג למען קודש־הקודשים.

הר־הבית בידינו. אלוהים ישמור!

אנשים

צו־מניעה נגד חסה וגזר, איזו ציפור־שיר מסתתרת בין הרגליים ורוטציה של שפמים

■ עלילות מה[ר] נחשפו השבוע לראשונה ב[צאתו של] ראש עיריית רחוב[ות] **יחזקאל הרמלך**, שדיבר [פר־בי־ל"], הסמוך לעירו, ע[ל] מיפלגת־המרכז החדשה שה[וא] נמנה עם מקימיה.

בן־המושב **יגא[ל] חפקין**, שהיה ראש ענף [ג]יאוגרפיה בצה"ל, גילה שכ[בר] ב־1960 התערב עם חברים ש"הרמלך יהיה יום אחד ראש־העיר, וילך רחוק בפוליטיקה." **עודד פו־לישצ'וק**, מוותיקי כפר־בי־ל", הודה שהפסיד בהתערבות זו בקבוק ויסקי. הרמלך המופתע מיהר לנחם את עודד: "לא רק ב־1960 — גם ב־1978, חוד־שיים לפני שנבחרתי, הייתי גם אני מפסיד בהתערבות." הרמלך היה אז מנכ"ל קופת־חולים מאוחדת והיה מנותק מן החיים הפוליטיים. לכן הוא הופתע מאוד כאשר **שימחה ארליך** המנוח, שהיה אז מנהיג הליכ־רלים, פנה אליו וביקש ממנו שיתמודד על תפקיד ראש העיריה.

■ הרמלך גילה שהוא הציג לארליך 11 דרישות אולטימטי־ביות, והיה משוכנע שבכך נסתם הגולל על ההצעה. ארליך השיב בחיוב רק על עשר. ולגבי הד־רישה ה־11 היו קשיים. שנמשכו זמן רב. אך הרמלך התעקש שהוא לא יעמוד בראש־הרשימה אם אחד המועמדים בה יהיה **שמואל רכטמן**, ראש־העיריה הקורם, שעמד למישפט על קבלת שוחד. אחרי שתנאי זה התקבל, נפתח הפתח להצגת מועמדותו. וגם לזכייתו של חסקין בבקבוק ויסקי — הבקבוק שהמתין לו 18 שנה.

■ ובינתיים, כבר מתקוטטים במיפלגת־המרכז החדשה על תפקידים. הלהיט הנוכחי הוא מישרת המזכיר. הועלו שני שמות של מועמדים: ח"כ ליכוד לשעבר **יצחק יצחקי**, וראש עיריית רמת־גן לשעבר הד"ר **ישראל פלד**, העושה עתה בשליחות בצרפת מטעם הסוכ־נות. **אריה דיליצין** מתנגד לש־נים, ולכן הם כנראה לא יזכו בתפקיד.

■ בערב־ראיונות סיפר **רפי אדרי**, ראש סיעת־המערך, איך הגיע למיפלגת־העבודה. עוד כ־מארוקו, כשהיה בן 11, הוא נמשך אחרי שכנה בת 15. שהצ־טרפה לתנועת־הבונים. הוא הלך אחריה לתנועה זו, המקורבת למיפלגת־העבודה. התלוצץ המ־ראיין, **חיים יבין**: "מה, כבר אז התעניינת בשכנות?"

■ אל השופטת **מרים פורת** הוכאו **גזרי** ו**אברהם אבן־חן**, טיבעוניים שנעצרו בחשד של התחזות כרופאים. התובע ביקש להוציא צו־מניעה, שיאסור עליהם להמשיך במתן עצות תזונתיות ללקוחותיהם. העירה פורת, בדחותה את הבק־שה: "אף אחד עוד לא מת מאכי־לת חסה או גזר!"

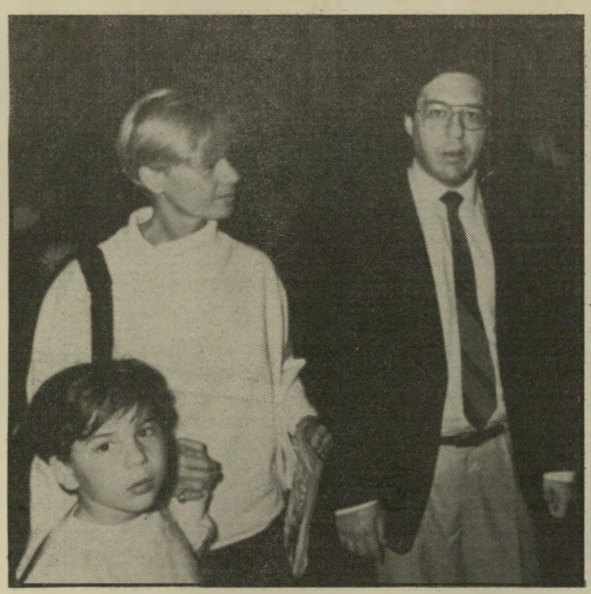
■ גם הזוג אבן־חן רואיין השבוע על־ידי חיים יבין. כאשר יעצו לקהל לאכול כארוחת־בוקר גרנולה מעורב בשתי כפות של לבן. הגיב יבין: "את זה תאכלו אתם!"

■ **טל נאמן** בן ה־16, בנו של **יגאל נאמן**, מנכ"ל תדיראן, רב עם אביו בגלל דיעותיו הפוליטיות. אבל אחר־כך נוצרה הבנה בין השניים — לדעת הבן, משום שאביו הכיר בכך שדמוקרטיה היא מושג רחב ביותר. בראיון בלעדי לחדשות יהוד סיפר הצעיר, מראש־תנועת הנוער של כך. כיצד הגיע לתמיכה ב**מאיר בהנא**. נאמן הצעיר, בן־סביון הלומד בבית־הספר הפתוח בראשון־לציון, טוען שבבחירות האחרונות הגיע מישפטית ואין לו אפשרות לבוא במגע עם עורך־דין.

■ השר ללא תיק **יגאל הורביץ**, נביא־הזעם של הכל־כלה הישראלית, ניבא שכבל מיקרה צפויה בחודשים הבאים פריחה. „אם יקצצו בתקציב — שונים: בנו **שחר** שב מהגן ודיווח להוריו כי הגננת סיפרה שלבנים יש בולבול בין הרגליים. האב פתח את המילון, הראה לבנו שבולבול הוא שמה של ציפור־שיר, הלך עימו אל הגננת וביקש ממנה שתתקן את הערך בימי שבת בבוקר בשני מוקדים אחרים.

■ **איתן דנציג** מייחל ל־רגע שיפנו אליו להנחות את התוכנית סיבה למסיבה. המח־פשת עדיין מנחה קבוע, ויש לו סיבות טובות להאמין שהתפקיד

בועז קצב בן ה־4 וחצי מחזיק בידו של אביו, השר משה קצב, כשמאחוריו צועד אחיו ישראל בן ה־6 (למעלה מימין). הם, כמו מזכיר הממשלה, יוסי ביילין, אשתו, התובעת הלנה ביילין ובנם אורי בן ה־17 (למעלה משמאל), היו אורחי הכבוד של המלך מתיא הראשון בתיאטרון הבימה, שהתקיימה השבוע. גם השר בלי־תיק יגאל הורביץ (למטה) בא לכבודה עם שתי בנות־דודו.

למסקנה כי בשם הדמוקרטיה חסמו את פיו של כהנא, ולכן הוא ראה צורך להתגייס ולתמוך בו.

■ לנציב שירות בתי־הסוהר יש בבתי־הכלא בארץ שישה אחים תאומים. אין הם אחים של קשר־דם, אלא של קשר־שם — כולם נושאים שם הזהה לשלו: **רפי פוויסה**. לא מכבר. כשנפגש עם אחד מהם, אמר לו הנציב: „לפחות כאן, תשמור על הכבוד שלנו."

■ סוויסה, אגב, בטוח ששיחד־רור בנו מהכלא הצרפתי מתעכב דווקא משום שהוא נציב שירות בתי־הסוהר.

■ הדיונים על הצעת־החוק לאיסור פירסום שמות־חשודים הזכירה לרבים את פרשת **יורם ביבינסקי**, שהתרחשה לפני 11 שנה. אביו **יו"ד** נזכר באחרונה בעניין. אגב הצעת־החוק, „הכל התחיל ב־24 בדצמבר 1974. יורם התייצב במקום ובשעה ש־המישטרה הורתה לו. בערב קי־בלתי טלפון מהמישטרה שהוא מעוכב. למחרת נסעתי למיש־טרת־חיפה, ופקד **אברהם צמ־רת** אמר לי: „תיראה, זו בעיה של כמה ימים. אל תדאג, יהיה בסדר." ביבינסקי האב ביקש להביא עורך־דין. המישטרה סיר־בה. הוא הימרה את פיה, ואחרי כמה ימים דאג להדליף שבנו נעצר בחשד שרצח את החיילת **רחל הלר**. בתגובה טענה ה־מישטרה שמדובר בבעיה ביטחו־נית — כך נודע לאב מפי של פקיד בית־המישפט בחיפה, ש־סירב בתוקף להראות את צו־המעצר. האב עתר לבג"ץ, ועד לדיון הותר לעורכי־הדין לראות את יורם. אך מבלי לשוחח עימו. המדינה התקפלה בבג"ץ, התירה את פירסום השם, אחרי שהשופט העליון לשעבר **צבי ברנזון** מתח ביקורת חריפה על השיטה המישטרתית הגורמת לכך שא־דם נעלם. נשללת ממנו כל הגנה זה יביא לפריחה כלכלית. ואם לא יקצצו — תהיה לכולנו פריחה על הגוף."

■ המראיין **איתן דנציג** ראיין את **מאשה לובלסקי**, מזכ"לית נעמת, ושאל מה דעתה על הסקר שפורסם בירחון נעמת על האורגזמה הנשית. הוא הזכיר לה כי 90 אחוז מהנשים שאליהן פנו החוקרות סירבו להשתתף בסקר, וביקש לדעת אם היא שייכת למיעוט האמיץ או לרוב הביישן. לובלסקי הסמיקה וענ־תה: „אני משתייכת לעשרת הא־חוזים. אילו פנו אליי, הייתי עו־נה ומסמיקה."

■ לסכסולוג **בועז הודם**, ששב באחרונה מארצות־הברית, יש גישה ביקורתית לדרך שבה מלמדים בארץ בנושאי־מין עצמה.

■ הד"ר **חנן קריסטל** הוזמן לערב ראיונות כדי להתעמת עם ח"כ העבודה **אבא אבן**. יושב־ראש ועדת־חוץ־וביטחון של הכנסת לא הופיע, ואז מילא קריסטל גם את מקומו — הוא היה המראיין והמרואיין, כשהוא מחקה להפליא את קולו של אבן.

■ **נתן וילנר**, סגן ראש עיריית תל־אביב, ומנהל האגף לתרבות ולחינוך בעיריה, החליט להיטיב גם עם הדתיים. בקרוב יוחל בהנהגת עונג־שבת לחוב־שי־כיפות, שיתקיים במוצאי־שבת בבית יד לבנים. וולנר אינו מודה בכך, אך ייתכן שכל שהוא מבקש היא הפוגה במאבק הדתיים נגד שבת תרבות.

תפור בדיוק לפי מידותיו. סיפר השבוע המנחה הוותיק, בעל עשר שנות הופעה רצופה, מאות מרואיינים ואלפי שעות ראי־נות: „חודש וחצי אחרי התמנותו של **יוסף בראל** לתפקיד מנהל הטלוויזיה נפגשתי איתו, בתי־אום עם אחד מחברי הוועד־המנהל. בשיחה בירושלים נכח גם הבימאי, **יוסי משולם**. נאמר לי שאני מועמד רציני להנחות תוכנית טלוויזיה, ושיש לי יתרון נוסף על האחרים — פנים חדשות על המסך. באותו זמן דיברו על פיטורים בטל־וויזיה, והוועד לחץ שלא לקבל פנים חדשות, כי הפנים הוותי־קות מובטלות מאונס. נפגשתי אחר־כך גם עם **אורי פורת**, מנכ"ל רשות־השידור, בתיווכו

של **טוביה סער**, מי שהיה מנהל הטלוויזיה. גם פורת היה בעד פנים חדשות, והציע שאמתין עד למינוי מנהל קבוע לטלוויזיה". רנציג החלוני עדיין ממתין, וחש עתה כשחקן ספסל המצפה לרגע שיתנו לו לעלות למיגרש. „שיתנו לי למלא את התפקיד לפחות פעם אחת כדי להוכיח את עצמי, שאוכל לפתוח בקריירה חדשה."

■ במהלך הדיון על שיחרורו בערבות של הד"ר **אמנון חלצל**, שנעצר בעיקבות התעניינותו המופרזת ברצח החיילת **הדס קדמי**, התברר השופט הפתוח־תקואי **שלי טימן** עם הנוכחים באולם על תיספורתם. הרקע לבדיחות: פסק־דין שהוא הוציא לאחרונה בעניין תיסרוקתה של אשה. כשנכנס לאולם כתב מעריב **ברוך נאה**, שפירסם את פרשת־התיסרוקת. הצביע לעברו השופט וקרא: „הנה הפושע!" השופט גם התלונן ברחוב איבן־גבירול כתל־אביב. שפיגל הוא גם חברו הטוב של הזמר **יהורם גאון**, אשר הבטיח לבוא לטקס ואף לשיר שיר מיוחד לכבוד האם. לבסוף בא גאון, אך הוא העדיף משום מה, שלא לשיר.

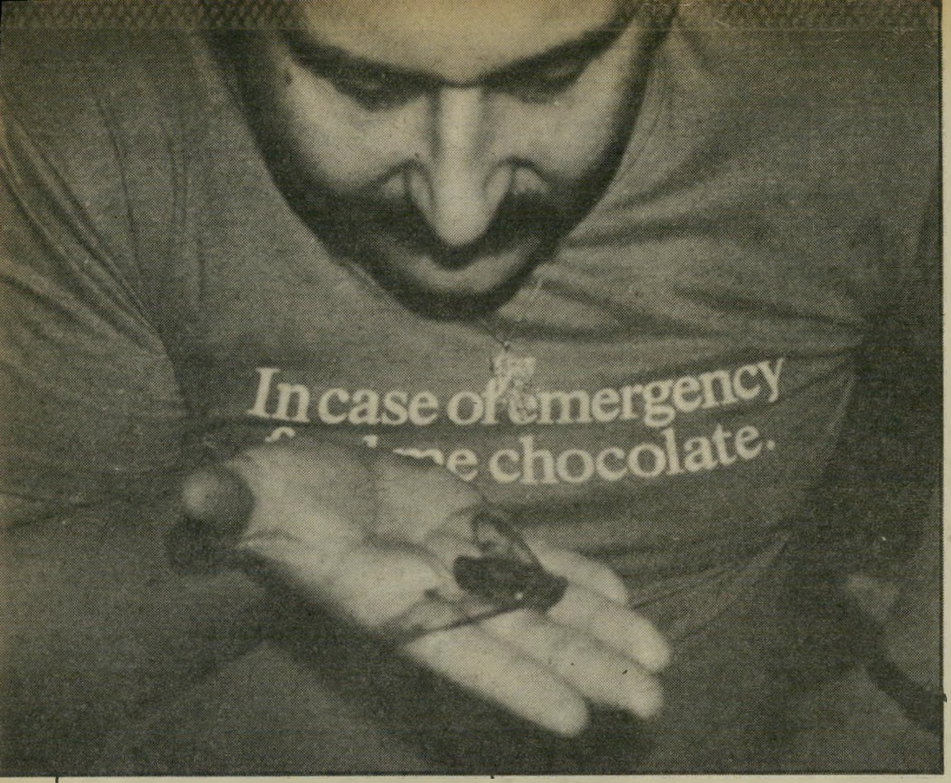
■ בכינוס מיקצועי של מלונאים דיבר **ינוש דמון**, יו"ר התאחדות בתי־המלון, בשיבחו של המארח הראשון, אברהם בן־תרח, והעיר: „היהודים לא ארהבים להזכיר אותו כמלונאי, כי הוא הגיש לאורחיו — מלאכי אלוהים — חמאה וחלב ובן־בקר." התלוצץ אחד השומעים ואמר: „כמובן, היום הרבנות היתה שוללת ממנו את תעודת־הכשרות."

■ במישפטו של הקבלן החיפאי **חיים לוין**, המואשם כי העליל על **איתמר ינוביץ**, מהנדס עיריית חיפה, ועל עובד בכיר אחר במחלקת־הפיקוח, כי קיבלו שוחד ממנו, יושבים באופן קבוע באולם דובר העיריה רד־העבודה־והרווחה **צבי ציל־קר**, אישיהליכוד. מקור הבילבול: לשניהם יש שיער מתולתל ושפם זהה. כדי למנוע טעויות בזיהוי, החליטו השניים שוולבר יקצץ מעט בשפמו, כדי להוכיח שהם אינם תאומים סיאמיים. ידידיהם הציעו להם שבעוד תישעה חודשים, כשיתקיים בממשלה הסכם־הרוטציה, יתחל־פו במשימות — צילקר יקצץ, ולבר יטפח.

■ **יצחק** („איציק") **שפיגל**, איש־עסקים תל־אביבי שנחת באוסטרליה ושם התחיל לעשות חיל בעסקים חובקי־עולם, לא שכח את מקום הולדתו. באחרונה הוא אירח שם את נבחרת־ישראל, כשזו שיחקה ברדרום מיזרח־אסיה, כי הוא חברו הטוב של המאמן **יוסף** („יוסל'ה") **מירמוביץ'**. עתה הוא תרם 200 אלף דולר לבניית גן על שם אמו **הינדה**, שתחיה עד 120. הגן ייחנך השבוע. הוא נמצא מאחורי גוש־בניינים

יעקב טובי הלא הוא אלוויס פרסלי הישראלי (למעלה) אוחז בדש־ביגדו של הבדרן הוותיק שלמה („ג'ינג'י") גולדברג. השניים באו השבוע למסיבה לכבוד חבר, ושם ביקשו הכל מטובי לעלות לבימה לשיר שוב משיריו אלוויס פרסלי המנות, במלאת 50 שנה להולדתו. טובי, הנראה בדיוק כמו מלך־הזמר הנערץ של שנות ה־60' העליזות, עשה זאת ברצון רב.

אייבי נתן שלח למשה אישכסית מיכתב מקולומביה, שם הוא שוהה בענייני־סעד לקורבנות הר־הגעש. בין הניירות היתה מקופלת גופתו של זבוב־ענק, ואייבי הסביר: „זה נחשב כאן לזבוב קטן." על זה נאמר: כל אחד ושליחות הסעד שלו, כל אחד וחוש ההומור שלו.

ברית כספי בתו של הזמר מתי כספי טועמת מהעוגה שהוכנה לאביה, לכבוד זכייתו בתקליט־זהב, על מכירה טובה של אחד מתקליטיו. ברית החזיקה בידה בלון ציבעוני. המסיבה נערכה בצהרי יום השישי האחרון, והנוכחים התכבדו בארוחת צהריים מלאה, שבמרכזה דגים. צילם: צבי טל.

יוסי בר ועורכת־דין מהמחלקה המישפטית. היא רושמת את כל מהלך הדיון באולם, ואילו בר מוציא בתום כל ישיבה הודעות לעיתונות על מהלכה.

■ בשבוע שעבר היתה לראש עיריית חיפה **אריה גוראל** תחושה מרה, בעיקבות אחת הישיבות האלה בבית־המישפט. בדרך־כלל העיריה נאחזת בהן כמוצאת שלל רב — משום שנגד בכירים אחרים בעיריה תלויים ועומדים תיקים וחקירות מישטרתיות לרוב. רצה הגורל וכתב הרדיו **גבי זוהר** דיווח מאולם בית־המישפט על הודעת נציג המישטרה כי שישה בכירים בעיריה נמצאים בחקירה. גוראל הזועם מיהר לשלוח מיכתב־תלונה חריף למנהל הרדיו **גידעון לב־ארי**, וטען לפניו שהרדיו מגמתי ושהוא מתעלם מהדיונים המהותיים בבית־המישפט.

פסוקי השבוע

● **יושב־ראש ועדת־הפנים של הכנסת דב שר־לנסקי**, אחרי הביקור הפרובוקטיבי בהר־הבית, שהביא להתלהטות הרוחות שם: „לי הם הרביצו פה. בצד שמאל בעצם. כואב לי עד עכשיו."

● **ח"כ התחיה גאולה כהן** על הנ"ל: „אותי הם חנקו. אחר־כך נתנו לי אגרופ בצלעות. יש לי תחבושת."

● **ח"כ העבודה זאק אמיר**: „אותי דחפו שלושה ביריונים ואחד נתן לי מכה כאן, בבטן."

● **סגן ראש עיריית ירושלים מטעם ש"ס ניסים זאב**: „צריך ליישר את כל העיר העתיקה ולבנות אותה מחדש — בלי ערבים."

● **הנ"ל** על השיכון המעורב בנווה־יעקב: „יש שם בתי־בושת של זונות יהודיות וארסים ערבים."

● **שר הבלבלה גד יעקובי** על התוכנית הכלכלית: „זוהי תוכנית גמילה למשק מסומם, שהזריקו לו ולחברה הירואין במשך תקופה לא קצרה."

● **הרב מנחם הבהן**: „ח"כ שלמה עמר מאמין ומשוכנע כי מצ"ח ישראל לא ישקר ולא יכזב."

● **השר אריאל שרון** על ח"כ מאיר כהן־אבירוב: „אני מגדל סוס ובסוף הוא בורח."

● **השר דויד לוי** על הנ"ל: „את הסוס הזה אני גידלתי לפניך."

● **סארי נוסייבה**, מרצה באוניברסיטת בירזית: „תהליך־השלום דומה לכוכב־השביט האלי. הוא מתקרב ומתקרב, חולף על פני כדור־הארץ ואז הוא מתרחק ומתרחק."

מי — אוכל (חברות) קש

חשיפה
יאיר קוטלר

יעקב לוינסון מת
אולם אחרי מותו

נשארו בחיים החברות המיסתוריות, שהוא הקים ברחבי העולם. כאן נחשף לראשונה מי הן, היכן הן, מי הם אנשי־הקש ולאן הלך הכסף העצום שנצבר. אחד מהם הוא אברהם פילץ (משמאל, עם חיים בר־לב) איש אמונו של לוינסון (מימין, עם שימעון פרס)

ערך־הדין הישראלי צבי מיתר והמהנדס היהודי השווייצי מיכאל בארט עומדים בראש שני תאגידים פאנאמיים סודיים — קורלאן וש־טיבלה — ששירתו את יעקב לוינסון בעסקיו המפוקפקים. ללא ידיעת בנק הפועלים. שבראשו עמד.

מיתר הוא נשיאה של קורלאן בהאמאס קורפוריישן, באמצעותה פעל לוינסון דרך אנשי־קש ובהם גם מורים קאהן, איש עסקים עתיר נכסים, שפרקליטו ואיש־סודו הוא עורך־הדין צבי מיתר.

תאגיד קורלאן נוסד באוקטובר 1979 בשם סי־וו־איי־בהאמה קורפוריישן. בדצמבר 1979 שינתה החברה את שמה לסי־וו־איי בהאמאס קורפוריישן (נוספה האות ס' לבהאמה), וכעבור שנה. בספטמבר 1980, קיבלה את שמה החדש. אחרי שינוי נוסף, קורלאן בהאמאס קורפוריישן.

חלוקת התפקידים בתאגיד מעניינת: עורך־הדין צבי מיתר הוא נשיא ומנהל.

● אגון הוג הוא סגן־נשיא ומנהל. הוא נושא כתובת בשווייץ.

● אריך פרי הוא מנהל. גיזבר ומזכיר. גם הוא משווייץ.

אגון הוג מייצג 12 חברות בשווייץ. אריך פרי הוא עורך־דין, שאינו מייצג חברות בשווייץ.

מקורות בכירים ב„בנק הפועלים" נדהמו כשנודע להם ממני — כאשר ביקשתי את תגובתם — כי בראש „קורלאן" עומד הישראלי צבי מיתר, האיש של מוריס קאהן, שהיה ממקורבי יעקב לוינסון המנוח. הם סיפרו כי קיימת חברה בשם „קוראל וורלד אינקורפוריטד" שהיא גוף חוקי, המשותף ל„אמפ"ל" (חברת הבת של „בנק הפועלים", שבראשה עמד לוינסון) ולמוריס קאהן.

שומרי־סוד
תמורת תשלום

קאהן הוא איש־עסקים, שאינו מקשט את טורי הרכילות בתיק־שורת הישראלית. שמו כמעט שאינו מופיע בעיתונים. הוא תושב ישראל, שעלה לפני שנים מדרום־אפריקה. בישראל הוא מתגורר בכמה בתים בערים שונות. הוא הבעלים של דפי־זהב. חברה שלו שותפה עם השקעות־הפועלים בגלגלי־זהב ובתל־רף. הוא הכיר את לוינסון מעיסוקיו בתעשיה. קאהן גייס את איי־טי־טי (אינטרנשיונאל טלפון אנד טלגרף). החברה האמריקאית הענקית, להשקעה בדפי־זהב שבניהולו. בשותפות עם אמפ"ל בנה את המיצפה התת־ימי באילת, ואחר־כך מיצפה דומה באיי־הבתולה. יש לו חברה להקמת פרוייקטים בים הקאריבי (אולי אותה קורלאן מיסתורית). הוא היה איש־מפתח בחברה העלומה שהקים לוינסון מאחורי גב בנק הפועלים: יו־אס־איי בארצות־הברית.

עורך היא חברת־האם של דפי־זהב, שבבעלות קאהן. שיש לו מניות גם ביו־אס־איי. לדיברי חיים בן־עזרא, שהיה מישנה למנכ"ל חברת־תיכנון המים לישראל (תה"ל). ושאחרי פרישתו ממנה נכנס לעסקים עם מוריס קאהן דרך חברתו, ביזנס אנטרפרייז קונסאלטנט.

ב־1984 אמר לי קאהן — הוא סירב להתראיין — „אני מייצג קבוצה של משקיעים ביו־אס־איי. ויש לי תואר של מנהל. גם אברהם פילץ במעמדי."

צבי מיתר, נשיא קורלאן, טיפל בהצטרפות קאהן ליו־אס־איי. אחיו, שמואל מיתר, הוא מנכ"ל עורק.

המקורות ב„בנק הפועלים" גילו כי להפתעתם, וללא ידיעתם, הוקמה חברה בפנמה שרי־אשי התיבות שלה זהים לחברה החזקית „קוראל וורלד", המשותפת ל„אמפ"ל ולקאהן. זאת — לדבריהם — אולי כדי להטעות את הבריות. כאילו „קורלאן" היא החברה המנהלת את הי מיצפה התת־ימי באיים הקאריביים, במטרה לזכות בחלוקות. השמות הזהים מבלבלים.

רק ב־1980 הוחלף השם לקורלאן. רוב עסקיו המפוקפקים של לוינסון שקוממו נגדו את צמרת בנק הפועלים וההסתדרות. נעשו אחרי 1980. אך גם לא חסרו פעולות מפוקפקות לפני 1980, כמו העברת נכסים משליטת בנק הפועלים בישראל לחברת אמ־פ"ל בארצות־הברית, ניהול חשבונות סודיים בבנק הפועלים בציריך, קבלת עמלות מגורמים מיסחריים. וכו'.

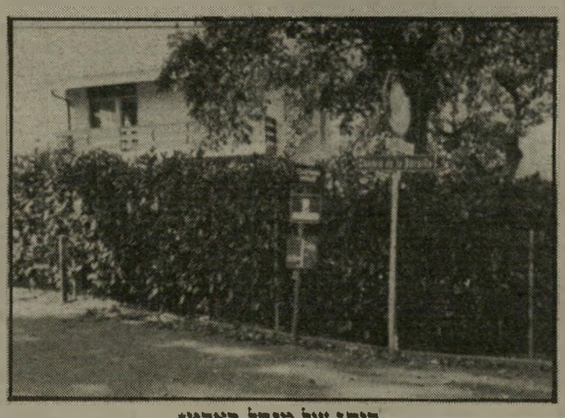
מיתר הוא הנאמן האמיתי הכפוף להוראות הבעלים המיסתריים של „קורלאן". אחריו באים המיסדים ואנשי־הקש. אין לדעת אם מיתר מייצג גם את עצמו כבעל־מניות. ללא היתר מהפיקוח על מטבע־חוץ ב„בנק ישראל" דבר כזה אינו חוקי, אין ספק כי מיתר מייצג בנאמן ב„קורלאן" בעלי־הון המבקשים להסתתר, כמו קאהן, לוינסון, אברהם פילץ ואולי עוד.

כמה בכירים בצמרת בנק הפועלים ידעו כי לקורלאן המיסתורית יש מניות בחברתו של לוינסון, יו־אס־איי. וגם שמוריס קאהן הוא מבעלי־המניות בתאגיד כפי שהוא בעל מניות ביו־אס־איי.

הדגישו המקורות בבנק הפועלים: „נסגר המשולש קורלאן מוריס קאהן — יעקב לוינסון".

נשיא „קורלאן" עורך־הדין צבי מיתר, חייב הסבר, אך הוא שומר על אלם מוחלט (ראה מיסגרת).

העובדה שנשיא „קורלאן" הוא ישראלי — דבר ש„בנק הפועלים" לא ידע זאת עד ששמע מפי — מטילה חובה על המישטרה לחקור את הפרשה במיסגרת „תיק לוינסון", שההתקדמות בו איטית. מי הם המוטבים של „קורלאן"? כפיר להניח כי לוינסון הפקיד חלק מהונו — ש„בנק הפועלים" טוען לבעלות עליו — ב„קורלאן", אך לא רק בו. לא מן הנמנע כי השותפות של לוינסון ואחרים בחברת „יו־אס־איי" ודאי רשו־

ביתו של מנהל בארט*
וילה כמו מיבצר; מישרד עם מנעולים כבדים

חדרים והוא מעסיק ארבע פקידות. דלת הכניסה למישרדו מוגנת בכמה מנעולים כבדים, שהותקנו על לוח של פלדה – דבר יוצא דופן לעומת דלתות המישרדים האחרים באותו בניין.

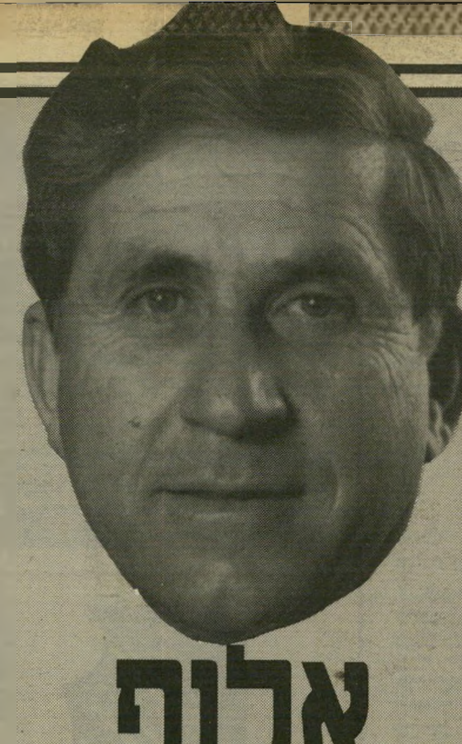
* בשלט משמאל: „דרך פרטית".

דלת פלדה בז'נווה

מיכאל א' בארט, נשיא שטיבלה, הוא יהודי, מהנדס במיקצועו. הוא מתגורר במקום שמור היטב בז'נווה, בווילה המוקפת ירק רב ועצים עבותים. ביתו כמיבצר. הוא הבעלים של כמה חברות בשווייץ וגם מייצג עשר חברות.

מישרדו שוכן ברחוב ד'איטלי מספר 11 בז'נווה. מיספר־הטלפון שלו: 211533. מישרדו ממוקם בקומה השלישית של בניין־מישרדים חדש. לרשותו חמישה

אם עורך־הדין צבי מיתר (שמאל) הוא בעל מניות או נאמנם של אחרים בשש חברות ואדוזיות וב־33 חברות ישראליות, עימן הוא קשור

אלוף החברות העלומות

עורך־הדין צבי מיתר, נשיא התאגיד הסודי קורלאן, שהיה קשור בו יעקב לוינסון, הוא נאמנו ואיש סודו של איש־העסקים מוריס קאהן, משותפיו של לוינסון בנוה. מיתר, בסביבות גיל ה־50, מכהן בתפקיד הרגיש של יו"ר הוועד המחוזי של לישכת עורכי־הדין בתל־אביב. לישכת עורכי־הדין במחוז תל־אביב היא הגדולה בישראל. עורך־דין מיתר הוא גם אחד משני נציגי הלישכה בועדה לבחירת שופטים. הוא יו"ר ועדת־הכספים של לישכת עורכי־הדין ומועמד ודאי לכהונת נשיא הלישכה בחירות הבאות.

לאחרונה, ביוזמתו, מוציאה לישכת עורכי־הדין במחוז תל־אביב קובצי חקיקה, קובץ דיני בית־משפט אזרחי, כפי היתה הלישכה המרכזית של עורכי־הדין המו"ל בקובצי חקיקה. מבקריו של מיתר שואלים: מי עומד מאחורי ההחלטה להוציא את קובצי החקיקה במחוז תל־אביב? מאחר שמדובר בעסק מיסחרי לכל דבר, ובהיות מיתר קשור בהרבה חברות של דפי־זהב, שהוא פרקליטן, אלים היריבים של מיתר: את מי מעסיקים בהוצאת קובצי חקיקה? מי משלם לאנשי ההוצאה? היש בהם סטודנטים? למה אין בהם סטודנטים? למה אין מציינים בכריכת קובצי חקיקה מי הוא המו"ל: ועד־המחוז, או הוא חברה פרטית מיסחרית?

בנעוריו היה מיתר קשור במפא"י. בבחירות ללישכת עורכי־הדין, שנערכו בפברואר 1985, הוא השתתף בשדיר־שרות בטלוויזיה מטעם הממפ"ל, קרא להצביע ברשימת המיפלגה הדתית. הוא הגיע להסכם עם הליכוד, שעל סיעתו, "סיעת הצעירים", תימנע מלהעמיד מועמד לחירות לראשות הלישכה ותתמוך בבחירת עורך־הדין חיים ברגר, ובתמורה יהיה מיתר מועמד מוסכם של סיעת הצעירים", וכן הליכוד (המכונה "המיקצוע החופשי") בוועדת המפל"ל, לכהונת נשיא לישכת עורכי־הדין בבחירות הבאות.

"מה אעשה? אקים שעוריה?"

שיא לישכת עורכי־הדין, עורך־הדין מנחם ברגר, אמר לי בשבוע שעבר כי את אותן השאלות שמציגים עורכי־דין בעניין קובצי חקיקה, שמוציאה הלישכה המחוזית, שבראשה צבי מיתר, "גם אני יכול לשאול". ברגר הוסיף, כי הוועד המחוזי החליט על דעתו להוציא את קובצי חקיקה, למרות העובדה שהלישכה המרכזית מגה להוציא זאת. "גם אני הופתעתי," כמו אותם שואלי שאלות. הוא הוסיף: "מה אעשה? אקים שעוריה? נראה שאין כאן משהו לא תקין. אך אולי מבחינה ציבורית יש כן פגם. למה לא להוציא את הקבצים באמצעות ההוצאה לנו, המרכזית?"

ובחזרה למיתר:

הוא מתגורר בקריית־אונו. מישרדו שוכן בבניין הדר־נה בשדרות שאול המלך בתל־אביב.

האם הוא בעל מניות בקורלאן, דבר האסור עליו בישראל, אלא בהיתר על־פי החוק, או שמא הוא רק נאמן של אחרים, איש־קש, דבר המותר על־פי החוק?

הוא אינו משיב.

מכריו מתארים אותו כאיש חריף ומתוחכם. הוא מטפל בשנים מהשקעותיו של מוריס קאהן, השניים מיודדים מאוד. אחיו של עורך־הדין, שמואל מיתר, הוא מנכ"ל עורך, חברת־האם של דפי־זהב שבבעלות קאהן.

מיתר נמצא הרבה בנסיעות בחו"ל, לרוב בשליחויות קאהן. הוא עצמו קשור בשש חברות ואדוזיות וב־33 ישראליות.

החברות בואדוז הן: 1. ניקופה אסט. (NICOFA EST.); 2. אלסקו פרופרטי הולדינג אסט. (ALSCO PROPERTY HOLDING EST.); 3. פ.מ.ט. פרופרטי הולדינג אסט. (P.M.T. PROPERTY HOLDING EST.); 4. פאקרו אסטבלישמנט (PEKARO ESTABLISHMENT); 5. צולזאר סופר אסט. (ZOLEZAR SUPER EST.); 6. סוסייטה אינטרנסיונל דה פטרולס. (SOCIETE INTERNATIONALE DES PETROLES)

החברות הישראליות: 1 אמדוס; 2. אלוניו א.ג.; 3. אלומית אריזות בע"מ; 4. גמא תיקשורת יצור ויצוא 1980 בע"מ; 5. גמא תיקשורת (א. פולק) בע"מ; 6. אוסטיוב א.ג. – חברה זרה; 7. הקטיוב א.ג. – חברה זרה; 8. אוסטיוב הולדינגס ישראל בע"מ; 9. מייפר אסטבלישמנט בע"מ; 10. גלגלי זהב בע"מ; 11. דפי זהב הוצאה לאור בע"מ; 12. השבוע בישראל בע"מ; 13. פיתוח (דפי זהב) 1980 בע"מ; 14. אנריקלטשר פלאנינג אנד מנג'מנט (ישראל) בע"מ; 15. טסק הולדינג אסט; 16. עורך בע"מ; 17. עורך אינפורמיישן אנד דיירקטורי סיסטמס בע"מ; 18. אינפורמיישן ספקטרום; 19. קומפסק בע"מ; 20. טוש וחסוך בע"מ; 21. רשת מחשבים 2000 בע"מ; 22. יילו פייג'ז פאבליסיטי 1981 בע"מ; 23. קונתה"ל מיקרו מחשבים בע"מ; 24. אנריקלטשר איניווסטמנט קומפני; 25. קונתהל בע"מ; 26. מוריס קאהן בע"מ; 27. עורך רשת זהב בע"מ; 28. דרבר בע"מ; 29. פירסומים מסווגים בע"מ; 30. אורביס יצוא יבוא בע"מ; 31. עורך אינפורמיישן 2000 בע"מ; 32. רפרון תעשיות בע"מ; 33. עבמ השקעות ומיסחר בע"מ.

"ממה אתה כל־כך חושש?"

באוקטובר 1985, אחרי שביקשתי ראיון עם עורך־דין צבי מיתר – אלוף החברות הגלויות והעלומות בישראל ובוואדוז, בפאנמה ומי יודע היכן עוד – כך התנהלה השיחה הטלפונית בינינו:

– אני מבקש פגישה לצרכי ראיון עיתונאי איתך.

עורך־דין מיתר: "בדרך כלל איני מתראיין. על מה אתה רוצה לראיין אותי?"

– על חברת קורלאן.

דממה.

– הלו, הלו?

מיתר: "איני יכול להתראיין. אני נאמן בחברה זאת."

– אתה נשיא־החברה. מתעוררים כמה חשדות בקשר לקורלאן, הקשורים גם בפעולותיו בה של יעקב לוינסון, מוריס קאהן, הקליינט שלך, קשור אף הוא בחברה, ובין השניים היו עסקות משותפות, ושניהם קשורים בחברת יו־אס־איי.

מיתר: "יש חשדות?"

– כן.

מיתר: "יכול להיות."

– קורלאן מוזכרת במיסמכים פנימיים בבנק הפועלים.

מיתר: "יכול להיות".

– גם אחיך, שמואל מיתר, מנהל עסקים של מוריס קאהן.

מיתר: "יכול להיות."

– גם על שאלה זאת, הקשורה באחיך, אתה מגיב "יכול להיות?" ממה אתה כל־כך חושש?

דממה.

אמרתי לעורך־דין מיתר כי לא יהיה מנוס מכתיבה על חלקו בקורלאן, והמישטרה. היועץ המישפטי לממשלה וגורמי־חוק אחרים הם שיצטרכו לתת את דעתם על התאגיד הסודי, אחרי תשובתו על כל שאלה ב"יכול להיות".

– אולי משהו לא כשורה בחברה שאתה נשיאה?

מיתר: "יכול להיות."

אמרתי לו כי אהיה מוכן להמתין כמה שבועות – בינתיים, לוא רצה, הוא יכול היה כנשיא קורלאן לשנות דברים בתאגיד, להסתיר, להעלים וכו' – כדי שיימלך בדעתו, יוועץ במוריס קאהן, מפעילו – ואולי יסכים להשיב על שאלותיי.

כך נסתיימה השיחה הטלפונית עם עורך־דין מיתר. לא שמעתי יותר ממנו.

חשתי כי היה בהלם למישמע שאלותי. חוקרי־מישטרה ותיקים בדימוס, שהבאתי לידיעתם את תגובתו, השיבו כי תשובות כאלה אופייניות לאיש שהופתע, כי אפילו לגבי עיסוקי אחיו השיב "יכול להיות."

■ ■ ■

בסוף נובמבר 1985 ביקשתי לשמוע תגובה מחיים ברגשטיין, איש־סודו של יעקב לוינסון. שמצא מיסתור בלונדון בחברתו של הקבלן הישראלי גד זאבי. הצגתי עצמי דרך הטלפון, אך ברגשטיין טרק את השפופרת.

ה ב־קורלאן". לוינסון ואחרים התתרים מאחורי אנשי־קש ל צבי מיתר, כאשר הרבוש ל "קורלאן" — בולו או רובו ל שייכים לו, למוריס קאהן ולי לעוד ישראלים או אמרי־ עים.

בעולם, בעיקר בשוויץ, מצויים כי־דין, רואי־חשבון ואחרים המוכ כנאמנים מיקצועיים שומרי־סוד, ר תמורת תשלום חודשי או שנתי משמשים אנשי־קש. כאלה מצויים בקורלאן.

משאבי־הבנק לגורמים זרים

ש טיבלה", — קורם היה שם ה התאגיד שטיבדלה. עד שהו ף לשם החדש באוגוסט 1981 — דה ביולי 1981. גם שטיבלה כמו רלאן, הוא תאגיד פאנאמי הקשור עקב לוינסון. הוא נוסד בשנה שבה יצו לוינסון ואיש סודו חיים ברגשטיין את מניות אמפ"ל וצברו בדרך זאת רווחים גבוהים מאוד. הון עתק. גם שטיבלה מנוהלת בידי אנשי־קש:

- מיכאל א' בארט, נשיא, ז'נווה.
- סיסיליו אוגוסטו קאסטילייירו, מזכיר, פאנאמה סיטי.
- לירוי וילבור ווטסון השלישי, גיזבר, פאנאמה סיטי.

דוח רוטמן־סיוון, שחשף את מעללי יעקב לוינסון וחיים ברגשטיין (הדוח נרשם בינואר 1984), מזכיר את שטיבלה — לא את קורלאן, שלא ידעו או כלל על קיומה — רק בהקשר הלוואות שהוענקו לה, אך ללא ידיעה מי עומד בראשה ומה אוצר בקירבו התאגיד החסוי.

כך נאמר בדוח של שרגא רוטמן ועמירם סיוון, שני הדירקטורים של בנק הפועלים שחקרו את מעשי לוינסון:

תאגיד פאנאמי, "שטיבלה ס.א.", קיבל הלוואה בסך של 131 אלף דולר בריבית של ליבור* +1.25%. לפירעון בתום שנה, וכביטחון הופקדו מניות "אמפ"ל" שבחזקת החברה.

כעבור זמן קיבל התאגיד סכום הלוואות של 370 אלף דולר למימון השקעות ב"יו־אס־איי". ההלוואה הראשונה עמדה להיפרע כעבור שנה. היינו בנובמבר 1982, אך לא נפרעה ו־נדחה המועד בשלושה חודשים. באותה עת היו עליות תלולות במניות "אמפ"ל", ומי תוך ציפיה להמשך המגמה העדיף התאגיד דחיה של מועד הפרעון, היינו דחיה של מכירת המניות. כעבור חודש החלו השיערים לרדת, ובסוף דצמבר 1982 הורה התאגיד על מכירת המניות ובסכום שנותר לזכותו בבנק בז'נווה.

יתרת הזכות של התאגיד ב־סיום הפעולה היתה 570 אלף דולר — רווח נקי במימון מלא של "בנק הפועלים" חו"ל, שהו־עבר לזכות התאגיד. תאגיד זה צבר, אם כן, רווח בסך זה תוך שנה על השקעותיו במניות "אמפ"ל", שעלו משער של 0.8 עד 4.0 דולר המניה. יצויין כי מניות "אמפ"ל" אלה נמכרו על־ידי התאגיד ("שטיבלה") ל"זב־רה" (תאגיד אחר), אשר מצידה מכרה מניות ל"בנק המזרחי", אשר מצידו מכר אותן ל"בנק הפועלים" במחיר של 4.0 דולר המניה.

הסבר זה מציג תמונה שבה מצטייר בעליל מצב של ניצול לרעה של משאבי הבנק, העד־פה של גורמים זרים בעצם מתן ההלוואה ותנאיה, ניצול מידע פנימי לעשיית רווח עצום בעיסקה שבין הגורם ("שטיב־לה") לבנק.

מנהל הבנק בחו"ל (ולטר סימונסון, מנהל "בנק הפועלים" בציריך) ציין כי אומנם העניק הלוואות מיטיבות לבעלי המנ־יות מתוך דיעה שאכן חברת "יו־אס־איי" שייכת לקבוצת ה־בנק. חיזוק לדיעה זאת קיבל בשיחות עם לוינסון, וכן מעצם העובדה שעובדי "אמפ"ל" מ־טפלים בחברה. ההלוואות היו בסדר גודל של מיליון דולר לארבעה אנשים.

בקשר לחברת יו־אס־איי קיבל מנהל הבנק בחו"ל הוראות ישירות מלוינסון, אשר המשיך להיות יועץ הבנק, ולהערכתו ברגשטיין פעל על פי הוראותיו. באשר להלוואות — הלוואה אחת ניתנה כנגד מניות אמפ"ל, והחדשות יותר כנגד מניות יו־אס־איי... באשר להלוואות לבעלי המניות ביו־אס־איי, אמר לוינסון

(המשך בעמוד 16)

(המשך מעמוד 15)

שהוא רק הורה על מתן ההלוואה וקבלת המניות כביטחונות. הוא הכחיש שהתייחס כלל לנושא הריבית.

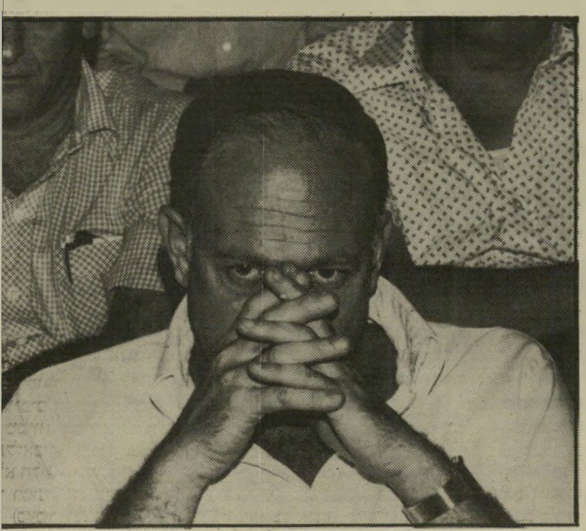
עד כאן הקטע הרלוונטי בדוח רוטמן־סיוון על שטיבלה. כותבי הדוח לא ידעו מי מסתתר מאחורי התאגיד.

200אלף דולר רווח

קירה גילתה לאחרונה את הפרטים הבאים:

בדצמבר 1984, כעשרה חודשים אחרי התאבדותו של יעקב לוינסון, נמחקה שטיבלה. לפי חוקי פאנמה, שלוש שנים מיום ההודעה על מחיקת החברה היא ממשיכה לפעול לעוד שלוש שנים, כדי לאפשר לכל בעל עניין להגיש תביעות נגדה, וגם לצורך חלוקת ההון שנצבר בה.

"שטיבלה" שירתה את לוינסון בחייו באמצעות אנשי־הקש שלו. אחרי התאבדותו כבר לא היה חפץ בה, והיא החליטה על מחיקתה כחברה. היא הרוויחה הון רב בהרצת מניות "אמפ"ל", אשר שילטי

בנקאי לוינסון
רווח עצום מניצול מידע פנימי

נות החוק בארצות־הברית וגם "בנק הפועלים" — עדיין לא אמרו את המילה האחרונה בפרשה זאת. שתשוב ותסעיר את "אמפ"ל" והקשורים בה. "שטיבלה" חילקה את רווחיה לבעלים שלה, בולל אנשי־הקש של לוינסון.

סביר להניח כי גם חיים ברגשטיין, שמצא מיסתור בלונדון מפני מישטרת ישראל, קשור ב"שטיבלה".

בכירים בבנק הפועלים מסבירים כי שטיבלה קיבלה כנראה שלוש הלוואות: אחת לרכישת מניות לחבריו של יעקב לוינסון בחברתו יו־אס־איי ועוד שתיים לצורך רכישת מניות אמפ"ל (שאותן הריץ) בתנאים מפליגים.

אחרי הרצת המניות תפחו המחירים ואז מכרה "שטיבלה" את המניות היקרות ל"בנק הפועלים" דרך שרשרת של תחנות (במציוין בדוח רוטמן סיוון). הכל נעשה ביום אחד. המוכרים — לוינסון ושות' — הרוויחו כ־200 אלף דולר, ואולי יותר.

המקורות ב"בנק הפועלים" גילו כי נשיא "שטיבלה" מיכאל בארט, מוכר לבכירי הבנק בישראל רק בשמו. זהו גילוי מדהים. המעורר מחשבות נוגות על דרכי ניהול הבנק, הפרוש על פני יבשות רבות. הבנק הסתפק בהוראה־המלצה, שיצאה מלוינסון־ברגשטיין, לספק את הכסף לבארט, שהיה נעלם בעיני צמרת הבנק.

הפועלים בתל־אביב כי ראה בהעב
הזאת עמלות ולא רצה להפקיד עמ
בחשבון ממוספר שהוא שולט עי
לכן עמד על כך שיפתח חשבון נפ
מתוך החשבון האמור נמשך גם הס
שהועמד לרשות פילץ.

שמות המנהלים האחר
ב"שטיבלה" לא מוברים ב
לבכירי "בנק הפועלים". סב
להניח כי שני השמות הק
פיעים מאחורי בארט רש
את התאגיד בפאנמה כנאמנ
מיקצועיים.

אברהם פילץ רחה כמה פני
מצידי, במרוצת 1984, להשיב
שאלותיי בעניין קשריו העלומים
יעקב לוינסון. פעם, כדרך אגב, כא
פגשתיו במסיבת־חתונה במלון בו
אביב. הוא פלט כי אומנם הוא מש
"מנהל" ביו־אס־איי, אך כשהוסק
ללחוץ וביקשתי פגישה הוא ס
להוסיף או להיוועד עימי.

ב"בנק הפועלים" "משוכ
עים" כי אברהם פילץ ה
"הבעלים האמיתיים"
"שטיבלה", שהיה גם אישי־הק
בתאגיד, שפעל על־פי הורא
לוינסון והנחיותיו.

בדוח רוטמן־סיוון מוזכר שמו
אברהם פילץ כ"מנהל" בחברה העלו
יו־אס־איי.

באשר נשאל שרגא רוטמ
מנכ"ל "סולל בונה", שה
דירקטור ב"בנק הפועלים", ל
עתו על אברהם פילץ, אד
שחקר את מעשיו של יע
לוינסון, הסתפק בתשובה נ
שתי מילים: "פילץ מסובך".

צוות לענין

הם: בתיה – צרויה – מישל

מעצבי שיער מבית האולפנה של

סמי זלצר

עכשיו: בסטודיו החדש שלהם:

LA-COUPE

רח' ארלוזורוב 34 תל־אביב
טל. 235137

מניקור־פדיקור ע"י מרים

נא לראות זאת כהזמנה אישית

Venta בחורף?

כן, דוקא בחורף!
נאן יצאו הטשן והריחות כשהחלונות סגורים? מכשיר הוונטה יוציא אותם מהמשרד, מהמטבח ומחדרי השרותים ויבטיח לך אויר צח ונקי גם בחודשי החורף.

Venta
לאוורור טוב יותר

שרון
תנשיות מזוג אויר בע"מ
רמת גן, רחוב גלנוד 2 · טל. 03-7517626
סניף הצפון: שדי ההסתדרות 76 מפרץ חיפה
טל. 04-722611

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

סוס אחד זקן ביפו

חווה:
ברום־יפו, סמוך לביתו של השגריר הצרפתי. חצות. רחובות
קים מאדם. חושך.
לקחתי אורחים מחו"ל לסעודה במיסעדה ערבית, והיינו
כנו הביתה. פיתאום הבחנתי בחושך בגוש שחור. עצרתי.
מרחוב צדדי הופיע סוס. הוא פסע בכבדות, לאיטו, כאילו סחב
יו שנים ארוכות של עמל. יתכן שפסע תוך כדי שינה. איש
היה איתו.
זה לא היה סוס צעיר. גא, שופע־חוסן. לא עליו כתב המשורר
כ"כ: „התיתן לסוס גבורה. / התלביש לצווארו רעמה? /
רעישנו כארבה, הוד נחרו אימה? / יחפרו בעמק וישיש, בכוח
א לקראת נשק! / ישחק לפחד ולא ייחת, ולא ישוב מפני
...
וה היה סוס־עבודה זקן. אולי הוביל פעם אבטיחים. אולי הוא
ף אלטע זאכען. ביטנו היתה פצועה מרצועות־עגלה. הוא היה
ף, עייף מאוד.
כשהבחין במכונית, עצר, היפנה אלינו את ראשו הגדול
גועה איטית, בחשש ובציפיה. משראה שאיננו זזים, פנה
כו. הוא הלך באמצע הרחוב, צעד אחרי צעד, בחושך.
בצד הרחוב יש מיגרש ריק, המשמש לתושבי הסביבה כפח־
קיבוצי. הסוס הזקן הלך לשם, נבר באפו בזבל, והתחיל
בול לאיטו מכל הבא לפה.
לא רצינו להפריע לו. רחל צילמה אותו בשקט. איחלנו לו
מנוחה בליבנו, והמשכנו בדרכנו.

וקר טוב, חיפה

בבוקר הראשון שלי בארץ־ישראל התעוררתי במיטה זרה.
ני היה חלון. הסתכלתי ולא האמנתי למראה עיניי. בחוץ היה
קיר מוזר — מעלה של הר, שמילא את כל החלון. הוא היה
ע טרשים, והיה לו צבע שלא ראיתי כמותו מימיי.
לא זכרתי איך הגעתי למיטה הזאת. ביום הקודם הגענו לנמל
— הורייי, שתי אחיותיי, אחי ואני. היינו אמורים להפליג
יפה. אבל בדרך הודיע רב־החובל כי האוניה — שמה היה
ינכס והיא הפליגה מרסיי— תפליג תחילה ליפו, משם
ירות, ומשם לחיפה. לאבי אצה הדרך, הוא היה ציוני להוט
ה להגיע לארץ. הוא ויתר על טיול־החינם לבירות. (אחר־כך
טערתי על כך).
הגענו ליפו. האוניה עגנה מול החוף, ואנחנו ירדנו לסירה, שבה
כמה ערבים גברתנים, לבושים במיכנסיים תורכיים מוזרים.
הסוער עברה הסירה בין הסלעים המפחידים, וכך הגענו אל
ריפים הגדולים שבהם יש כיום מחסנים.
מכיוון שהייתי ילד בן 10, התפעלתי מכל דבר. לקחנו כירכרה
ל־אביב. עברנו ברחובות הנהדרים של יפו, שחנויותיהם היו
חלונות־ראווה. הקולות, הריחות, המראות — הכל היה חדש
ושונה, והייתי מוקסם.
(כעבור שנים קראתי בביוגראפיה של דויד בן־גוריון, אחד
ורו. כיצד הוא עבר את אותה החוויה 27 שנים לפני כן, ואיך
ל הגעיל אותו. אולי זה היה מקור גישתנו השונה לבעיה
ערבית.)
הכירכרה הובילה אותנו לשדרות־רוטשילד מס' 1, שם שכנה
תחנת־האוטובוסים של אגד. קנינו בקיוסק תפוזים — 14
רוש אחד — והתפעלתי שוב. אחר־כך נסענו לחיפה.
נראה שנרדמתי. כי איני זוכר את הדרך הארוכה, שעברה אז
תת־תיקווה, כפר־סבא, טולכרם, שכם, ג'נין ועפולה. איני זוכר
איך הגענו למלון בהדר־הכרמל. נראה שאמי השכיבה אותי
יטה מבלי שהתעוררתי.
וכך, באותו בוקר של נובמבר 1933, פקחתי את עיניי וראיתי
עם הראשונה את הר־הכרמל לפני חלוני — הר ענקי, חום־
מדם, זרוע סלעים. מעולם לא ראיתי דבר כזה קודם לכן. העיר
ה גדלתי עד אז שוכנת בלב השפלה של צפון־גרמניה. פרוסיה
, והרים רחוקים ממנה.
כל זה בא להסביר מדוע אני אוהב את הר־הכרמל, ומדוע מצא
בעיניי רעיון הרכבל, ומדוע אני רוגז מאוד על הבטחתו של
מעון פרס לרתיים. שלא להפעיל את הרכבל בשבת.
אבי רצה להשתקע בחיפה, מפני שהיתה „עיר העתיד". כעבור
, כאשר העתיד לא התממש, עברנו לתל־אביב, ומאז אני
־אביבי מושבע. כיום חיפה היא עדיין עיר־העתיד. היא תישאר
־העתיד לנצח. אם לא תשנס את מותניה (האם עיר יכולה
נס מותניים?) ותהפוך את העתיד להווה. הרכבל הוא אחד
מצעים לכך.
והנה בא ראש־ממשלה, תושב רמת־אביב בתל־אביב, ומצווה
עיר־הכרמל שלא להפעיל את הרכבל בשבת, כך שלא יהיה
אי להפעיל אותו כלל.
יש כאן שאלה עקרונית, החורגת מבעיית הכפיה הדתית.
כיהנתי בכנסת, עוררתי כמה פעמים את השאלה: בשביל מה
ישות בכלל עיריות? האם אין כאן ביזבוז משווע?
זוהי ארץ קטנטנה. אפשר להכניס את כולה לאחת מ־50
דינות של ארצות־הברית, ואת כל האוכלוסיה שלה בשכונה
ת של ניו־יורק (או בבית־מלון אחד בפקין, לפי הבדיחה
פורסמת.)
לשם־מה דרוש מנגנון עירוני גדול ויקר? המימון לעיריות בא
יקרו מידי מישרד־הפנים. הבעיות הן ברובן כלל־ארציות.
וע לא למנות בכל עיר פקיד ממשלתי שינהל את העיר וישלם
משכורות המורים ומנקי־הרחובות?
יש רק נימוק אחד נגד הצעה זו. העיריה היא התא הבסיסי של
מוקרטיה. בבחירות העירוניות יכולה האוכלוסיה המקומית
טא את רצונותיה העצמאיים, ולהחליט כיצד היא רוצה לחיות.
תושבי חיפה רוצים בתחבורת־אוטובוסים בשבת, תושבי בני־
ק סולדים ממנה. תושבי תל־אביב מאוהבים בסנדלי־דנוור.

תושבי חדרה לא. תושבי באר־שבע משוגעים לערבים, תושבי עפולה משוגעים להיפך. וכן הלאה. עורכים בחירות, הרוב מכריע, וכל עיר מנהלת את חייה כרצונה.
עכשיו בא פרס ורוצה לכפות על החיפאים להשבית את הרכבל, שעמד להנעים להם את שבתותיהם. אם ראש־הממשלה יכול לכפות את רצונו על העיר (ולא חשוב איך), פירוש הדבר הוא שהדמוקרטיה המקומית היא אשליה והונאה־עצמית. אם כן —אין צורך בעיריות. אפשר לפזר אותן, ולחסוך את המשכורות של הרבה אלפי פקידים ברחבי הארץ.
או ש־ או ש־

כל כלב בא יומו

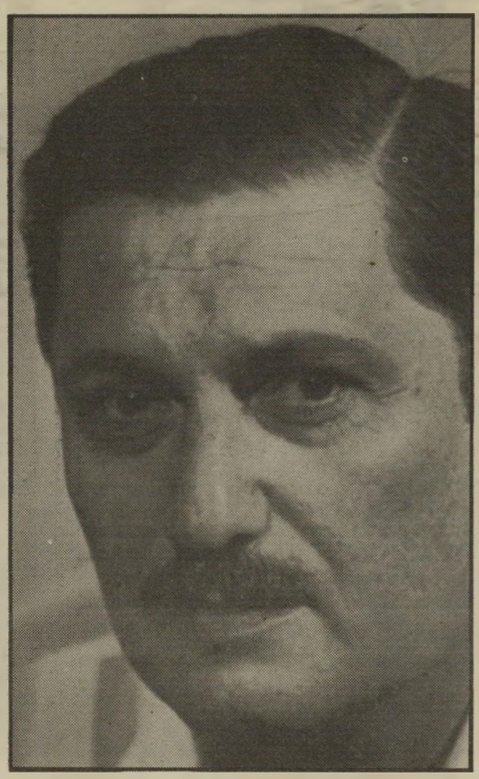
כשעוררתי בכנסת את השאלה אם יש צורך בקיום העיריות, רציתי לעורר את עמיתיי למחשבה חדשה. ביקשתי להבהיר שהמצב הקיים הוא בלתי־סביר: מצד אחד בוחרים התושבים במועצת־עיריה, מצד שני כפופה העיריה הנבחרת לגמרי, לשבט ולחסד, בשיגיונות של פקידים במישרד־הפנים, שהכסף בידיהם.
הצעתי פיתרון פשוט וסביר: לחלק את כל הרשויות המקומיות לכמה סוגים, ולקבוע קריטריון אובייקטיבי לגמרי להקצאת

כספי הממשלה לעיריות. כל הרשויות המקומיות מסוג מסויים יקבלו סכום שווה לכל תושב. כך תיעלם כל הפליה בין רשות דתית וחילונית, יהודית וערבית, מערכניקית וליכודניקית.
נזכרתי בכך לאחרונה, כאשר ראיתי את ראשי עיריות־הפיתוח, ואחר־כך את ראשי הרשויות הערביות, עולים ברגל (או זוחלים ברגל) אל ראש־הממשלה, לבקש נדבות.
יש לי הרבה זיכרונות מסוג זה. כאשר אני קורא מה מתרחש בכנסת, אני מרגיש כמו אוסקאר ויילד בסיפור המפורסם. ויילד, כך מסופר, ישב בשורה הראשונה וחזה בהצגת־בכורה. מדי פעם הרים את המיגבעת שחבש. כשנשאל על כך בתום ההצגה אמר: „אני אדם מנומס. חינכו אותי להסיר את הכובע כשאני פוגש במכר ותיק." הוא התכוון לקטעים הגנובים ממחזותיו.
כשבאתי לכנסת, ראיתי את אחד מתפקידיי בהעלאת רעיונות חדשים. בעזרת אמנון זיכרוני, שכיהן כיועץ הפרלמנטרי שלי, העליתי אז עשרות רבות של רעיונות חדשים כאלה. עכשיו אני רואה שכולם עולים מחדש. בזה אחר זה.
השבוע דיבר שר־המישפטים, משה ניסים, על הצורך להקים מוסד קבוע של סניגוריה. את הרעיון הזה העליתי לפני 15 שנים. טענתי שמול הקטגוריה הכללית (התביעה), המצויידת בכל מכשירי־המדינה, צריך לקום מנגנון ממלכתי, מיקצועי וקבוע של סניגוריה כללית, שיוכל להתמודד עימה בתנאים הוגנים.
שולמית אלוני, ויוסי שריד הגישו לאחרונה הצעת־חוק לביטול האיסורים על יחסים הומו־סכסואליים שבהסכמה בין מבוגרים. העליתי הצעה זו בכנסת השישית, והיא נפלה באחת ההצבעות המעניינות ביותר שהיו אי־פעם בכנסת.
הצעתי להקים חיל־כבאים ארצי, במקום השרותים העירוניים הנפרדים, שאינם מאפשרים שימוש רציונאלי במשאבים. בשבוע שעבר השמיע את הרעיון הזה פקיד בכיר במישרד־הפנים. הצעתי גם להקים רשות ארצית לשפת־הים. בעוד כמה ימים או שבועות בוודאי תעלה ההצעה מחדש בפי מישהו.
חברי־הכנסת מתלוננים שאין להם שום אפשרות לדון ברצינות בתקציב האדיר של צה"ל. כמה אלופים עולים על הממשלה (קשה לקרוא לזה אחרת), אומרים שכל קיצוץ יביא לאסון. והממשלה נכנעת כמו ברפובליקת־בננות. בשעתו הצעתי שהכנסת תמנה מבקר־צבא קבוע מטעמה, ובדומה למבקר־המדינה, ותקבל דיווח שוטף מטעם מומחה זה, שיהיה כפוף רק לה.
העליתי את הרעיון (שהיה אז מהפכני) לאפשר לכל חייל במדים לנסוע בחינם בכל אוטובוס. התנהל ויכוח ארוך, וערב הבחירות (ב־1969) התקבלה ההצעה. היא יושמה, ואחר־כך בוטלה בשקט. אחרי מיקרי־האונס של החיילות, היא הופעלה עתה מחדש בצורה מוגבלת.
גם עניין ההפלות דומה למטוטלת. העליתי בכנסת את ההצעה הראשונה לבטל את האיסורים על הפלות. ההצעה נדחתה ברוב זעום. בכנסת הבאה התקבלה חלקית, ואחר־כך בוטלה שוב.
וכן הלאה. עשרות עניינים. אינני מזכיר אותם (רק) כדי לשבח את עצמי (לפי העיקרון של „הללך זר ולא פיך), אלא כדי להראות עד כמה קשה להעביר בכנסת רעיון חדשני ורציונאלי, המפריע לשיגרה.
ואולי נכון להגיד: כל כלב בא יומו. הבאתי לכנסת כלבים רבים. הם ישנים שם, וממתינים לתורם.

אם תכה
את הכושי שלי...

„כל עור בלבב פנימה / נפש יהודי הומיה..."
כמה כושים בגופיות צהובות מקשיבים בעמידה מרושלת.
„קדימה, בני המולדת / יום־התהילה הנה הוא בא: / ערים הרימו נגדנו / את ידיהם המגואלות בדם..."
כמה כושים בגופיות ירוקות מקשיבים בהבעה מהורהרת.
אלה הן — אכן, אכן — הנבחרות של ישראל וצרפת, שיתחילו בעוד כמה רגעים להילחם על כבודן הלאומי של ארצותיהן.
אילו זה היה מישחק בין מיסורי לאלאבאמה זה היה, אולי, סביר. במישחק בין „מדינת העם היהודי" ו„מולדת התרבות הצרפתית" זה קצת מגוחך.
בסוף הסתבר שהשחורים שלהם היו קצת יותר טובים מהשחורים שלנו. יפה מאוד. אבל מה זה נוגע לבנימין זאב הרצל, נפוליון, טרומפלדור וז'אן ד'ארק?

יוסף רום:

„כמו שאמר שלום עליכם: ,אשרי לי שיחום אני!"

לפני שבועיים פירסם העולם הזה את דבריו של מרדכי („מוטק'ה") ציפורי. השר־לשעבר הסביר מדוע פרש מתפקידו כיושב־ראש מועצת־המנהלים של מיספנות־ישראל. התפטרותו עברה בשקט תיקשורתי מפתיע.

חודשים ספורים לפני כן פרש מאותו התפקיד חבר־הכנסת־לשעבר יוסף רום. גם פרישתו היתה בקול ענות חלושה.

בימים אלה, עת עלו מיספנות ישראל **לכותרות הראשיות, עקב האיום על סגירתן ומינויו של כונס־נכסים, זכו השניים לעדנה – תמונותיהם התנוססו בעיתונים, תחת כותרות קודרות.**

שוחחתי עם יוסף רום על נסיבות התפטרותו והרגשתו בימים אלה.

● מתי התפטרת?

תחילה פרשתי מראשות מועצת־המנהלים במארס האחרון. באוגוסט פרשתי גם מחברותי במועצת־המנהלים. במקביל גם עשו רעש, כאילו איני יכול לתפקד במועצת־המנהלים מכיוון שהייתי בשנת־שבתון בחו"ל. טיעון מגוחך: הרי התחייבתי להיות בארץ פעם בחודשיים — זוהי התדירות שבה מתכנסת מועצת־המנהלים. מה זה משנה היכן אני נמצא בין ישיבה לישיבה?

● אבל לא זאת הסיבה לפרישתך.

לא, לא. מה פיתאום! אפשר לאמר שראיתי את הגולה.

● גם ציפורי הזכיר לרעה את מדיניות הממשלה. מה, בעצם, לא בסדר במדיניותה כלפי המיספנות?

את מכירה את הסיפור שכולם צודקים, ומישהו יוצא נפסד? אז זה בדיוק הסיפור: שר־האוצר טוען שלא עליו מוטלת החובה לממן מיפעלים כושלים. שר־הביטחון טוען שהוא יידרש לבניית סטיילים רק בעוד שלוש שנים, ובינתיים מוטל עליו לקצץ בתקציבו, כך שלא נותר לו תקציב למיספנות. שר־התחבורה אומנם מופקד על המיספנות, אך הוא אינו הגורם המזמין מהן, ולא משוריין אצלו תקציב עבורן.

את מבינה? כל אחד מהם צודק, והעניין נופל ביניהם.

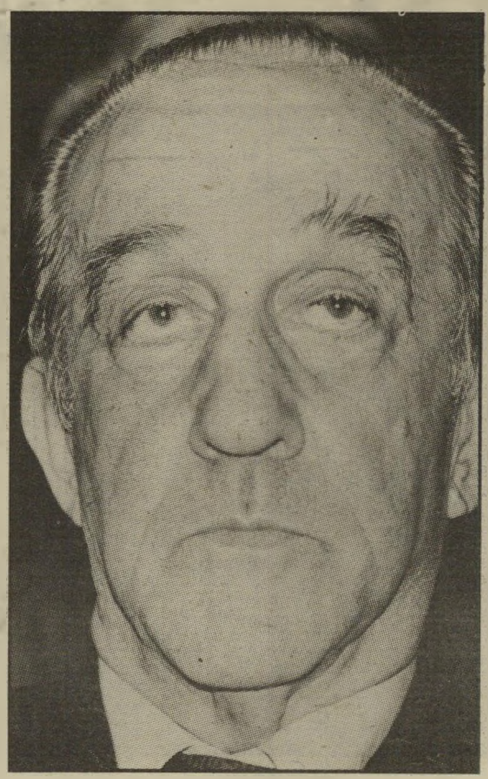
בזמן כהונתי פניתי אל שימעון פרס, ראש־הממשלה, אך חוץ ממילים יפות — שהמיספנות הן דבר יפה ונורא חשוב לעם־ישראל — לא יצא מזה כלום:

● אולי בכלל למיספנות אין זכות־קיום?

יש הבדל בין מיפעל כושל לבין מיפעל כושל מבחינת ההנהלה: אם מדינת־ישראל מעוניינת בחיל־ים מודרני, היא צריכה מיספנות, כשם שלחיל־אוויר מודרני דרושה התעשיה האווירית. חיל־הים עומד להשקיע, בקרוב, מיליוני דולארים. מדוע שנשקיע אותם בחו"ל?

● בדיעבד, אתה שמח על שפרשת בזמן?

שמח! כמו שאמר שלום־עליכם: „אשריי לי, כי יתום אניי" אז באמת אשריי לי, אבל מה ייצא לי מזה?

ישראל סחרוב:

„עברתי חמישה שרים עד לבואו של שרון!"

בארצות־הברית, באנגליה, או בצרפת, איש־ציבור שסרח או היה מעורב בעסק בעל ריח דומה, נגזר עליו לחיות בפרטיות מזהרת במשך תקופה ארוכה, עד שיהיה בידו לחזור אל חיי־הציבור, אם בכלל. כל זה טוב ויפה לגויים, אולם אצלנו – אור ומופת לגויים! – אדם שסרח, או שהיה מעורב בפרשה בלתי־נעימה, יכול להרים את ראשו בגאווה ולהצטרף לרשימה המכובדת של אישים המכהנים עד עצם היום הזה בכמה מהמישרות הרמות ביותר במדינה: יצחק שמיר, אריאל שרון, רפאל איתן (הרמטכ"ל לשעבר) ורפאל איתן (מפעילו של ג'ונתן פולארד, המרגל המוזר והמביך של ישראל).

איתן יחליף את ישראל סחרוב באפריל הקרוב, בתפקידו כיושב־ראש הדירקטוריון של תישלובת הכימיקלים.

שוחחתי עם ישראל סחרוב על התפתחות מסעירה זאת.

● אתה פורש או מודח?

אם לדייק, או אני מסיים כהונה שנקבעה לשלוש שנים, כתקופת־כהונה של יושב־ראש דירקטוריון.

● לפני הודעתו של שרון על מינויו הצפוי של רפי איתן, היה בכוונתך להמשיך בתקופת־כהונה נוספת?

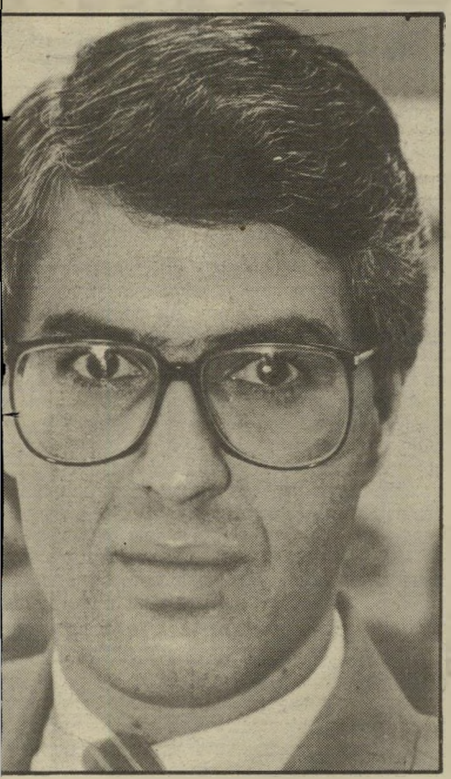
זאת לא כל־כך שאלה של כוונתי. מחליט על־כך השר הממונה. אני עברתי כבר חמישה שרים: אילו היה שרון מציע לי להמשיך — וזאת שאלה היפותטית, כמובן — הייתי שוקל זאת בכובד־ראש, בוודאי.

● אילו בישורים צריכים להיות ליושב־ראש הדירקטוריון בחברת־בימיקלים?

הוא צריך להיות איש היודע להנהיג ולנהל. הוא לא חייב להיות כימאי, או להתמצא בשטח. הוא יכול בהחלט להיות עסקן מיפלגתי. זה אינו סותר את אשר אמרתי.

● ורפי איתן הוא האיש?

מאחר שאיני קובע בנושא זה וגם לא נשאלתי, לא יהיה זה מכובד מצידי להביע את דעתי בפומבי. בכלל, את הידיעה — מי אמור למלא את מקומי — קראתי בעיתונים, וכל מה שנותר לי הוא לאחל לו הצלחה.

ראול יעקובי:

„הופתעתי! שריר גנ ממני את ההצגה!

טורח אדם ופועל שבועות למען קידום רעיון שבו מאמין, ופיתאום, בערב סגירתי אחד, הוא פותח מכשיר־הטלוויזיה ומופתע לחזות בשר־התיירות מצ בהתלהבות הצהרה קצרה המוכרת לו מניין שהוא. מביט בהפתעה במירקע במשך כמה שניות ואז קופץ: „ לי את הרעיון!"

זה קרה, בשבוע שעבר, לראול יעקובי, יושב־ר האגודה הישראלית לניהול ולשיווק בתעשיית־התייר

מזה שבועות אני מריץ את הנושא של הכרזת שנת 6 כשנת־התיירות.

זוהי, לדעתי, אחת הדרכים לקידום הענף בארץ. של מיכתב בעניין זה לנשיא־המדינה, חיים הרצוג. במיכתב פיר שבכוונתי לפנות ללבבות היהודים בתפוצות, לאו־דווקא כיסיהם.

בעיקבות הפניה בכתב הגענו לפגישה עם הנשיא. הוא שאין ביכולתו לעשות דבר בנושא זה, שאינו יכול לחתום. עי אמר, לפנות אל מישרד־התיירות.

אז פנינו, עוד באותו היום — ב־25 בדצמבר. מסרנו המיכתב לידי דוברת־המישרד.

● זכיתם בתשובה?

זאת שאלה של השקפה. הדוברת אמרה — תראה, השר לא יודע, כבר היו הצעות בעבר, הוא צריך לשקול, לרא בקיצור: לא שמענו ממנו מילה ופיתאום, בשבוע שעבר, פותח, לגמרי במיקרה, את מכשיר־הטלוויזיה, ושומע אותו מ על שנת 1986 כעל שנת־התיירות, כאילו כרגע הגה את הר כאילו זוהי יוזמתו!

הוא גנב ממני את ההצגה!

● יש בכוונתך ללבן עימו את הנושא?

לא. בשבוע הבא יש לנו, בשעה טובה, פגישה עם ש בכוונתי לשתף עימו פעולה, למען הצלחתה של שנת־התי וקידום התיירות בארץ בכלל. איני מתכוון להתווכח עימו השאלה מי גנב את ההצגה ממי. העיקר הוא שנצליח!

אביבה אבי־גיא:

„אשה בגדה והפסידה את זכויותיה כאשה נשואה!"

בין שאר הדברים שתעשה נעמת – בחודש המוקדש למעמד האשה, תוציא חוברת בשם מורה נבוכות. החוברת עוסקת בדיני־אישות, כלומר זכויותיה של האשה למן הרגע שבו היא מחליטה ליצור קשר קבוע עם גבר, לאורך חייהם המשותפים, ועד לגירושין, חיים בנפרד, ענינות או אלמנות.

שוחחתי על החוברת עם המישפטנית חביבה אבי־גיא, היועצת המישפטית של נעמת. הבנתי שהחוברת באה להסביר לנשים מהן זכויותיהן בחיים המשותפים ובגמר החיים המשותפים.

האומנם הנשים מקופחות בענייני־ממון בעת הגירושין? דווקא יש הרגשה שהאשה תמיד נשארת עם הילדים והדירה ועם מזונות לילדים, והגבר נשאר חסר־דיור, כשבידו משכורת מינוס מזונות, ולפעמים, בחצי המשכורת הזאת, הוא צריך להתחיל לבנות מישפחה חדשה.

זה אולי קורה במישפחות שאת מכירה, שבהן הגבר הוא ג'נטלמן. אבל לא כך התמונה ברוב המיקרים. ברוב המיקרים לאשה נשארים חצי דירה, ומזונות רק לילדים, והרבה פעמים גם אין לה מיקצוע ויכולת לפרנס את עצמה. לגבר, לעומת זאת, נשארים כל הביטוחים והחסכונות שנאספו בחיים המשותפים. נשים רבות הופכות אחרי הגרושין למיקרי־סעד. אבל אני רוצה שתביני נכון: הספר הזה איננו ספר לאשה המתגרשת, אלא ספר לאשה המתחתנת. אנחנו רוצים שהיא תדע את זכויותיה במשך החיים המשותפים.

● תני לי דוגמה.

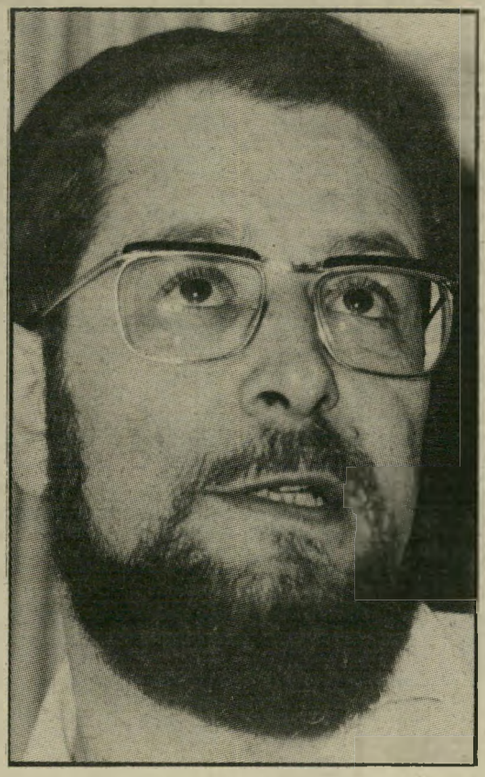
היה מיקרה שבעל בגד באשתו במשך שנים רבות. כשהאשה באה אליו בטענות, הוא אמר לה שמצדו היא חופשית לבגוד בו. האשה עשתה כך פעם אחת, ובמעשה זה הפסידה את כל זכויותיה כאשה נשואה. ויש כמובן עוד מיקרים רבים מאוד, שידיעת החוקים היתה מצילה אשה מטרגדיות. כרגע יש בורות גדולה מאוד לגבי הנושא.

● עכשיו הבה נחשוב על הבעלים, ודווקא על מי שאינם מתקדמים ביותר. הם יוכלו לטעון שהספר הזה ימריד את נשותיהן.

חשבנו גם על זה. יכול להיות שיהיו גברים שיראו בזה ספר מאיים. היכול לסכסך בין בני־הזוג. אנחנו נעשה אירועים משותפים לבעל ולאשה. אם הצלחנו לשכנע גברים מסויימים בשנה שעברה „להיות גבר ולתת לה יד", נצליח לשכנע אותם גם שמודעות לזכויות אינה יוצרת חיץ בין בני־הזוג, אלא להיפך.

● בספר יש פרק מיוחד העוסק באשה הלא־יהודיה. האם זכויותיה אחרות?

לפעמים הן שונות. הפרק הזה הוכן בהנחיית אנשי דת וחוק מוסלמיים ונוצריים, והאשה הלא־יהודיה תמצא בו תשובות לשאלותיה הספציפיות.

ישראל לאו:

„ביהדות אין קבורה אחרת מאשר באדמה!"

חודשו החיפושים אחרי הצוללת דקר ו־69 ימאיה, שירדו למצולות־ים. מלבד הצורך בפיתרון התעלומה אחרי כל־כך הרבה שנים, מדברים קרובי־הנעדרים על הבאתם לקבורה בקבר ישראל.

האם האקט של הקבורה באדמת־הארץ הוא רק אקט אנושי שיקרב את הבנים לקרוביהם, או שהוא צו של ההלכה? את שאלתי הפניתי אל הרב ישראל לאו.

ביהדות אין קבורה אחרת מאשר באדמה. אנחנו לא מכירים במינהג של השלכת מת לקבורה בים, כמו שנהוג בעמים אחרים.

● מה עשו בכל זאת בעבר כשאדם מת בספינה, הרי לא נסעו איתו חודש כדי להביא אותו לקבורה באדמה?

אני לא יודע לענות לך מה עשו בעבר. אני רק יודע שאצלנו הקבורה באדמה היא גם בשביל הקובר וגם בשביל הנקבר. עצם הקבורה באדמה מכפרת על עוונותיו של המת. זו, אגב, גם הסיבה ששמים אבן קטנה על הקבר.

● כלומר?

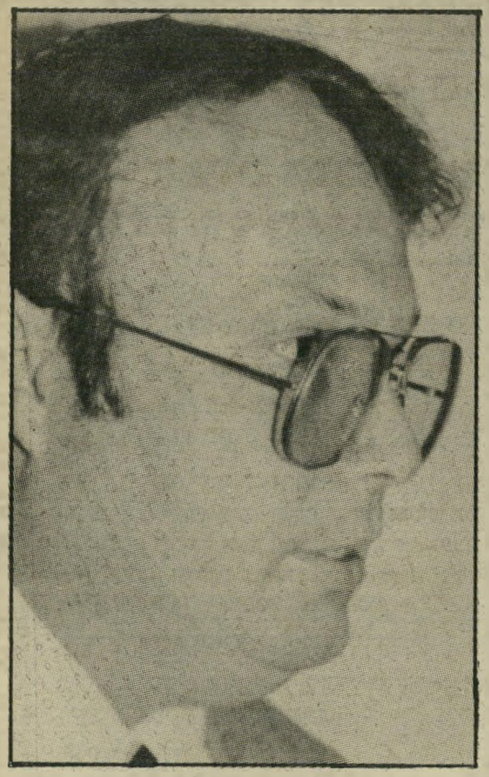
גם אם המת חטא חטא כבד מאוד, אפילו כזה שעונשו סקילה, הקבורה באדמה והנחת האבן על הקבר מכפרות על החטא. עד שהמת לא קבור באדמה, לא כיפרו לו על חטאיו. לכן אנחנו חייבים לעשות כל מאמץ כדי לתת סיכוי לנפטרים.

● אז מה מצבם של 69 נעדרי „דקר", טרם קבורה?

בעניין המסויים הזה יכול להיות חריג. אם אנחנו יודעים שאדם נהרג משום היותו יהודי, כלומר אם נכון שטירפדו את הצוללת, הרי המתים נחשבים כהרוגי־מלכות, ובכך מכפרים על חטאיהם.

● כלומר, אם יסתבר מעל לכל ספק שהם נפלו על קידוש־השם, לא יהיה צורך מבחינה הילכתית לקבור אותם באדמה?

אסור לנו להחליט על־כך בעצמנו. יש די צווים אחרים המחייבים אותנו לקבור אותם כאן.

אריה שומר:

„שחיקן סטודנטיות נחמדות היודעות לקבל אורח בחיוך!"

התבשרנו השבוע שמישרד ראש־הממשלה בירושלים קישט את עצמו בשתי דיילות צעירות ויפות, אשר תפקידן הוא ללוות את האורחים הבאים לבניין אל האיש שהזמין אותם.

שאלתי את סגן־המנהל־הכללי של מישרד ראש־הממשלה, אריה שומר, שהוא האחראי הישיר על הדיילות החדשות, אם זה הזמן – כשכל המדינה מדברת על קיצוצים ופיטורים – לצרף עובדים מהסוג הזה.

יש מיכלול שלם הנקרא אבטחה וביטחון של מישרד־ראש־הממשלה. במיסגרת הזאת יש אנשי־מודיעין, ואל אנשי־המודיעין האלה הוספנו שתי בנות, מבלי להוסיף אף תקן אחד. הן באו במקום תקנים שלא אויישו.

● האם תפקידן כל־כך חשוב?

חשבנו שזה תפקיד מאוד חשוב. אנשים באים למישרד־ראש־הממשלה ולא יודעים לאן לפנות ולאיזה חדר להיכנס. הבנות תברנה קודם כל את מי צריכים האורחים ואז, בצורה מסודרת, הן תלווינה את האורח למקום ששם מחכים לו.

● מי עשה את העבודה הזאת עד עכשיו?

אף אחד, ולדעתי היה בלגאן. אנשים הסתובבו בבניין והיו שואלים שאלות ומחפשים בעצמם את המקום.

● מה תעשינה שתי הבנות כשלא יהיה את מי ללוות לחדר?

הן תעשינה את העבודה הרגילה של מוריעין.

● מה הכישורים המיוחדים שלהן?

שתיהן סטודנטיות נחמדות וסימפטיות, היודעות לקבל אורחים בחיוך ולתת להם הרגשה טובה של יש מי שרואג לך כשאתה בבניין.

● אני רואה שאתה מאוד מרוצה מהעניין.

אני מרוצה שטיפלנו קצת בסדר ובמישמעת ובצורה האסתטית. כל אנשי־המודיעין קיבלו מדים יפים, והם נראים אנשים בתפקיד, ולא כמו אנשים שבאו במיקרה לבניין. נדמה שזה חשוב ויפה.

במדינה

תולדות

עוד לא פסק־דין של זכאי

חלצל הסכים לבדיקה במכונת־אמת ויצא דובר־אמת

סניגוריו של הד"ר אמנון חלצל, עורכי־הדין יעקב עוזיאל וגידעון שרוייאר, אסרו עליו להתראיין. כאשר שוחרר, ביום השישי השבוע, מסר חלצל הודעה לעיתונות, וחזר בה על גירסתו כי רצה, כאזרח טוב, לעזור למישטרה לפתור את תעלומת רצח הדס קדמי.

עורכי־הדין של חלצל פנו להעולם הזה כדי לתקן טעות שנפלה בכתבה עליו (העולם הזה 8.1) נכתב כי חלצל סירב להיבדק במכונת־אמת. הם הבהירו כי בתחילה שיתף חלצל פעולה עם המישטרה, מסר כמה הודעות ואף הסכים לעבור בדיקה במכונת־אמת. תוצאות הבדיקה הראו כי הוא דובר אמת בכל. רק בשלב שבו התחילו חוקרי־המישטרה לחקור אותו חקירה נגדית על ההודעות שכבר מסר, יעצו לו סניגוריו להפסיק לשתף פעולה. מאותו הרגע לא מסר הד"ר חלצל כל הודעה נוספת, ואף סירב לעבור בדיקת־דם.

לשאלת העולם הזה הסבירו עורכי־דינו של חלצל מדוע ייעצו לו לשתוק. עורך־הדין עוזיאל הסביר כי לדעתו כל אדם יכול להסתבך, כאשר הוא נחקר בידי המישטרה, גם אם הוא חף־מפשע. "אדם יכול להתבלבל בחקירה, לשכוח פרטים מסויימים, או לומר את האמת הסובייקטיבית שלו," הסביר הסניגור.

תותחן רווק. עורך־הדין שרוייאר, מחיפה, מכיר את מישפחת חלצל מזה שנים. הוא שימש כעורך־דינם לעניינים אזרחיים, וערך לחלצל חוזה להשכרת דירתו, כאשר נסע לחו"ל. באופן טיבעי פנה אליו חלצל גם כאשר נעצר על־ידי המישטרה. שרוייאר ביקש מעוזיאל להשתתף בהגנה על חלצל, כאשר ראה כי העניינים מסתבכים.

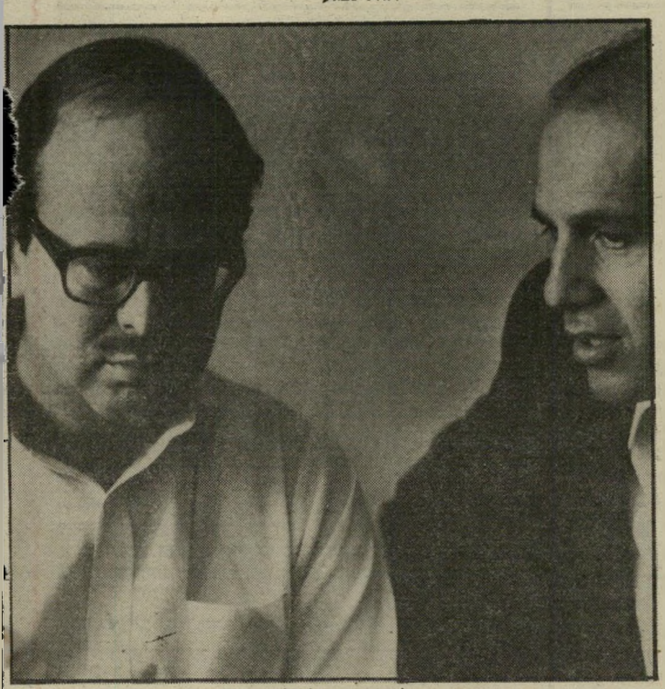
עורכי־הדין מסרו להעולם הזה כמה פרטים נוספים על חלצל. הוא שירת בצבא בחיל־התותחנים, למד בטכניון, ולא היה נשוי מעולם. על השאלה מדוע התעניין רווקא ברצח הדס קדמי, אמר עוזיאל כי חלצל הירו כי בתחילה שיתף חלצל פעולה עם המישטרה, מסר כמה הודעות ואף הסכים לעבור בדיקה במכונת־אמת. תוצאות הבדיקה הראו כי הוא דובר אמת בכל. רק בשלב שבו התחילו חוקרי־המישטרה לחקור אותו חקירה נגדית על ההודעות שכבר מסר, יעצו לו סניגוריו להפסיק לשתף פעולה. מאותו הרגע לא מסר הד"ר חלצל כל הודעה נוספת, ואף סירב לעבור בדיקת־דם.

לשאלת העולם הזה הסבירו עורכי־דינו של חלצל מדוע ייעצו לו לשתוק. עורך־הדין עוזיאל הסביר כי הרס קדמי מכל הרציחות המיסתוריות שהיו במדינה, אמר עוזיאל כי חלצל נתן אומנם במישטרה תשובה לשאלה זו, אבל סירב למסור את תוכנה. "עוד אין לי פסק־דין של זכאי," אמר עוזיאל חזר על הסברו של חלצל כי ניסה, כאזרח טוב, לעזור למישטרה לפתור את הרצח.

עורכי־הדין אמרו שהם מעדיפים כי חלצל לא יתראיין לעיתונות בשלב זה, מכיוון שהדבר עלול לפגוע בחקירת המישטרה של חשודים פוטנציאליים. "אומנם חלצל נפגע קשה מכל העניין, אבל הוא אינו רוצה לפגוע בהמשך החקירה," טענו הסניגורים.

משוחרר חלצל (מימין) חותם על הערבות
הוא נפגע –

פרקליט עוזיאל ולקוחו
– אבל אינו רוצה לפגוע

וידאוסרט חולון
BETA + V.H.S.

ספרית הוידאו הגדולה בישראל
אין סרט וידאו חוקי בישראל שלא קיים בספריית "וידאוסרט".

להשכרה כ-9000 קסטות של כל החברות.

★ כל סרטי אימפריה של קולנוע.
★ כל סרטי הד ארצי.
★ כל סרטי T.V.K.

וכל סרטי יתר החברות

אנו צועדים עם הזמן, ברשותנו מחשבים הנותנים חינם ללקוח:
★ זכרון של כל הסרטים אשר ראיתם בעבר.
★ מהירות ונוחות המונעים מכם עיכוב ממושך בספריה
★ 7 ספרנים לרשותכם ונוחיותכם.

מחירים נוחים ובתשלומים

אנו לא נופיע במודעת התנצלות שלא נשארו סרטים בספריתנו עקב החגים כפי שעשו מתחרנו.

אצלנו זה לא יקרה

שאל את 1500 המנויים הרשומים בספריתנו והמקיפים גם חלק מאזורי ת"א, ראשל"צ, בת ים ואזורים אחרים.
(אם באים מתל אביב בטח כדאי להגיע מחולון)
כנס אלינו וראה את הקטלוג האמין (לא סיפורים).

עיסוקנו בוידאו

אנו הראשונים בארץ המצלמים ב-3 מצלמות וידאו מקצועיות וכן מעבירים סרטי 8-16 מ"מ לוידאו.

וידאוסרט נפגשים בוידאוסרט וידאוסרט
שנקר 44 חולון 03·841537

ג'וקים בראש
וג'וק ציתות בטלפון!
אפשר למנוע על־ידי
★ מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
★ שירות לגילוי מיקרופונים מושתלים
★ מגלי מתכת
★ מזכירות אוטומטיות
רדיו דוקטור בע"מ
שלום עליכם 18 ת"א.
טלפון 286444

שולה
ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאי, תחזוקות באחריות וכן השתלת ריסים
ת"א, המלך ג'ורג' 89
טלפונים:
282969
284919
295318
השתלת ציפורניים

תן טרמפ לחייל

בית פיצה PASTA & PIZZA
פאב־מסעדה PUB-RISTORANTE
כל שבת מ-12 עד 4 אחה"צ
אכול כפי יכולתך !!
ב־12 שקלים חדשים
הילדים עד גיל 12 חינם!
כל יום ארוחות עסקיות
החל מ־5 שקלים חדשים
בן יהודה 163 טל. 234760

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

רק באמריקה

הג'וב הכי מפרך בנסיעה לחו"ל היא קניית המתנות לילדים. מלבד הבעיה מה לקנות ואיפה לקנות, יש תמיד ההרגשה הייהודית הזאת מצד ההורים, ששום דבר לא מספיק בשביל הילד החמוד, ומצד שני ידועה גם גישתו של הילד, שההורים של עופר קנו יותר טוב.

אבל נעזוב תכונות יהודיות. נדבר רק על עובדות. לכל ילד ישראלי ממוצע כבר היו שיבעה שעונים דיגיטליים, שני שעוני מיקימאוס, שעון כולל מחשב ושעון־רדיו. היו לו גם חמישה מישחקי־כיס אלקטרוניים, ווק־מן אחד, חמישה מחשבי־כיס, 300 מישחקי לגו, 18 מכוניות עם שלט־רחוק, מכונות־הקרנה לילדים, תחפושות של סופרמן, ספיידרמן, גוסטבסטרס ועוד ועוד מיני טירופים, שאפילו בחוץ־לארץ עולים כסף רב, ואותם כמובן אתה לא יכול להביא שוב לילד, כי הוא מאוד יתאכזב.

אז מסתובבים ומסתובבים ומקללים, ובכל יום שעובר עד לקניית המתנה המיוחדת, שהילד עוד לא ראה, אתה מרגיש הורה יותר ויותר לא מוצלח. בסוף מוצאים איזה טימטום שהילד שלך עוד לא ראה, ואתה מתפלל לאלוהים שגם לכל החברים שלו עדיין אין. במיקרה הפרטי שלי זה דוב פנדה מפלסטיק. המחזיק בשתי ידיו שתי מיברשות־שיניים העובדות על סוללה, כדי שהילד העייף לא יצטרך להתאמץ ולהזיז את מיברשת־השיניים מצד אל צד בכוחות עצמו.

אז בן־אדם שפוי (כמוני) קונה את הטיפשות הזאת תמורת 10 דולר, מתמלא שימחה לרגע אחד ותיכף מרגיש שזה לא מספיק, והריצה אחרי פילאי הטימטום נמשכת עד לקישקוש הבא. אבל זה בסדר גמור, אנחנו ההורים אף־פעם לא מרוצים ממה שקנינו להם, ומצד שני גם הם לעולם אינם מרוצים.

אבל לא על זה בכלל רציתי לספר. רציתי לספר שבאחד הימים האלה של חיפוש המתנות לילדים מצאתי מעיל ללא שרוולים (שכפ"ץ) לילד הגדול שלי. המחיר היה נמוך, המעיל יפה ומייד קניתי אותו. ברגע שיצאתי מהחנות הבנתי את גודל הטעות. לא היה אותו מעיל בגודל של הילד הקטן, ובעצמותיי הרגשתי שמילחמת־האחים מתקרבת.

אבל יומיים לאחר המיקרה המצער עם השכפ"ץ, נכנסתי לחנות יד־שנייה בעיירה קטנה במסצ'וסטס ומייד, בעומדי בכניסה, נפלה עיני על שכפ"ץ דומה כשתי טיפות־מים לשכפ"ץ המפורסם, אלא שהוא היה במידה של בני הקטן. לא אשקר אם אומר שהיה זה אחד הרגעים העליזים בחיי. זינקתי על המעילון הקטן, הישרתי מבט אל תווית המחיר וראיתי 2 $. בשימחה הגשתי למוכרת את השכפ"ץ ואת שני הדולרים. המוכרת החזירה לי מייד דולר אחד ואמרה: עכשיו אנחנו במכירה, ולכן כל המחירים ירדו לחצי. איפה אפשר למנוע מילחמה תמורת דולר אחד? רק באמריקה.

מי שלא מרים גרוש... וכו'

את הרעיון הזה גנבתי מעיתון־נשים אמריקאי — לא כרעיון, אלא כדיווח מהארץ העשירה ביותר בעולם.

שם הם מספרים שכאשר קורה שיום אחד הבן־אדם מגלה שרגליו קצת שמנו והמגפיים הישנים כבר לא עולים עליו, לא זורקים את המגף לזבל או נותנים אותו לעניים (כמו שהיו

עושים אצלנו, בישראל), אלא הולכים ומחפ־שים אצל השכנים והקרובים איזה מגף ישן שכבר לא בשימוש, וממנו גוזרים חתיכה. את החתיכה הזאת מדביקים או תופרים לתוך חריץ שעושים במגף הצר — ובא לציון (הם לא השתמשו במילה הזאת) גואל.

אני מאמינה שאם חיי היו תלויים בזה, לא הייתי מצליחה בעניין הזה, אבל זו כנראה גם הסיבה שלעולם לא אהיה אמריקאית עשירה. ואתם?

בחזרה הביתה

כשחזרתי הביתה בסוף חודש דצמבר כבר חיכתה לי על השולחן **התראה לפני תביעה מישפטית וניתוק אספקת־מים.**

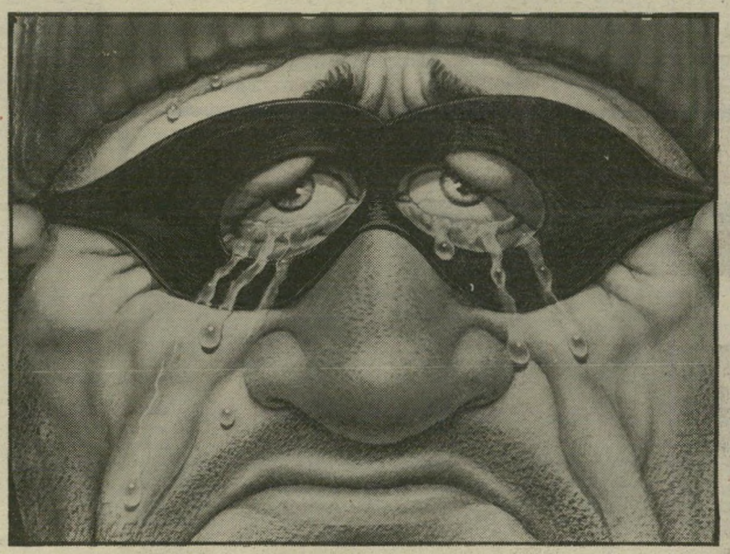
במיכתב שנשלח מהעירייה ביום 16.12.1985, הודיעו לי שב־31.1.86 אני אהיה חייבת לעירייה כ־75 אלף שקל ישן.

המעניין הוא, שכבר באמצע דצמבר הם יודי־עים שאני לא אשלם את החוב שלי בסוף ינואר, ולכן הם מייד מודיעים לי שהם יפעילו נגדי את כל האמצעים העומדים לרשותם, כולל עיקולים, תביעה מישפטית, ניתוק אספ־קת־המים, וכל זאת ללא התראה נוספת.

מה אפשר להגיד על זה מלבד „הצילו!!!"

לא לכל אחד מותר

פגשתי אותו בניו־יורק. הוא ישראלי לשעבר שהצליח מאוד בארצות־הברית, גם מיקצועית וגם כלכלית. איש אינטליגנטי. מאוד משכיל. תמיד חיבבתי אותו. ישבנו ביחד חצי שעה, שבמהלכה הוא השמיץ את ישראל מכל הכיוונים האפשריים. הממשלה דבילית, המדינה מטומטמת, האנשים

חרא, האוכל משעמם, הטלוויזיה אימה, מזג־האויר מעצבן, המכוניות טרנטה, הנשים יידישע מאמעס, הבתים מכוערים, הגברים שובניסטים וכו' וכו'.

אחרי חצי שעה קמתי ואמרתי לו שהוא נמאס עליי, ושאם יש לו בעיות וריגשי־אשמה, למה שלא יקח פסיכיאטר טוב, כמו כל אמריקאי הגון. הוא היה ממש מזועזע מחוסר־הנימוס שלי ומהגסות שלי. את לא משמיצה את הממשלה? הוא שאל אותי.

כן. אני משמיצה את הממשלה. אני גם אומרת על הילדים הפרטיים שלי שהם חולירות ונודניקים ופסיכים. אבל אני לא מקנאה במישהו אחר שיגיד את זה עליהם.

על תלונות תוצרת הארץ

מאז פרוץ השקל החדש לחיינו אני כל הזמן שומעת מאנשים כמה קשה להם וכמה הם מתבלבלים ואיך הממשלה יכלה לעשות להם דבר כזה ואיך הם כל הזמן מפסידים כסף בגלל טעויות בחישוב, ואיך בכלל אי־אפשר להס־תדר עם הדבר הזה שנקרא שקל חדש.

עוד לא שמעתי שאף אחד ביטל נסיעה לפאריס מכיוון שהוא לא מסתדר עם הפרנקים הצרפתיים, או נסיעה לגרמניה, מכיוון שהוא לא מבין במארקים, או בלירות סטרלינג או בגילדן או אפילו בלירטות איטלקיות. אני אפילו מכירה אנשים שתוך שבוע עברו שלוש ארצות באירופה, בכל פעם החליפו מטבע, ובכל פעם הסתדרו טוב מאוד וקנו המון דברים ואפילו השוויצו בזה.

בחייכם, חבר'ה, אל תעשו את עצמכם כל־כך מטומטמים, ובואו ונאחל לעצמנו שלא יהיו לנו צרות גדולות מאלה ב־1986. אינשאללה!

חדש

חברת ויטה יצאה לשוק עם סידרת רוטבים כמעט מוכנים, ללא תוספת שומן. הסידרה כוללת רוטב־עגבניות, רוטב־פטריות, רוטב־שמיר, רוטב־שמפניון ורוטב־צלי. כל הרוטבים מיועדים לארוחה של 4־6 סועדים, והכנתם מצטמצמת בהוספת מים לאבקה ובישולם הקצר. המחיר לשקית אחת הוא בין 85 ל־94 אגורות.

בשבועות הראשונים עושה חברת ויטה הדגמות וטעימות בכל רשתות־השיווק, ולמי־בקשים היא גם נותנת חוברות מתכונים. אגב, על שקיות הרוטב עצמן מתפרסמים מתכונים מעניינים, ואני מקווה שבכל כמה זמן יחליפו אותם.

הנה, למשל, פשטידת ספגטי ופיטריות.

החומרים: שקית רוטב פטריות, חבילת ספגטי, 3 ביצים, 1 בצל קצוץ, שמן, מלח, פילפל.

הכנה:

(1) מכינים את הרוטב עם כוס מים ומניחים אותו בצד;

(2) מטגנים את הבצל בשמן עד שיזהיב;

(3) מבשלים את הספגטי במי־מלח, מסננים ושוטפים;

(4) מערבבים את הספגטי המבושל, הבצל המטוגן, הרוטב המוכן ו־3 הביצים;

(5) יוצקים את הכל לתוך תבנית פיירקס ואופים 20־30 דקות בתנור, בחום בינוני;

(6) כחמש דקות לפני שהמאפה מוכן אפשר לפזר עליו גבינה צהובה מגוררת.

אגב, לפי חשבוני, כל המאפה הזה עולה כשני שקלים חדשים. יכול להיות שאנחנו בדרך הנכונה.

טיפ

זה רעיון נוסח אמריקה לשיפוץ מהיר וזול של חדר־השינה.

לוקחים 2־3 סדיני־ענק (אצלם קוראים לזה קינג־סייז). אם קונים סדינים ישראליים, צריך לקנות 3־4. בוחרים בסדינים בצבעים חזקים, שיזכירו בדיי־ריפור.

מצפים את המיזרון של המיטה, את הקיר שלמראשות המיטה ואם נשאר עוד בד, אפשר פה ושם איזה שרפרף או אפילו מדף.

לא צריך רפד. מספיק מחט עקומה (שקונים ברפדיה), חוט חזק, והרבה סבלנות. אגב, על המיזרון היפה שקיבלת, פורשים בלילה את כלי־המיטה ובבוקר, כשמכניסים אותם בחזרה לארון, המיזרון נראה כאילו המיטה מוצעת.

עיר המבלה בכל שעות היממה ★ המסיבה למתבגרים למוזמנים בלבד ★ נישואין ברכבת בדרך לחיפה כשהכלה היתה בדרכה לתחרות מלכת־יופי

הרכבת ממשיכה

מיכל ייטינזון ובעלה, עורך־הדין **שמואל ייטינזון**, חגגו השבוע מאורע משולש: חמש שנות־נישואין באושר, כפי שהם מעידים על עצמם; יום־הולדתה ה־24 של מיכל; ויום־הולדתו ה־32 של שמואל. הם חוגגים באותו התאריך בדיוק: השיבעה בינו־אר.

הם הכירו ברכבת קו תל־אביב־חיפה. מיכל נסעה או להשתתף ב־תחרות מלכת היופי לשנת 1980. שנה קודם היא זכתה בתואר מיס־חיפה והצפון.

למרות העובדה שלמדה במגמה ביולוגית והתקבלה לעתודה אקדמאית ללימודי־רפואה, היא החליטה להתחתן ולהשתלם באופנה, תחום שעניין אותה כבר אז.

היא החלה ללמוד בבית־הספר לאופנה שנקר וגמרה בהצטיינות שנה אחת. כיום היא בעלת סטודיו.

מיכל ייטינזון במסיבת יום־ההולדת שלה, שנחוגה במועדון בחברת רונית כספי. מיכל ורונית מכירות עקב עבודתן המשותפת: מיכל כמעצבת־אופנה ורונית כמפיקה בסטודיו לצילום. לפני כן, במשך שנים רבות, היתה רונית דוגמנית. כיום היא לומדת.

אניטה פלי בשעה 1 ו[illegible] רת מונטקיו עצמו כחובב־מוסיקה מושבע, חובב־סו[illegible]

יום־הולדת ל[illegible]ורשו ש[illegible]

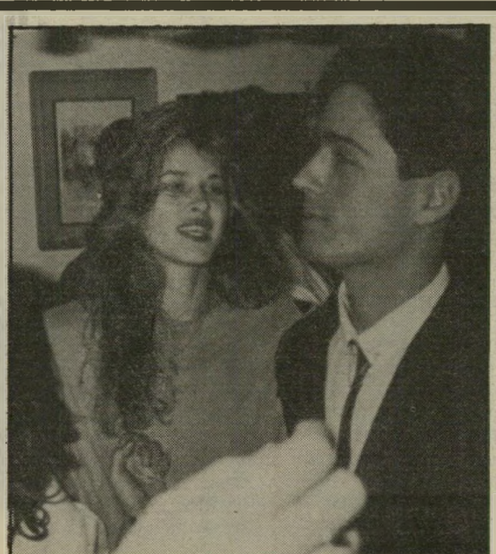
עמי דיין עדיין אינו חבר באיגוד פועלי־המתכת, אם כי הוא מתפרנס מכיפוף חפצי מתכת שונים וניפוצם במבט נוקב, ממש כקודמו המפורסם אורי [illegible] גלר. השבוע הו[illegible] מפרברי תל־א[illegible] העוזרות לידו ב[illegible]

מסיבת־מתבגרים בהרצליה־פיתוח

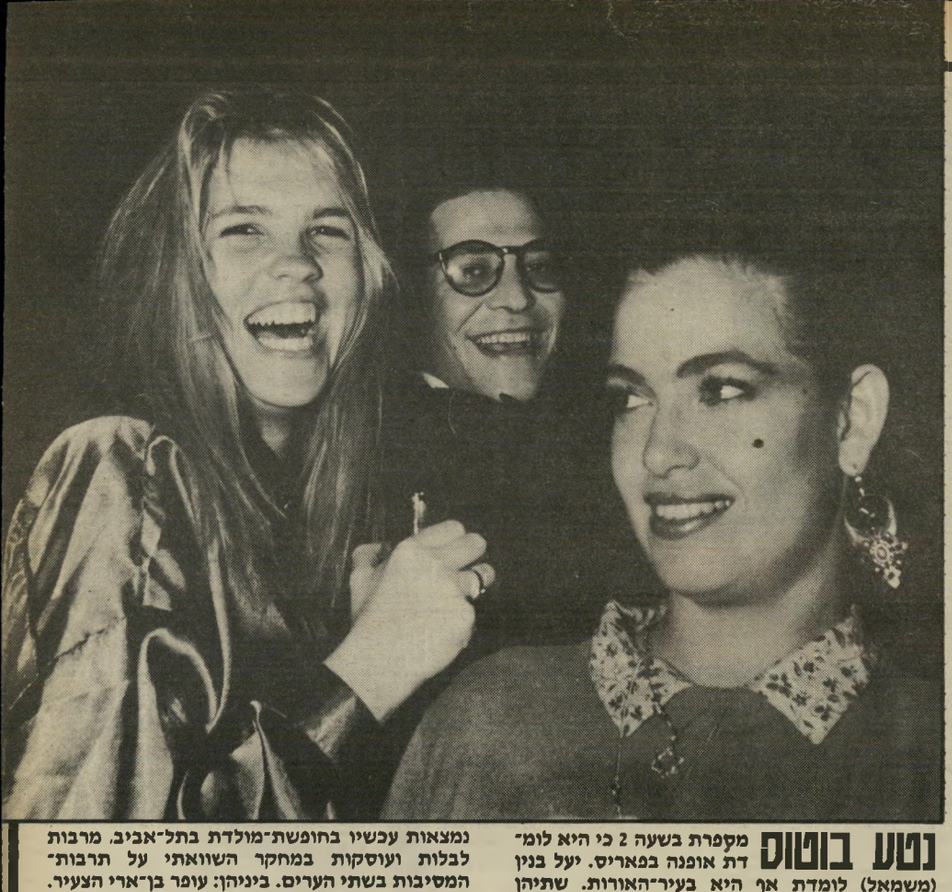

אחי טמסוט במסיבת מתבגרים בהרצ־ליה־פיתוח. משמאלה שרה מזרחי (18). בתצלום מימין: טלי סולגניק, הרוקדת.

ענת ג'[illegible] של איריס שר [illegible]

בדיסקוטק, בחב־
סים, שהציג את
טים וחובב־אוכל.

אניטה, המרבה להשתעשע באתרי־בילוי שונים בתל־אביב והסביבה, עוסקת בדוגמנות ומופיעה במועדוני־לילה שו־
נים. במיקצועה היא מדגמנת פריטי־לבוש נועזים במיוחד.

נטע בוטוס מקפרת בשעה 2 כי היא לומ־
דת אופנה בפאריס. יעל בנין (משמאל) לומדת אף היא בעיר־האורות. שתיהן

נמצאות עכשיו בחופשת־מולדת בתל־אביב, מרבות
לבלות ועוסקות במחקר השוואתי על תרבות־
המסיבות בשתי הערים. ביניהן: עופר בן־ארי הצעיר.

24 שעות

יום חמישי בשבוע הוא היום שהתל־
אביבים אוהבים לבלות בו. הם יוצאים
וממלאים מועדונים ודיסקוטקים, פא־
בים ומיסעדות. בימי השישי והשבת הם
משאירים מקומות פנויים לתושבי הע־
רים הסמוכות.

ביום החמישי השבוע, בהמועדון
חגג **מוצי ליאון** את יום־הולדתו ה־
42. ביציאה פגשתי את **תמי בן־עמי**
בחברתו של **דני זיתוני**.

בשעה שתיים וחצי בלילה, ליד
דיסקוטק ליקוויד, אין מקומות־חנייה.
סמוך לכניסה יש התקהלות: בעלי
המקום קבעו חוק חדש, שאין מתירים
כניסה לגברים מתחת לגיל 25. דורשים
תעודות־זהות.

עברתי את המיבחן הזה.

בפנים צפוף. מישטח־הריקודים
מלא. צריך לפלס דרך כדי להגיע לבר.

ליקוויד הוא אולם קולנוע שהוסב
לדיסקוטק במרכז המיסחרי הישן של
תל־אביב. על המסך ממשיכים להקרין
סרטים — כנראה כוחו של הרגל —
אלא שפס־הקול פינה את מקומו למו־
סיקת־דיסקו רועמת.

בין הרוקדים בולטים בגובהם שח־
קני כדור־סל שחומים, תוצרת־חוץ.

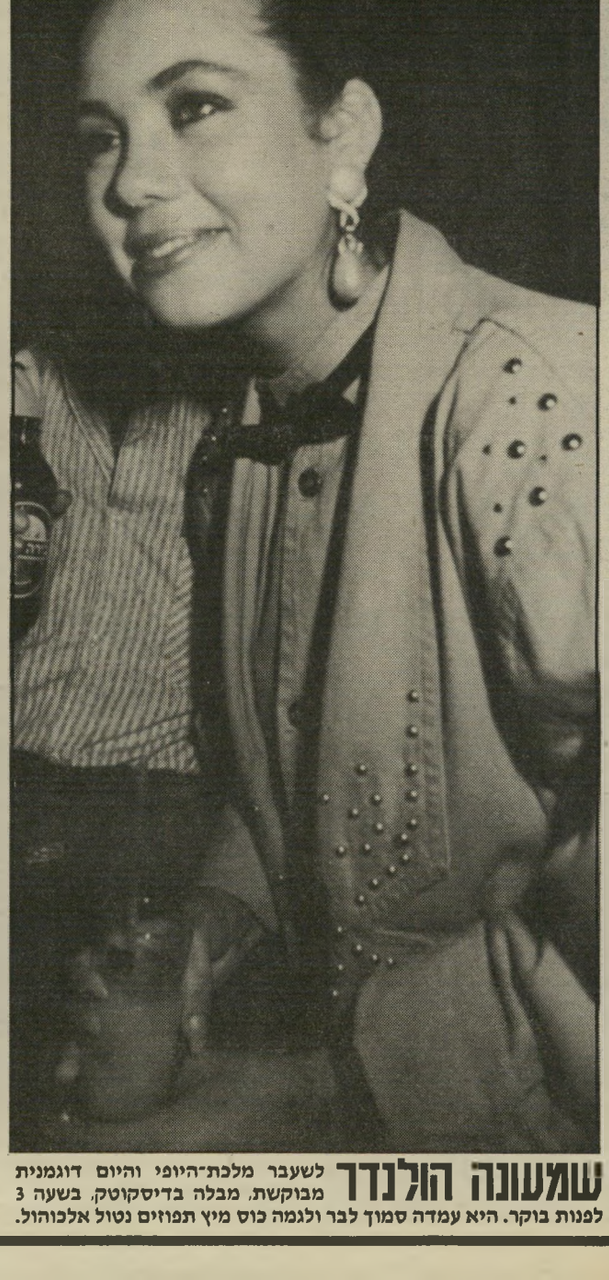
בשעה 4 לפנות בוקר הגיע זמני
ללכת הביתה. ביציאה חולפים על פניי
כמה זוגות, שהלילה שלהם עדיין צעיר.
הם באו לשתות משהו ואולי גם לרקוד.

עור מעט יפציע השחר. בתוך הדיס־
קוטק עדיין הומה.

תל־אביב עיר שמבלה 24 שעות
ביממה.

צביה קנטור בת ה־19 נחה בין ריקוד לריקוד, בשעה 3 וחצי
לפנות בוקר. חלומה הוא לנסוע לאיטליה,
ללמוד עיצוב־אופנה ועסקים, ובינתיים היא עובדת במועדון מתחרה.

שמעונה הולנדר לשעבר מלכת־היופי והיום דוגמנית
מבוקשת, מבלה בדיסקוטק, בשעה 3
לפנות בוקר. היא עמדה סמוך לבר ולגמה כוס מיץ תפוזים נטול אלכוהול.

אורי גלר

חגג בצינעה את יום־הולדתו בפאב, באחד
יב. משמאלו אשתו ומימינו קלרה רון,
הופעותיו, המושכות קהל סקרני ומשתאה.

ל בת ה־16 (למעלה) רקדה במסי־
בת יום־ההולדת השמונה־עשרה
בתצלום מימין) שהיתה למוזמנים בלבד.

צבי טל

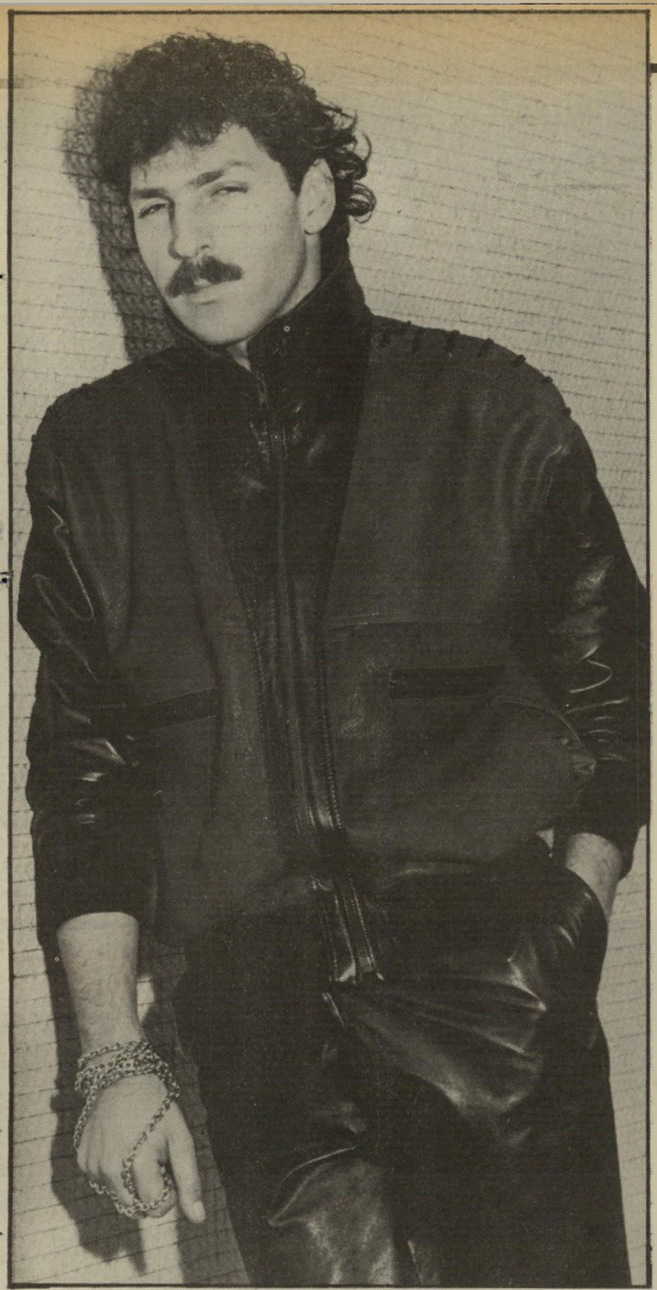
כסף זה לא הכל!

כך אומר אלי עלמני, מעצב־השיער הישראלי, הפורש מחיי־מותרות, הצלחה ודולארים כדי לעבוד בשקלים (חדשים)

ידיד טוב לדוגמניות הוא אלי עלמני (בתצלום, עם שרונה מארש): „עיצבתי את שיערה באופנים שונים, כמו המראה הזה – החופשי, הרטוב והטיבעי – לצילומי ביגדי־ים." משמאל: עיצוב שובב וקצת פרוע. השיער מורם כלפי מעלה ותקועות בו כל מיני סיכות מבריקות, נוצצות וגם ציבעוניות.

מראה קשוח עלמני, בחליפת־עור, גם שימש כדוגמן, או, כפי שהוא מסביר: „כבר הייתי בסטודיו ולא היה לי איכפת להצטלם!" אבל דוגמנות אינה מעניינת הוא זקוק ליצירתיות.

אני חוזר הביתה — יכול עכשיו לזמזם לעצמו אלי עלמני, מעצב־השיער הישראלי המתגורר בניו־יורק, המעצב ומטפח את שערותיהן של דוגמניות ודוגמני־צמרת אמריקאים. נמאס לו מהעיר זאת, ג'ונגל של טוב ורע, עושר ועוני, מיסעדות־פאר וקבצנים גוועים ברעב, לימוזינות למיליונרים וחסרי־בית השרועים בר־כבת התחתית.

בשמונה השנים בהן שהה אלי עלמני במנהטן עשה חייל וגם הרבה

אורנה גלזן מדווחת מניו־יורק

כסף. הוא בן 33, גבה־קומה ונראה יותר כדוגמן מאשר כספר.

לניו־יורק בא לביקור, אחרי שלמד ספרות בהולנד. ניו־יורק תמיד סיקרנה אותו. הוא הגיע בגיל 25 ועבודתו הראשונה היתה עיצוב־שיעור למיס וורלד. חבר של מעצב־אופנה שאל אותו אם הוא מוכן לעבוד ללא־שכר, רק תמורת קרדיט, במשך שיבעה ימים, ולסרק את מיס וורלד. עלמני הסכים מייד.

העבודה היתה מפרכת. הוא היה צמוד לגברת הצעירה והזוהרת, וכל הזמן סירק והתיז ספריי על שערה הבלונדי. אחר־כך קיבל את התמונות של יצירתו ולאן שהלך, והראה אותן, נתנו לו צ'אנס.

באותם ימים ביקר כמעט ערב־ערב במועדון שהיה אז מאוד אופנתי – סטודיו 54. הסתובבו שם אנשי־אופנה, דוגמניות וצלמים. כולם־כולם אין. עלמני עשה לעצמו יחסי־ציבור, וב־משך שישה חודשים עבד ללא תשלום, רק בשביל קרדיט, עד שהכירו אותו, ואז פרץ לשוק.

הוא הוזמן לעבוד עם טובי הצלמים (וינסטנט ריקוצי; סטיב לאדמר; טין ג'יני) ועם דוגמניות ידועות (שרול טיג, קלי המברג, חברתו לחיים של רוד סטיוארד, ג'ינג'ר הדסון, חברתו האחרונה של אלביס פרסלי ועוד מפורסמות רבות).

כיסא גבוה ומראה גדולה

אבל היום יושב עלמני בדירת שני חדרים קטנה באפר איסט־סייד שבמנהטן, כמעט על המיזוודות. בדירה מינימום רהיטים, בסלון שתי ספות בורגנדי, שולחן קטן לבן, אקווריום ובו דגי־זהב, עציץ ירוק, הפורח איכשהו בחימום החורפי, וכמה סידורי־פרחים. בפינה — מראה גדולה וכיסא גבוה. כאן, בבית, מקבל עלמני לקוחות פרטיות. וכאלה, מסתבר, יש הרבה. הוא לא גובה מחירים נמוכים יותר ממיספרה רגילה, אז למה הן באות אליו כבר כמה שנים ברציפות? כי הן מרוצות מעבודתו, מטעמו ומסבלנותו. הוא יודע להאזין להן ולהביע את דעתו בצורה עדינה ודיפלומטית.

המחיר: 40 דולר לתיסרוקת.

מדי כמה חודשים גם מוזמן אלי עלמני לנסוע לצילומים ברחבי ארצות־הברית. רק זה עתה שב משהות של שלושה שבועות באיי־בהאמה, כולו שזוף וחתיך. צילמו שם אופנה ספורטיבית־אלגנטית לקיץ 86'. כל שבוע הגיעו שלוש דוגמניות חדשות

(המשך בעמוד 32)

שמש! תיסרוקת יצירתית ומיוחדת (מדגי־מה: יפה כפיר). אומר עלמני: „זוהי תיסרוקת לצילומים בלבד, אבל זה מראה מה אפשר לעשות משיער ארוך – לאוספו, לפזרו, לתת לו להתבטא." למטה: תיסרוקת ארוכה לערב, מופשלת כלפי מעלה. פיסת בד־תחרה תומכת בשיער האסוף.

דוגמן לעת מצוא היה אחד הדברים שבהם עסק עלמני. הצלמים אהבו את הופעתו, ומה עוד שבכד צדו שתי ציפורים בקליק אחד: עלמני גם עיצב את השיער של הדוגמניות וגם הצטלם עימן. בתצלום: עם הדוגמנית הצעירונת עופרה, בת צהלה, שעלמני עיצב את שיערה, כמו של רבות אחרות.

תפעיל את המוח

עכשיו מץ ב־12 תשלומים שקליים צמודי דולר

לוח טיסות | ספורט | מטבע חוץ | קולנוע | דרין היום | עיקר החדשות

למץ יש מוח של גאון

כשאתה קונה טלויזיה של מץ אתה יודע שאתה מקבל איכות, אמינות ואחריות, כי מץ היא טלויזיה מעולה שהושקעו בה ידע רב, מחשבה מקורית וטכנולוגיה מתקדמת. אבל זה לא הכל: כשאתה קונה טלויזיה צבעונית של מץ אתה מקבל גם מוח.
כן, לטלויזיה של מץ יש מוח, ולא סתם מוח — אלא מוח של גאון.

יש לך שאלה? תפעיל את המוח

מוח — שירות תקשורתי חדש לציבור הרחב. מוח — רעיון חדש ההופך את הטלויזיה הביתית שלך למקור של מידע בתחומים שונים, כן, בלחיצת כפתור וציוד מתאים (מפענח) ולא יקר — יכול כל בעל מכשיר טלויזיה בישראל לקבל בכל שעות השידור של הטלויזיה הלימודית והכללית, מידע שוטף כמעט על כל נושא: חדשות, ספורט, כלכלה, בידור, אמנות, שרותי חירום, שרותים לבתי ספר המשודרים כמו: מתמטיקה, הבנת הנקרא, פרשת השבוע, חינוך מיוחד, זהירות בדרכים וגני ילדים. כמו כן משודר גם מגזין מיוחד לבית ולמשפחה ובו שעשועונים ופינות שונות לילדים, נוער ומבוגרים ועוד ועוד...
אז תפעיל את המוח. עכשיו טלויזיה צבעונית מץ ב־12 תשלומים שקליים צמודי דולר.

יש לך 3 דרכים לרכוש מץ עם מוח

1. על כל תשלום מזומן — אספקה מיידית.
2. תשלום באמצעות כרטיס ויזה, ישראכרט או דיינרס.
שלם 25% ממחיר הטלויזיה במזומן, והיתרה ב־11 תשלומים שקליים צמודי דולר (כולל ריבית שנתית של 38%).
אספקה מיידית.
3. אפשרות ל־24 תשלומים שקליים צמודי דולר + ריבית שנתית של 38%.
• לבעלי כרטיס אשראי "ויזה", "ישראכרט" או "דיינרס" — אספקה מיידית.
כמו כן ניתן לרכוש בתשלומים שקליים לא צמודי דולר.
פרטים נוספים והדגמה במרכז מץ, רח' מודיעין 19 בני־ברק, טל. 03-799114.

לכבוד מץ, ת.ד. 913 בני ברק 51108
אני מעוניין לרכוש טלויזיה מץ עם מוח.
אבקשכם לשלוח את נציגכם לביתי ללא כל התחייבות מצידי.
שם: _____
כתובת: _____
טל.: _____ טל. בעבודה: _____

מץ החברה היחידה היכולה להרכיב מוח על כל טלויזיה.

מץ טלויזיה עם מוח

Metz

קולנוע

יומן החדשות

הנשיקה הצרפתית

כדאי לדעת
מראש, מה צפוי

השבוע נערך סמינר רפואי ראשון מסוגו בהוליווד: הנושא — האם נשיקה צרפתית מסכנת את בריאותם של השחקנים, לאור המימצאים בנושא האיידס, והאם יש להודיע על כך מראש לשחקן, בטרם תתם על החוזה? שאלה זו כבר עמדה במרכז דיוני איגודי־השחקנים מאז חודש אוקטובר. בסמינר הופיעו מומחים רפו־

סטינג ב"הרבה ולא כלום"
מפתיע ממש

איים, שהציגו מימצאים חדשים בנושא, שגילו כי נשיקה בפה פתוח אינה בהכרח גורם הידבקות במחלה המיסתורית הנוראה.

נציגי איגוד השחקנים הביעו את שביעות־רצונם מכך, אבל טענו שלפי שעה אך הוגן יהיה להודיע לשחקן מראש אם צפויות לו נשיקות מן הסוג הזה, כדי שתיהיה לו האפשרות לשקול את העניין.

תדריך

חובה לראות

תל־אביב: מסע־עסקים של אבא, שושנת קאהיר הסגולה, הרבה ולא כלום, הכבוד של פריצי.
ירושלים: מסע־עסקים של אבא, הכבוד של פריצי.
חיפה: קאוס, הכבוד של פריצי.

תל־אביב

★★★★ **מסע־עסקים של אבא** (פאר. מוצג גם במיצ'ל ירושלים, יוגוסלביה): מה שעושה מקאבייב על דרך הציניות והאבסורד, עושה אמיר קוסטוריצה על דרך ההומור ואהבת־האדם. הוא חם, יצרי וכובש. סיפור על אהבה והלשנה דרך עיניו של ילד בן שש, המביט במתרחש במולדתו כסהרורי.

★★★ **הרבה ולא כלום** (גת, תל־אביב, מוצג גם ברב־גן רמת־גן): בורגנית נעימת הליכות, מריל סטריפ, הולכת ומאבדת את שפיות דעתה, לכאורה, אחרי שמנסה לבנות את חייה כנאה וכמקובל במולדתה, בריטניה, ואינה מסוגלת לחזור לרגע האמת, התהילה והמיבחן, שהיה לה בעת התנדבה לשורות המחתרת הצרפתית במילחמת־העולם השניה. דייוויד הייר, שכתב, ופרד שפיזי, שביים, מניחים רובדים־רובדים בעלילה שיש בה השלכות פוליטיות ציניות ומשמעות פסיכולוגית בגילגולה החדש של נסיכה מארגרט על רקע האימפריה הבריטית המתפוררת. ג'ון גילגוד מזהיר, יאן מק'קלן לא מפגר בעיקבותיו וסטינג בתפקיד־מישנה מפתיע ממש.

★★ **נערה ונער** (מוסיאון, צרפת): לאוס קראקס, בימאי בן 23, הולך בעקבות ז'אן־לוק גודאר ויוצר מציאות קולנועית מעניינת, ברמה לא שווה אומנם, אבל שווה בהחלט צפיה ומעקב. זה הקטן גדול יהיה, לפחות בהתחשב בכיוון שבחר.

עדנה סיינרז

המרגל שחזר אל האש

גייל האניקט וג'ין הקמן: האשה הממולכדת

מטרה (לב, תל־אביב, ארצות־הב־רית) – מהעושה נפלאות **ועד** חקירה באפלה **מבוני וקלייד ועד גורג'יה. ארתור פן הוא אשף־הבימוי, אחד הגדולים שידעה תעשיית־הקולנוע האמריקאית. הדרכת השחקנים המופלאה שלו, הדילמות המוסריות הנצחיות שהוא מעלה בסרטיו, מול עמידתן במיבחן הזהות הלאומית האמריקאית והמציאות הסבוכה של אומה גדולה ומורכבת זו, עשו אותו לבימאי שכל סרט שלו הוא חגיגה של ציפיות, ולרוב גם סיפוק בצידן.**

מבחינה זו סרט זה הוא קצת יותר בעייתי, אך לא פחות מרתק. בעייתי – כי התסריט שלו קצת מבולבל וקצת סארקסטי, קצת אבסורדי וקצת שיגעוני. הסיפור נראה בתחילה כגירסה נוספת של סירטי אבות ובנים ועמות בין דורות, האופנתי כבר כמה שנים בהוליווד. ואכן, לצד האבות הקודמים.

פול (הארי דבנו) **ניומן ורוברט** (אנשים פשוטים) **רדפורד, אין ספק כי ג'ין הקמן הוא היהלום השלישי שבכתר שחקני אמריקה היום, ואולי בעצם הראשון. כשהקמן על הבד – הבד מעניין, מלא, אנושי, חם. חבל רק שהפעם, בנו – החשוב לא פחות ממנו בעלילה – הוא מט דילון, השומר בקפדנות על עווית מופרעת (הוא כבר הרגיז בראסטי ג'יימס).**

האב ובנו, שאינם יודעים הרבה אחד על השני, יוצאים למירדף אחרי חוטפי־האם, שיצאה לאירופה לחופשה. לבן מתברר שאביו אינו אותו האדם שנדמה היה לו שהכיר. תוך כדי היכרות מחודשת מתהפכים היוצרות – מי שנראה חדל־אישים, נראה לפתע כגיבור, התמים מתגלה כמושחת, המרדן כצבוע רוחו של ג'ון (הקשר הצרפתי) **פרנקנהיימר, אבל גם משהו מקוראסאווה עבר כאן: מחזוריות הפשע – הנה עומדים לעשות לגיבור מה שעשה לאחרים.**

הפרקליט הסכין והמין

להב משונן (סטודיו, תל־אביב, אר־צות־הברית) – **סכין־ציידים בעל להב נושא שיניים הוא הגיבור הראשי של סרט זה, המתאר את פעולתו היצירתית של הסכין: רצח מזוויע בעל אופי מיני.**

אבל מכיוון שבמותחן עסיקנו, הרי לא ברור בעצם אם הרצח אכן נושא אופי מיני, או שהרוצח המתוחכם ניסה לשוות לו אופי מיני. זו רק אחת הסוגיות של הסרט, שצידו המרכזי סובב על העלומת רציחתה של יפהפיה בעלת־הון. החשוד ברציחתה הוא גם היורש היחיד לכל הונה, ומי שניהל עבורה את העיתון שבבעלותה. במיסגרת עבודתו זו דרך לא אחת על יבלותיו הפוליטיות־מיקצועיות־קרייריסטיות של התובע המחוזי, מה שרק מוסיף רובד של מתח נוסף לסיפור כולו. החשוד, ג'ף (איש־הכוכבים) **ברידג'ס בוחר להגנתו פרקליטה – אשה – היפהפיה גלן** (החברים של אלכס) **קלוס – שהיתה פעם מיוצקות המים על ידיו של התובע פיטר** (קרוס קריק) **קויוט, וגם לה יש חשבון אישי, מיקצועי ומוסרי פתוח ונוקב עם אותו תובע, המבקש את נפשו של הלקוח שלה.**

ואומנם המותחן כולו נשען במידה שווה על מהות היחסים בין הטריו הזה, ומאיר כמה נקודות מעניינות: האם הרוצח אכן נראה ומתנהג כרוצח, עד היכן מגיע גבול האחריות של פרקליט לגבי לקוחו ואם רצוי בכלל שתהיה לבעל מיקצוע העוסק בפלילים מעורבות נפשית כלשהי במיקרים ובאנשים שמאחוריהם. כבר היו סיפורים כאלה על הבד, ואף על פי כן בימויו הקיצבי והיעיל של ריצ'ארד (שובו של הג'די) **מארקנד וצילומיו של מאתיו** (פולטרגייסט) **ליאונטי בסן־פרנסיסקו הפוטוגנית משאירים אותך בקצה הכיסא. ג'ף ברידג'ס תמיד סכסי, וגברת קלוס שחקנית מצויינת, וזהו בידור.**

ג'ף ברידג'ס וגלן קלוס: היפה והחיה

אף אחד לא מפחד

מי מפחד מן השכן ממול (בית לסין, תל־אביב, ארצות־הברית) – **הסרט הזה מתקשה להחליט אם הוא רוצה להיות מחווה לסירטי־האימים הקלאסיים, ללעוג להם או להיות סרט־אימים בזכות עצמו. מרוב כיסאות אין הוא מוצא לעצמו מקום ומשנה כיוון כל כמה דקות.**

גימנזיסט אמריקאי, בן עיירה קטנה מן הסוג שאותו אוהב ספילברג, מגלה שהשכן החדש, המתגורר בבית לידו, אינו אלא ערפד. הוא מנסה להסביר זאת לידידתו, התושדת בו שהוא מספר בדיות מפני שאינו אוהב אותה. הוא מספר זאת לחבר לכיתה, העושה ממנו צחוק. לבסוף הוא מגיע אפילו לשחקן־טלוויזיה המתמחה בתפקיד של ציידי־ערפדים, אלא שמסתבר כי זהו סתם מוקיון מזדקן ופחדן.

מה עושה גימנזיסט אמריקאי אמיתי במצב כזה? הוא מתעלם מכל האזהרות ומכל הלעג ומתמיד בגבורה בדרכו, עד אשר הוא מעצבן את הערפד, שאינו אוהב הפרעות באמצע הלילה. אולם בשלב זה כבר הצליח הבחור לגייס לעזרה – אומנם עילגת במיקצת, אבל עזרה בכל זאת – את החברה, החבר והשחקן, שזה עתה פוטר מעבודתו, ובכוחות משותפים הם יוצאים להילחם ביצור המבחיל הזה, שהגיע בטיסה ישירה מטרנסילווניה.

ההמשך שייך לכל מסורת סירטי־הערפדים שראיתם אי־פעם – אין בו אפילו רמז אחד לחידוש. אפילו ההומור המיוחד של סרטים אלה נמצא כאן, כאילו ללמד שלא צריך להתייחס לכל הענייז ברצינות. האפקטים המיוחדים של ריצ'ארד אנגלונד מזכירים להפליא את מכסחי השדים **ואת גרמלינס. אבל גם סרטים אחרים. קריס סאראנדון בתור הצאצא האמריקאי של הרוזן דראקולה, ורודי מקדאואל, בתפקיד השחקן המזדקן עושים את שלהם בלי הרבה מאמץ.**

קריס סאראנדון: ערפד של מיץ־עגבניות

צל"ש

כר הנזיר

● **לצבי שפירא**, על ראיון מאלף ביותר אחד האישים המעניינים והחביבים ביותר בור הערבי בישראל, הד"ר נזיר יוניס מכפר ה, העובד בבית־החולים הילל יפה בחדרה. רית רהוטה ועשירה הסביר יוניס את לבטיו אינטלקטואל ערבי־פלסטיני־ישראלי, ה־רה בחברה היהודית והערבית גם יחד. לותיו האינטליגנטיות והרגישות של שפירא ו לפתיחותו של הרופא.

צל"ג

א ערר שוטים

● **לעדי טלמור**, אחד מגישי שבע אפס ע המחליפים את **אלכס אנסקי**. מדי בוקר מצליח להרגיז את המאזינים בצורת הגשה נשאת. בנימת־קול יהירה ומתנכרת הוא פונה קהל־המאזינים, כאילו היו עדר־שוטים, שהנה מול מזלם ונתקלו סוף־סוף במר טלמור, המ־פם בינה.

מישפטים כמו: „שימו לב לצמח שיגביר את הגברא שלכם." או: „ובימים הראשונים

חברי־יזע עמור
למה קיצצו לו?

לפת המטבע כדאי שתישארו בבית," מתאר למורה בית־ספר מהדור הישן, ולא לקריין תוכנית־בוקר.

מאחורי המירקע

ת הכסף

זרחים רבים, שאינם מתחמקים מתשלום

קריצה רבת משמעות

רבים שנכחו במופע הגדול של ההצדעה למשה וילנסקי לא ישכחו את הקריצה רבת־המשמעות שקרצה שושנה דמארי לוילנסקי באמצע ההופעה. המעשה השאיר את הצופים המומים.

המופע אורגן על־ידי מחלקת־התרבות וה־בידור של גלי־צה"ל, בניהולו של **מולי שפירא**. הערב סיכם 50 שנות־פעילות בזמר העברי, והשתתפו בו אמנים מן השורה הראשונה בארץ, שהסכימו להופיע בהתנדבות.

אחת האמניות היתה שושנה דמארי, שלפי התוכנית היתה אמורה לשיר שני שירים. היא שרה את שני השירים, ואחריהם לא נתן לה איש לרדת מן הבימה. וכך מצאה את עצמה שרה עוד ועוד. בין השירים ששרה היה השיר אני מצפת. אחת השורות בשיר אומרת: „למרות שבחורות ישנן לרוב, / אותי אין לעזוב." דמארי שרה ברגש, וכשהגיעה למישפט הזה הסתכלה לעבר וילנסקי שישב בשורה הראשונה וקרצה לו, לעיני כל הקהל ולעיני אשתו, שישבה לצידו, וחייכה חיוך קפוא.

גלי־צה"ל הקליטו את המופע, ובהקלטה ניתן לשמוע את צחוק הקהל בקטע הזה של השיר. שפירא עיבד את ההקלטה לתוכנית בת שלוש שעות, שנקראת זר־כלניות, ושתשודר ביום השבת בשעה 12 בצהריים.

זמרת דמארי
אותה אין לעזוב

התוכנית הזאת היתה הסנונית הראשונה בסידרת ערבי־הצדעה שהפיקה מחלקת־הבידור של גלי־צה"ל למשודרים, שחקנים ומוסדות ה־קשורים בתרבות הישראלית. בין השאר: יונתן רטוש, נתן זך, שמואל רודנסקי, רפאל קלצ'קין, 40 שנה לקאמרי.

בשבוע שאחר־כך, בשבת ה־25.1, בשעה 15.00 תשודר התוכנית שיר־אהבה חיילי, מופע־הצדעה לסשה ארגוב.

בעיקבות המופעים האלה עומדים לצאת לאור תקליטים שהם הקלטות של המופעים לפני ה־קהל.

היה בטוח שמדובר בקסטת־וידיאו, שהובאה לאולפן במישרין מהר־הבית. לפי הסכמי־העבודה של הטכנאים אין לשדר צילומים מקסטה הזאת, בגלל משא־ומתן מתמשך בין הטכנאים להנהלה על הפעלת ציוד האי־אן־ג'י, שהוא ציוד וידיאו. לפי הסכם זה לא נכללים שידורי־הלוויין במיס־גרת האסורים לשידור. קוקה לא ידע שהכתבה שודרה בלוויין לחו"ל, ומשם בחזרה בלוויין אר־צה.

כשהגיעה כתבת סוכנות הידיעות הזרה, וקו־קה חשב שהמדובר בקסטה, הוא הסביר **לרפיק חלבי**, עורך־מבט־מחליף (**מיכאל קרפין** נמ־צא בחופשה), שהוא לא יסכים לשידור הכתבה. חלבי ניסה להסביר לו שהמדובר בסוג אחר של כתבה ושזו כתבת־לוויין, אך קוקה לא הסכים לשמוע. היו חילופי־דברים חריפים בין השניים, שהסתיימו בהאפלת המירקע לכמה שניות, וב־עקבותיהן לשביתת־טכנאים ממושכת.

הלימודית בשביתה אחרת

הטלוויזיה הלימודית שבתה ביום השישי. רבים מן הצופים היו בטוחים ששביתת טכנאי רשות־השידור התפשטה והגיעה גם לטלוויזיה הלימודית. אך האמת היא שזה רק צירוף־מיקרים שהדברים נפלו באותו היום.

עובדי הטלוויזיה הלימודית שובתים בגלל סיבה אחרת לגמרי. הם מוחים על החלטתו של שר־החינוך, **יצחק נבון**, שהם חלק ממישרדו, לבטל את שעת־השידור ביום השישי ב־4 אחרי־הצהריים. בשעה זו נהגה הטלוויזיה הלימודית לשדר תוכנית ספרותית, כחלק מן המישדר ערב־חדש, או סדרות דוקומנטריות. בגלל הזזת שעון־הקיץ, ובגלל התקצרות הימים, מטעמי טבע וחורף, נבלה שעת־השידור הזאת בכניסת השבת. הטלוויזיה הלימודית אינה משדרת בשבת, ולכן הופסקו מישדרים אלה.

הטלוויזיה הכללית ראתה שעה פנויה, והש־תלטה עליה אחרי כמה שבועות. אנשי הלימודית כעסו ופנו לנבון. נבון החליט, לפני כמה ימים, שהלימודית בכל זאת לא תשדר, וזו הסיבה לש־ביתה.

לא מכירים במנהל

עיתונאי־הטלוויזיה אינם מכירים בסמכותו של **יאיר אלוני** כמנהל־הטלוויזיה.

אלוני מונה בהחלטת הוועד־המנהל לתקופה של שנה. מינוי זה, לתקופה זו, הוא בניגוד להסכמים שיש להנהלת־הרשות עם אגודת ה־עיתונאים.

לפי ההסכמים לא ימונה מנהל לתקופה העולה על שלושה חודשים. (לכן מונה **יוסף בראל** בזמנו לתקופה של שלושה חודשים, ואחר־כך קיבל הארכה לשלושה חודשים נוספים).

העיתונאים רוגזים וטוענים כי הם נמצאים איתו בניתוק מגע.

כתבה מצונזרת

כתבה על מחאתם של עיירות־הפיתוח קוצצה. הטענה היא שזו אינה החלטה מיקצועית, אלא תוצאה משיקולים פוליטיים.

בפורום ראשי־ערי־הפיתוח, שהתכנס בתל־אביב ביום החמישי, יצאו ראשי־העיירות במחאה חריפה נגד הממשלה. ראש וראשון למחאה, והאדם שאמר את הדברים החריפים ביותר בכנס, היה **שאול עמור**, שהוא ראש־מועצת מיגדל־העמק, המשמש כיו"ר פורום ראשי־ערי־הפיתוח, ובתוארו השלישי הוא חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור.

אבי ברזילי, שנשלח לסקר את ישיבת־החירום, שלח את הכתבה לירושלים, כשהוא מצרף לה הוראות־עריכה, מכיוון שלא היה באפשרותו לנסוע ולערוך אותה בעצמו. ברזילי שלח חומר ובו היו מצולמים קטעים מנאומיהם של ארבעה אנשים: עמור, אלי דה־קסטרו, ראש־עיריית עכו, פרוספר עזרן, ראש־עיריית קריית־שמונה, ואלי חלפון, יו"ר מועצת חצור־הגלילית. עמור אמר את הדברים החריפים ביותר, בין השאר: „השילטון עוסק בהונאת נבחריו ואזרחיו."

מייד אחרי ישיבת־החירום נסע עמור לישיבת־חירום אחרת — של הוועד־המנהל, ישיבה שבה הוחלט להשעות את **חזי קוקה**, יו"ר ועד־טכנאי־הטלוויזיה, בעיקבות האפלת־המירקע. אחרי ישיבה זו נשאר עמור בירושלים כדי לצפות בכתבה. לתדהמתו שודרה הכתבה, וכל הקטע הקשור בו לא נכלל בתוכה. למחרת בבוקר ערך בירור, ונודע לו שעורך־המישנה באותו יום היה **מנשה רז**, וכי הוא קצץ את הקטע בכוונה. עמור התלונן על העניין בישיבת הוועד־המנהל שנערכה ביום השישי, וביקש **מאיר אלוני**, מנהל־הטלוויזיה, שיערוך חקירה של הדברים.

מנשה רז אכן היה עורך־מישנה של מבט באותו הערב, אך הוא לא ערך את הכתבה, הוא רק קיצץ אותה וקיצר אותה מכתבה של 2 וחצי דקות לכתבה של דקה וחצי. „זו היתה תוצאה של שיקול מקצועי, וצורך לעמוד בלוחות־זמנים של המהדורה. זה היה קטע שלא תרם תרומה מהותית לתוכן הכתבה, ולא היה הקטע היחידי שקוצץ. אני מצפה מחבר הוועד־המנהל של רשות־השי־דור שתהיה לו תודעה של עריכה."

ענת פרנסטי

אוויר יקר, אוויר זול

נויה רימלט, עורכת ומפיקה בגלי־צה"ל, רצתה להכין תוכנית מיוחדת על הצליינים. יא התכוונה להתלוות לקבוצת־צליינים, לנסות להבין מה קורה להם, מי הם ומה מריץ תם. בין השאר חשבה גם לעסוק בבעיית המוצרים שאותם מס־קים סוחרים זריזים לתיירים הדתיים. לאט־לאט, ככל שהת־מקה במחקר, גבר נושא המוצרים על כל שאר הנושאים, והפך נשרה ועיקרה של התוכנית.

רימלט גילתה תוהו־ובוהו בשטח האביזרים הקדושים שמוכרים תיירים. למשל: בקבוקי־אוויר מארץ־הקודש. מים קדושים מן ירדן וקופסות של אדמת־קודש חומה.

אחת התגויות בבית־לחם סיפר לה הסוחר כי הוא ממלא בעצמו ת הבקבוקונים הקטנים במים מן הבריז הביתי שלו. כדי הדברים לא יישמעו כנוכלות גמורה, הוא אמר שהוא מרתיח את מים לפני שהוא נותן אותם לכומר אחרי המילוי, כדי שיברך ליהם.

עומת זאת, גם המחירים אינם קבועים. בלשון המעטה. מחירו של קבוק־מים או של קופסת־אדמה נע בין דולר עד שישה דולר ריט. אף על אחד מן המוצרים. כך גילתה רימלט, אין שמו של ארץ. על כולם. בלי יוצא מן הכלל, כתוב שהם בורכו על־ידי הכנסיה.

היא התקשרה לכנסיה הפרוטסטנטית, ושם אמרו לה שהם אינם משתפים פעולה עם רני הפריטים הקדושים. גם נציג האפיפיור בארץ אמר שהוא מסרב לתת את בירכתו מוצרים אלה.

מישרד־התיירות, מצידו, ממליץ לתיירים על חנויות אחדות, ובין השאר גם על חנויות בהן נמכרים הבקבוקים הברוכים. במישרד־התיירות התנערו מהנושא, ואמרו שעניין מחירים נמצא באחריות מישרד־התעשיה־והמיסחר. שם התבקש הדובר להשיג רשימת־התוכנית רשימת מחירים מוקפאים של המוצרים הללו, אך במשך 10 ימים לא צליח להמציא רשימה כזאת.

התוכנית תשודר בגלי־צה"ל ביום השישי, בשעה 17.00 אחרי־הצהריים.

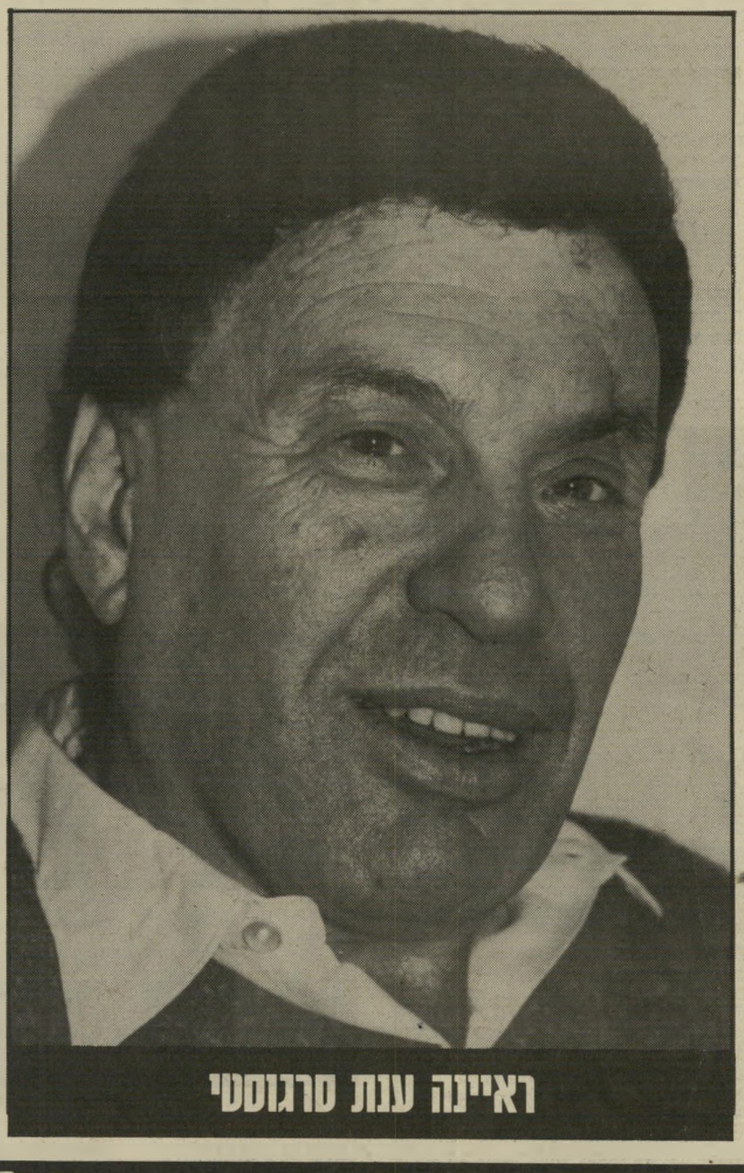
רימלט
בירכת המים

אחי יותם, הרווק המנהל את „בית־הספר להורים", מספר על שיטות העבודה שלו, על הבעיות הגורמות למשברים במישפחות, על ההורים הממררים את חיי ילדיהם ועל הסיבות שגרמו לו שלא להתחתן ולהוליד ילדים

„בין גיל 20 עד 30 חשבתי שאם אני לא מוכן לקחת אחריות כלכלית, אני לא יכול לגדל ילדים"

„לפעמים אני בא הביתה בערבים ושמח מאוד שאין שני ילדים צורחים בחדר השני, וגם אשה כועסת"

„החלטתי שאני לא רוצה לעבוד על בסיס של כסף. שכסף לא יהיה המוטיב שבגללו אצא לעבודה"

ראיינה ענת סרגוסטי

„בפעם, כשערכתי הרצאות של בית־הספר, שמתי־לב לשחקן בקהל. הוא אמר שזו ההצגה הטובה בעיר"

„אם ההורה רוצה להיות מעורה, שיקרא לילד מהתנ"ך, אבל שלא יתערב בשיעורים. אלה דברים של הילד"

„תחת לקנות צעצועים, שיקנו לילד לוח וגיר, ושבכל יום הוא יסביר וילמד את ההורים מה הוא למד בבית־הספר"

„תנו לילדים שלכם ללמד אתכם!"

קשה להאמין שאחי השתתף במילחמת העצמאות והיה אפילו בפלמ"ח. הוא נראה צעיר ב־10 שנים לפחות מ־53 שנותיו. אך כהוכחה לעברו הקרבי הוא נושא צלקת מעל עינו השמאלית, מזכרת מחטיבת־גיבעתי.

אחי – שם מוזר, שמבטאים כמו אבי – נולד בבאר־טוביה, ונקרא כך על שם אחי אמו. שם מישפחתו היה אז סירוטה, ברוסית – יתום. הוריו, שהגיעו לארץ בעליה השניה, שינו בשלב מסויים את שם המישפחה ועיברתו אותו מילולית. אחי חשב ש„יתום" זה קצת עצוב מדי, וכשגדל החליף את מקום האותיות וקרא לעצמו יותם.

אחרי שסיים את שירותו הצבאי הלך ללמוד עבודה סוציאלית באוניברסיטה. מאז הוא עובד סוציאלי. בארץ, וכנראה בכל העולם, יש למיקצוע הזה שם לא כל־כך רציני. עובד סוציאלי גורם אסוסיאציה של סעד ועוני, פרברים וסימטאות לא סלולות, עבודה אפורה עם אנשים אפורים וקשי־יום.

אדם שהוא בעל תואר שני בפסיכולוגיה, ובכל זאת מחליט להמשיך ולעסוק במיק־צועו כעובד סוציאלי, הוא אדם מעורר סקרנות. כיצד הוא בוחר במיקצוע כל־כך אפור וחסר הילה, כיצד הוא הולך להתעסק בכל מיני שכונות־עוני, כשהוא יכול לשבת במישרד מרווח בעל שטיחים מקיר־לקיר, באווירה נעימה ו„נקיה" ולקבל פציאנט בכל 45 דקות, וגם להתעשר מזה!

אבל אחי החליט, עוד בצעירותו, שהכסף לא יהיה הדבר שיוביל אותו בחיים, החלטה שאיתה הוא שלם ובה הוא דבק עד היום. לכן הוא עדיין „רק" עובד סוציאלי „אפור" בעיריית תל־אביב.

עד לפני זמן לא רב היה מנהל מכון אדלר ומנהל בית־הספר להורים – שהוא הפרו־ייקט העיקרי בגללו התפרסם המכון, שהוא עמותה (אגודה ללא מטרות רווח). הוא היה מנהל, עד שנמאס לו. היום הוא עובד השורה במכון ובעיריה.

כשביקשתי לשוחח איתו, אמר לי ש שר למצוא אותו בבית רק בין 11 לח הלילה, או לפני 8 בבוקר. ביתר שעות־ הארוכות הוא מתרוצץ בין השכונות הש בתל־אביב, משוחח עם מישפחות, מי עוזר, מרצה, מארגן חוגים, מנהל בתי־ להורים באיזורים שונים של גוש־דן.

כדי להבין מה זה בית־ספר להורים, לדעת קודם על קצה המזלג מה זה אדלר ועל שם מי הוא נקרא.

אלפרד אדלר, אוסטרי ויינאי, חי

(המשך מעמוד 29)

...אה הקודמת ובתחילת המאה הנוכחית. ...א השתייך לאגודה הפסיכואנליטית של ...ה – קבוצה של רופאים פסיכיאטרים ...יתה מתכנסת אחת לשבוע ודנה בנפשו ... האדם. האיש הבולט בקבוצה זו היה ...מונד פרויד.

...הם היו נפגשים בכל יום רביעי בערב ...ית של פרויד," מספר אחיי. "מעשנים ...רים ומתווכחים עד 4 בבוקר על כל מיני ...אים." אחרי 10 שנים של ויכוחים הגיעו ...סקנה מרחיקת לכת: שהם אינם מסכי- ...ם על שום דבר.

...ב־1910 הכריז אדלר על אסכולה משלו, ...רזה שהיתה מעשה גדול באותה חעת, ...ים לא הבינו כיצד הוא מעז.

...באחד הספרים שלו, כשתיאר את הווי- ...זים בינו לבין פרויד, כתב אדלר: "אף פעם ...שכחתי שפרויד יותר מבוגר ממני ושהוא ...ארח."

...אדלר קרא לאסכולה שלו הפסיכולוגיה ...הפרט – ופרט במובן של אינדיבידום – ...ם שאינו ניתן לחלוקה.

...ו, אם מפשטים את הדברים ללשון־העם, ...וינו מצוי בניבכי הפסיכיאטריה ותהפו- ...ת נפשו של האדם, היתה אחת המחלוקות ...יקריות בין פרויד לאדלר. פרויד טען ...ש חלוקה בתוך הפרט עצמו, ואדלר הציג ...דל של אדם שאינו ניתן לחלוקה. יותר ...וחר קראו לזה הוליזם (מהמילה האנגלית WHO – שלם). הוא טען שאין סתירה בין ...לנפש, בין בשר לרוח, בין תת־הכרה ...כרה, שהכל שייך לשלם הנע לקראת ה־ ...רה.

...אדלר גם טען טענה מהפכנית באותם ...ים – שהאדם הוא קודם כל יצור חברתי, ...ק אחר־כך באים הצרכים הפיסיים. גם ...אוריה זו עומדת בניגוד לדבריו של פרויד, ...מר כי הצרכים הפיסיים קודמים לכל

אחי יותם בשיחה עם הורים

„יש הכל בחיים. לא צריך להמציא ולביים כלום!"

...ויד הירבה להתעסק גם בצרכים המיניים ...האדם). אדלר אמר שהתינוק הוא יצור ...רתי, מרגע היוולדו.

...היום," אומר אחי ומדגיש את נכונות ה־ ...אוריה של אדלר. „אנחנו יודעים שאפשר ...נות את הצרכים הפיסיים למען ההש- ...כות החברתית. אנשים מוכנים, למשל, ...ת למען המולדת, או למען הדת, או למען

„ההנחה הבסיסית היא שאדם צריך ללמוד, וכדי ללמוד צריך לקום בבוקר, להתלבש ולהיות בבית־הספר בשעה מסויימת"

...ניאל – כלומר מוכנים לסבול פיסית כדי ...שתייך לקבוצה חברתית."

...רעיון אחר של אדלר: האדם הוא אורג- ...ם מחליט. אישיותו של האדם היא דבר ...הוא בוחר לעצמו.

■ ■ ■

● אתה מתכוון לאופי ולתכונות?

...ן, תכונות, אמונות, דיעות, מוטיבציות.

● אתה לא מבדיל בין תכונה, לבין דברים שנרכשים בתוצאה מאמונה?

מישהו התערב פעם עם החברים שלו שהוא מתפשט ערום ועובר מצד אחד לצד השני של רחוב דיזנגוף, והוא אכן עשה זאת. אז אני יכול לומר: אני בחיים לא הייתי עושה דבר כזה. זו אמונה וזו החלטה שלי. החלטה של מי אני ומה אני לא, וגם מה אני צריך כדי להיות משהו. למשל, אני חושב שאם אני אהיה משכיל, או אם

„מחקרים הראו מישפחות שאצלן היחסים בין ההורים לילדים היו טובים מאוד עד גיל 6, ואחר־כך הופרעו בגלל שיעור־הבית"

יהיה לי כסף, או אם אני אהיה איש מוזר, זה יכול להועיל לי בחיים. או אולי להיפך, אם אני אהיה חלש ומיסכן אז יוותרו לי ואז יהיה לי יותר קל בחיים.

אני גם מחליט מה הוא העולם, אם הוא אכזרי או לא, אם יש בו סיכוי לאנשים כמוני, או לא. אם אפשר לסמוך על אנשים, או יש כאלה שטוענים שאי־אפשר לסמוך על אף אחד, אפילו לא על ההורים ולא על האשה ולא על אף אחד.

העניין של אתיקה, למשל — מה מוסרי ומה לא, מה נכון ומה לא, מה מותר ומה אסור. גם אלה אמונות ולא תכונות, ואלה דברים שאני מחליט עליהם.

● אתה רוצה לומר שהאדם לא מקבל כלום מן הבית, שהוא מחליט הכל לבד?

האדם בוחר. לבית יש השפעה כי הוא מציג את הנתונים — הם עורכים את השולחן ואני מחליט מה לקחת. יש כאלה שרוצים להיות כמו ההורים ויש כאלה שעושים בדיוק ההיפך, ואומרים: „אני לעולם לא אהיה כמו אבא שלי" וגם זו השפעה. אבל זה לא קובע. אני יכול להיות ההיפך משני ההורים, אני יכול לקחת רק מהורה אחד, יכול לקחת משניהם או להיות אנטי שניהם.

■ ■ ■

ב־1963 התגבש בארץ רעיון חדש שהיה מבוסס על התיאוריות של אדלר. ארבע שנים קודם לכן ביקר בארץ פרופסור רודולף דרייקורס, יהודי אוסטרי, בוגר אותו בית־הספר לרפואה בווינה, שבו למד אדלר. הוא גם היה תלמיד שלו, בתחילה תוך התנגדות, ואחר־כך אימץ את התיאוריות של אדלר. הוא היה פליט של היטלר שהגיע לאמריקה והשתקע בשיקאגו, שם לימד בבית־הספר לרפואה.

דרייקורס בא לארץ לסידרת הרצאות לעובדים סוציאלים ולפסיכולוגים. חלקם התלהבו מאוד מן הרעיונות והתיאוריות, שהיו חדשות לאוזניהם. עד אז לימדו בארץ רק תיאוריות של פרויד, ודבריו של דרייקורס היוו חידוש מהפכני. בהרצאות שנתן היה מדגים את העקרונות על אנשים ועל בעיות קיימות, ובכל פעם היה מזמן לבימה מישפחה או ילד, ואחרי ראיון איתם היה מבהיר לתלמידיו מה כיוון הבעיות, מה הדרכים לפיתרונן.

קבוצת אנשים שהאזינו להרצאות, ביני- הם אחי יותם, התלהבו באופן מיוחד וביקשו מן הפרופסור לבוא לארץ לשנה ולהכשיר אותם לעסוק באופן מעשי וליישם את התיאוריות של אדלר. דרייקורס הסכים והגיע לארץ ב־1962 לשנה.

■ ■ ■

אני הייתי עובד סוציאלי צעיר והתקבצנו יחד קבוצת אנשים. שכרנו דירה ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב, ששימשה גם למגורים לפרופסור ואשתו וגם לכיתה, שאליה היינו מגיעים בכל בוקר, כל אחד עם הסנדוויצ'ים שלו.

● היו שם גם נשים?

הרוב היו נשים. למדנו כל יום עד חצות הלילה. זה לא היה קורס לימודים רגיל, זה היה הכל.

● ממה חייתם?

עבדנו. אני הייתי בא מוקדם בבוקר והולך אחר־כך לעבודה בעיריה וחוזר יותר מאוחר. היו שעות שהיינו כולנו ביחד, והיו שעות שהוא עבד עם כל אחד לחוד או עם קבוצות קטנות.

● זו היתה מעין קומונה כזאת?

כן, לשנה אחת.

● זו חוויה חזקה?

מאוד. אנחנו גם היינו המטופלים שלו, כי הוא הדגים עלינו את הדברים ועשה עלינו אנליזות. זו היתה שנה מאוד אינטנסיבית והיינו מאוד מעורבים.

● אתם עוד בקשרים ביניכם?

לא כולם נשארו בחיים, יש כאלה שמתו.

אחי יותם בשיחה עם ילדים

„צריך להביא את הילד לכך שיבחר את הכל בעצמו!"

נוצרה קירבה מאוד גדולה, אבל לכל אחד היתה מישפחה משלו.

אני זוכר כשזה נגמר, בערב האחרון, כשעשינו סיכום, לכל אחד היתה חוויה מסעירה.

דרייקורס רצה לדעת מה אנחנו חושבים ושאל כל אחד. כשהגיע אליי, אמרתי שאני רוצה לעבוד עם נוער עבריין והוא אמר שלא, שאני צריך לעבוד עם הורים. כמעט נפלתי מהכיסא. הייתי שוויצר כזה, שנוסע על אופנוע בסנדלים וג'ינס. מה פיתאום הורים? ואז הוא אמר לי שככל שאדם מעורב יותר עם המישפחה של עצמו, יותר קשה לו לתדריך הורים. אמרתי שאני לווק והוא אמר שדווקא בגלל זה.

אם פסיכולוגים מצליחים מאוד עם הילדים שלהם, דבר שהוא מאוד נדיר, הם מזלזלים

„אנחנו מלמדים שאפשר לחנך ילדים גם בלי לחת להם עונשים. צריך להשפיע על הילד שיבחר את הכל בעצמו"

באחרים שלא מצליחים, ואם הם נכשלים עם הילדים שלהם, הם לא יכולים ללמד אחרים. הדברים צריכים להיות מיקצועיים לגמרי, לא צריך להביא את היחסים מהבית.

דרייקורס אמר שצריכה להיות עבודה מיק- צועית נקיה, ושהוא חושב שאני אוכל לעשות עבודה כזו. זו היתה הפתעה בשבילי. בתדמית שלי לא ראיתי את עצמי מדריך־הורים.

עשיתי את הניסיון הראשון אחרי שהוא נסע, וטעמתי את הטעם והרגשתי את הפוטנציאל פצייניטים. בארץ יש מחשבה שעבודה סוציאלית זה מיקצוע נחות לפסיכולוגיה, וזה לא נכון. אם אומר אדם לפסיכולוגית שהגג בבית שלו דולף וזה יוצר לחצים, היא לא יכולה לעשות כלום. אבל עובד סוציאלי יודע לאן פנות כדי לפתור את הבעיה.

● אבל יכולת לעסוק בפסיכולוגיה?

החלטתי להיות עובד סוציאלי למרות התואר שלי בפסיכולוגיה, ואז היה המיבחן האמיתי שלי. בטיפול מונע לא רואים תוצאות, לכן זה מיבחן. אני, למשל, לא זוכר את האחות שנתנה לי חיסון בבית־הספר, ואני גם לא יכול לומר בוודאות מה היה קורה אילו לא קיבלתי חיסון, כלומר אם החיסון אכן מנע ממני לחלות.

● אתה מתכוון לומר שלא מבירים לך תודה?

תודה לא חשובה. כשעושים טיפול מונע יש הרבה אנשים האומרים, שגם בלי הטיפול הדברים לא היו קורים. איך תוכיחי את זה?

● מזלזלים במיקצוע העובד הסוציאלי?

לא, אבל יש לי מיקצוע שאין לו ברק. את באת אליי בגלל הטלוויזיה, אחרת לא היית באה. זה מיקצוע שקשה למכור אותו. לא רק כאן, בארץ, אלא בכל העולם זה ככה. אין בעבודה הזאת ברק ופירסום, גם אין הרבה הבנה. אנשים באים אליי ושואלים מה אני עושה בסך־הכל. הם רוצים דם. אינרים כרותים.

כשחזרתי לארץ, דרייקורס אמר לי שצריך להחיות את עניין בית־הספר להורים. דבר שאר- לר הנהיג באירופה. הפכנו את זה למודל חינוכי- קהילתי, מקום שאנשים יכולים להיכנס אליו באופן חופשי, מרכז שכונתי.

● איך משכנעים הורים לבוא?

הם באים עם הבעיות שלהם.

● כלומר מדובר על טיפול מרפא, לא מונע?

ככה זה מתחיל, וזה מתרחב. פעם הייתי מקיים את ההרצאות והסדנאות של בית־הספר להורים העצום שטמון בהררכת הורים בטיפול מונע. פתאום הבנתי מה זה טיפול מונע, כי בדרך כלל מחכים עד שיהיו בעיות ואז מטפלים.

פיתאום למדתי להסתכל על מישפחה ולהבין שזה יגמר רע מאוד אם לא נעשה דברים מסו- יימים, אם לא נדריך. גיליתי את הפוטנציאל של הטיפול המונע, וזה תפס אותי.

■ ■ ■

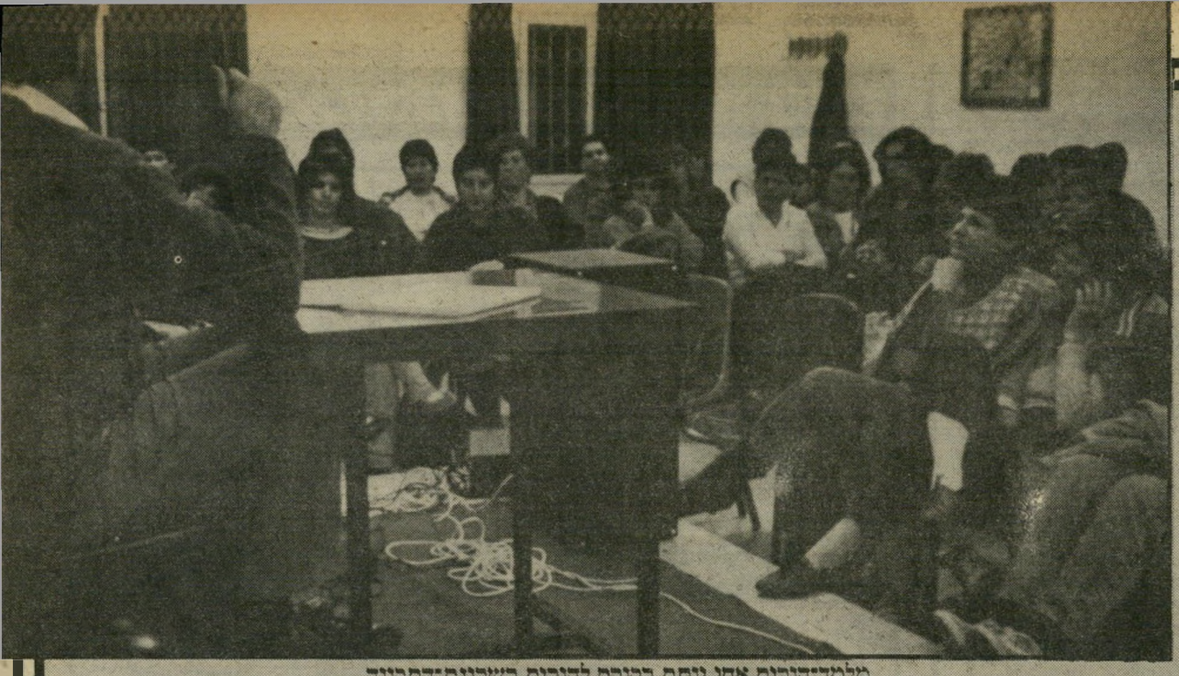
דרייקורס הזמין את אחי יותם לשיקאגו ללמוד, וב־1965 הוא נסע לשלוש שנים לאר- צות־הברית, שם סיים תואר שני בפסיכו- לוגיה. הוא חזר משם והחליט, למרות ה־ תואר, להמשיך ולהיות עובד־סוציאלי.

אדלר הגדול, שהיה רופא, שירת במילח- מת העולם־הראשונה בצבא האוסטרי. הוא חזר מהמילחמה שבור מן המראות שראה ומחוסר־יכולתו שלו ושל הרפואה להושיע ולעזור לפצועים הרבים. אז החליט שהוא רוצה לעסוק בדברים חברתיים, והפך קצת לעובד סוציאלי בווינה שאחרי המילחמה. הוא עבד עם אנשים שהיו שבורים מ־ מילחמה אכזרית, עם מישפחות מפורקות, ובשנות ה־20 של המאה יצר מיפגשים פתו- חים, שאליהם היו באים מורים, הורים ויל- דים, ובהם היה מראיין מישפחות ומסביר לציבור דרכים אחרות להתנהגות ויחסים.

■ ■ ■

החלטתי להיות עובד סוציאלי ולא לעסוק בפסיכולוגיה במובן של לשבת בחדר ולקבל

כך לומדים ההורים כיצד לשפר את יחסיהם עם ילדיהם

מלמד־הורים אחי יותם בקורס להורים בשכונת־התקווה
"תחזיק חזק בכיסא שלא תיפול!"

כ**שהטרקטור התחיל** להשמיע רעשים כחוץ, ביקש אחי יותם משני ההורים שעל הבימה שיגבירו את קולם ושידברו לתוך המיקרופון. כך, כמו בכל שבוע, כמו בכל יום, בשעה מסויימת, מתחיל טרקטור גדול ורועש לנקות את השוק שמאחורי בניין המרכז הקהילתי. הטידטור נשמע בפנים היטב. אך איש מן הנוכחים אינו שם־לב אליו. הכל מרותקים למה שנאמר מבעד לרמקולים.

שורות־שורות, במיבנה האות ח', יושבים תושבי שכונת־התיקווה בתוך האולם הגדול של המרכז הקהילתי. נשים סורגות. ילדים קטנים, בעלים. כולם שקטים, הגה כמעט אינו נשמע, חוץ מטידטור המכונה הגדולה בחוץ וקולותיהם של אחי והורים שעל הבימה.

בינתיים מספר אחי לקהל על המישפחה שאותה התכונן לראיין. במשך החודשים שהם נפגשים ולומדים ביחד פעם בשבוע, הספיקו ההורים להכיר קצת אלה את אלה והם אינם עוד זרים.

עליזה ומשה יושבים על הבימה. מביטים קצת במבוכה בקהל הרב, מסביב שקט. עליזה פותחת. היא כבר רגילה למיפגשים האלה, היא מופיעה בכל שבוע וכבר מיישמת את הדברים בבית. משה קצת יותר נבוך, הוא אינו מתמיד ואינו מופיע לפגישות בדרך־כלל. את העקרונות, כך אמר, הוא משתדל ללמוד מאשתו.

עליזה מספרת על הבן הקטן, שהיה תלמיד מצטיין בלימודים. ילד צייתן וממושמע, עד שפיתאום "איבדתי את השליטה עליו."

אחי, כמו מי שמכיר כבר את העמודים הבאים בספר, כי קרא אותו כבר פעמים רבות, אומר: "קורה הרבה פעמים שילד מכין שיעורים בסדר והדברים שלו מסודרים והכל במקום. ואז לא שמים לב אליו, כי הכל בסדר. אבל כשהוא מתעניש אותם ותסתכל כל יום מה הם עושים."

משה: "אני רוצה לעזור לילד. אני רוצה שהוא ילמד. אני רוצה שהוא ישיג מה שאני לא השגתי בילדותי. אתה מציע לי לזרוק אותו?"

אחי: "המקום שלו במישפחה יותר חשוב לו ובכל שהוא פחות ילמד, הוא יקבל יותר יחס, אז כדאי להתחיל היום. לא לזרוק אותו לגמרי, אלא לשנות את היחס. האחריות על הלימודים ועל השיעורים היא שלו, ואתם צריכים להבהיר לו שאתם תאהבו אותו באותה מידה אם הוא יצליח בלימודים או לא."

חלק מההורים מהנהנים בראשם לאות הסכמה. חלק מביטים באחי בעיניים פעורות, עדיין מתקשים לעכל את האמירות החדשות לאוזניהם.

אחי ממשיך. כדי לחזק: "בשילד עושה שיעורים, אז לא אומרים לו כלום. בשהוא מצחצח שיניים לא מעודדים אותו. מתייחסים לזה כאל מדגימים בעזרתה. זורקים לה כמה רעיונות. ושאר הטיפול נעשה בהמשך הקורס.

באותו ערב בשכונת־התיקווה ישבו בקהל גם זוג אורחים מחו"ל. שבאו להתרשם ולראות איך מתבצע הפלא הפסיכולוגי, בו הורים לומדים כיצד להתנהג עם ילדיהם. שימעו של בית־הספר להורים בארץ יצא בכל העולם. פה, מסתבר, הוא המקום היחידי כמעט בעולם שבו מקיימים את הקורסים הלכה למעשה, והם נחשבים להצלחה מסחררת. זוג התיירים השתאה למול הפתיחות של ההורים ולמול שיטות־התינוך השונות שהוצגו.

שני ילדים, אחים בני 10 ו־11, שעלו על הבימה אחרי הוריהם, היו נבוכים. אחד מהם סיפר לקהל שהכל איתו בסדר. שהוא תלמיד טוב. שהוא ביחסים טובים עם ההורים. השני סיפר בעיניים מושפלות שמצבו דווקא לא כל־כך בסדר. שהוא אינו מרוצה מהמתרחש בבית. אחרי כמה שאלות מנחות סיפר הילד שהוא מקנא באחיו, שהיה רוצה, ולוא לתקופה מסויימת, שההורים ישימו לב אליו קצת יותר מאשר לאחיו, שמריבות ביניהם שיהיו באופן ברור ומוחלט לטובתו — למרות שאחת מן השיטות הנלמדות בבית־הספר להורים היא שלא להתערב במריבות בין אחים, אלא לתת להם לסגור את העניינים ביניהם. המבוגרים באולם היו שקטים, הילד אמר את דבריו בכנות גמורה. הוא התרגש וגימגם קצת, ונדמה היה שעומדות לו דמעות בעיניים.

בשלב האחרון של הראיון, אחרי שמדברים עם הילדים שלא בנוכחות הוריהם, נקראים ההורים בחזרה אל הבימה, וכל המישפחה יושבת יחד לסיכום סופי. בסיכום הוחלט, על דעת ההורים ושני האחים, שלמשך תקופה מסויימת יהיו ההורים לטובת ילד אחד, גם במריבות, גם בדברים אחרים.

אחרי שבוע נראו שני הילדים בפגישה כשהם עליזים וטובי לב. הם סיפרו לאחי כי הדברים באמת התנהלו כמו שהוחלט, אבל אחרי פעם או פעמיים שההורים אכן היו לטובתו של האח האחד, נמאס לכולם — זה הצחיק את כל בני הבית, הדברים יצאו. כולם נפתחו והמצב השתפר במהירות.

אחרי החלק הראשון של הערב מתפזר הקהל לקבוצות קטנות יותר, כשכל קבוצה יושבת ביחד עם מנחה ומלבנים יותר לעומק בעיות שונות שמעלים הורים.

אב עם סמכותיות גברית

ב**ני שבא מבחין** לשכונת־התיקווה לקורס של בית־הספר להורים, שאותו מארגן האגף לרווחה בעיריית תל־אביב, נדהם מההיענות הרבה של ההורים לפרוייקט. בית־הספר פועל במקום כבר חמש שנים. בתחילה היה קשה מאוד לשכנע את ההורים בחשיבות הנושא, היה כמעט בלתי־אפשרי להביא אותם, לפתוח אותם לרעיונות חדשים. אחרי מחזורים אחדים של הקורס תפס העניין תאוצה, ויותר ויותר הורים

בחזית שכונת התיקווה

מתחיל לעשות בעיות, מתגייסים עם כל הלב, ואז אבא בא מוקדם הביתה מהעבודה ולוקח את הילד לשיחות של גבר אל גבר, והבן פיתאום מרגיש חשוב ומרגיש שבצורה הזאת ניתנת לו תשומת־לב גדולה יותר מאשר אילו התנהג טוב ובסדר."

הדברים מפתיעים. המישפחות בקהל מקשרות ואחי ממשיך: "אני חושב שבדרך־כלל ילדים אוהבים ללמוד, אבל תמיד המקום של הילד במישפחה יותר חשוב לו. ואם הוא צריך להקריב משהו בלימודים, או לעשות בעיות כדי להשיג תשומת־לב, הוא יעשה את זה."

משה: "הגענו למצב שאם הילד אומר שאין שיעורים, אנחנו לא מאמינים לו ומבקשים שיביא חתימה מהמורה."

לאחי נדלק אור בעיניים. כאילו זה המישפט שחיכה לו כל הערב. לפי התיאוריות של אדלר ושל בית־הספר להורים, אחד הדברים הגרועים שיכולים הורים לעשות הוא להתערב בשיעורי־הבית של ילדיהם.

אחי: "אולי תשכרו בלשי? יש כל מיני שיטות חדישות לברזק, יש היום מצלמות אלקטרוניות ושיכולים אחרים. תחזיק חזק בכיסא," הוא פונה למשה, "שלא תיפול. הדבר הכי גרוע שאתה יכול לעשות לילדים זה להתערב בלימודים שלהם. אתה רוצה שהם לא ילמדו טוב? תבדוק אותם בבית־לסין בתל־אביב. במשך תקופה ארוכה שמתי־לב שבאולם יושב שחקן מאוד מפורסם והוא מופיע בקביעות. בירדתי אם יש לו ילדים, ונאמר לי שלא. יום אחד לא יכולתי להתאפק, ניגשתי אליו ושאלתי מה הוא עושה שם, והוא ענה לי שזו ההצגה הכי טובה בעיר.

● **אתה מביים את הדברים?**

לא, הכל אמיתי. כמו שהשחקן ההוא אמר: ההצגה הכי טובה בעיר. המטרה היא שאנשים ילמדו מהחיים. כל העקרונות שאנחנו רוצים ללמד קיימים בראיונות ובמיקרים אמיתיים, לא צריך להמציא כלום. אנחנו מלמדים, למשל, שאפשר לחנך ילדים גם בלי לתת עונשים.

● **אתה מתבוון לעונש סיסי, או לעונש בכלל?**

מובן מאליו. אבל כשהוא לא בסדר. אז מתייחסים אליו כל הזמן, ומהמצב הזה צריך לצאת."

ההורים היושבים על הבימה משמשים דוגמה להעביר את התיאוריות וההדרכה לשיפור היחסים בבית בינם לבין ילדיהם.

ילד עם דמעות בעיניים

כ**שנפתח בית־ספר להורים** בשכונה הסמוכה לשכונת צהלה היוקרתית בפרברי תל־אביב, ביקשו הורי הילדים מצהלה שיפתחו גם עבורם מסך דומה. יותם אמר שהם מוזמנים לבוא לשכונה הסמוכה ולהשתתף בפעילות שם. חלק מן האמהות הסכימו לבוא, ודאו שלא חשוב המעמד החברתי ולא חשובה ההכנסה הכספית וההשכלה — כולם נתקלים באותן בעיות עם ילדיהם. אחרות לא הסכימו לבוא. בטענה שהן אינן יכולות להרשות לעצמן לשבת ביחד עם עוזרות־הבית שלהן ולחשוף את עצמן לפגיהן. הן לא הלכו והפסידו.

לפעמים מתרחשות סצינות מרגשות מאוד על הבימה. לפעמים הדברים יותר רגילים וקריריים. בדרך־כלל לא פותרים את בעיותיה של המישפחה המתראיינת בזמן הראיון, אלא רק

גם וגם. אנחנו באנו עם רעיון חדש — להשפיע על הילד שיבחר בעצמו.

● **מה זאת אומרת?**

ליצור מערכת יחסים שבה הילד יאות לבחור מה שאנחנו חושבים לחיובי.

● **מי אנחנו שנקבע מה חיובי?**

נכון. אבל אנחנו רוצים שיבחר בדרך בונה, שיהיה אדם שנעים להיות איתו ושיתרום לחברה שבה הוא חי.

גם מהבחינה הדמוקרטית ומבחינת חרויות האדם אנחנו מסכימים שאדם צריך ללמוד — יש זכות לדעת, וככל שיש לאדם יותר ידע, יש יותר סיכוי שיבין את הדמוקרטיה. ואם זו ההנחה הבסיסית, הרי שכדי ללמוד צריך לקום בבוקר, להתלבש ולהיות בבית־הספר בשעה מסויימת. בנושא של השיעורים, שיעורי־הבית, עשינו מה־פכה כשאמרנו שזו עבורה עצמית.

■ ■ ■

● **מה המהפכה?**

כל הזמן ההורים עוזרים לילדים בשעורים ומתערבים ובודקים את הילד אם הכין או לא, מטלפנים למורה לברר אם אלו אכן השיעורים שנתנה ומה היו השאלות. ההורים הופכים לפקידים של מישרד־החינוך ונותנים עונשים ועושים עניין שלם. וגם המורה דוחפת אותם לכך, כשהיא מבקשת מההורים שיחתמו לילד ביומן, ואז ההורים הופכים ללבלרים.

נעשו מחקרים שהראו מישפחות שהיחסים בין ההורים לילדים היו טובים מאוד עד גיל 6, ואחר־כך הופרעו, בגלל נושא שיעורי־הבית.

● **אז אולי צריך לחנך את המורים?**

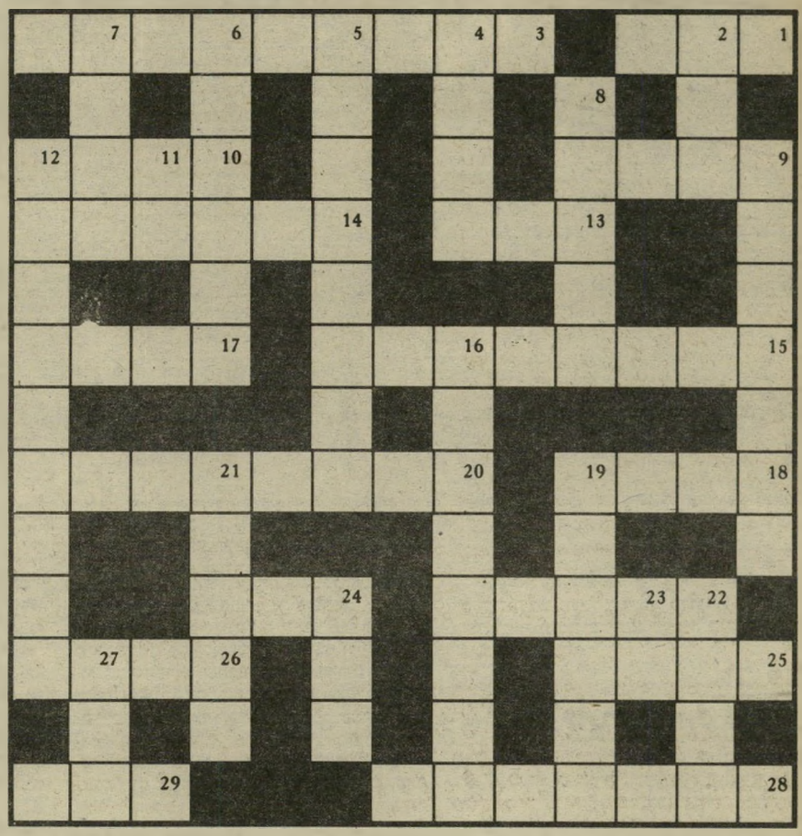
אנחנו עובדים גם עם המורים, אבל זה לא מספיק. כי אם מורה כואת קוראת לכל ההורים בתחילת השנה ומבקשת מהם שלא יתערבו בשיעורי־הבית של ילדיהם, ההורים מייד חושבים שהיא לא בסדר ורצים להתלונן אצל המנהל ומבקשים שיחליף אותה.

ההורים הופכים את הדבר לעיסוק העיקרי בחיים, וזה מעכיר את היחסים בבית.

אנחנו המצאנו שיטה מעניינת — להתעניין בלי להתערב. אם ההורה מתעקש להיות מעורב, שיתעסק בנושאים אקדמיים, שיקח אטלס ומפות, שיקרא לילד מהתנ"ך, מספרים, או מה שהוא רוצה, אבל שלא יתערבו בשיעורים — אלה דברים של הילד.

(המשך בעמוד 32)

תשבצופן העולם הזה 2524

מאוזן:

1. ארג והיה לנשיא (3)
3. יתחלף ברוטציה? (6,3)
9. אזור, צבאי בררך כלל (4)
10. קרן חסכון, די מחממת (4)
13. נא לא להקרימו לקנה (3)
14. בגליל (6)
15. קוקטיות? העמדת־פנים? (8)
17. השנה הראשונה לעליית תימן (4)
18. הוא ג'ונבלאט (4)
20. אם הוא ראש כרוב, הוא, ללא ספק, כזה (4,4)
22. איש על החוף האדריאטי, בירה של אחת מחמישים (5)
24. צבע (3)
25. עץ, עליו אישן (4)
26. עיר במידבר, מלון בעיר (4)
28. מבעל הזקן הגדול, במילה אחת (7)
29. או קנה, או קץ (3).

מאונך:

2. אצבע (3)
4. חגורה (4)
5. הפרויקציות שלו (8)
6. מה שסולתם היתה שמחה לייצר (6)
7. אם לא, אבל במילה אחת (4)
8. מונח סטטיסטי, מונח סוציולוגי (5)
9. הוא בוודאי לא עם יצחק שמיר (3,4)
11. 18 ולא מת (2)
12. רוב הנערות בריינגוף (9)
16. האייל היה שם הקרבן האמיתי (4,4)
19. גרץ קדם לו (6)
21. שמה הפרטי של הקריינית (5)
22. נהר בגרמניה, אי בים־התיכון (4)
23. אם, 36 (2)
24. אבן שכואת, אוכלים אותה גם לא בנאים (3)
27. יונה פירסם אותה, תל־אביב סיפחה אותה (3).

אביגיל יגאי

פתרון תשבצופן 2523

„תנו לילדים ללמדו"

(המשך מעמוד 31)

כדי להקל על העניין ולהבהיר אותו, פיתחנו שיטה שבה הילד מלמד את ההורים, תחת שההורים ילמדו את הילד. במקום צעצועים, קונים לילד לוח וגיר, ובכל יום במשך כמה דקות הוא עומד ומלמד את ההורים מה הוא למד באותו יום בבית־הספר. בצורה הזאת הוא חוזר על החומר שלמד בכיתה, הוא גם מרגיש שיש לו תפקיד חשוב מאוד בבית — ללמד את ההורים שלו. ואם יש כמה ילדים בבית, או כל ילד חוזר על החומר שלו בתורו. חשוב שההורים יידעו לשמור על הדבר הזה, זה יוצר אווירה טובה בבית.

■ ■ ■

● לך אין ילדים?

לא, אני בחרתי להיות רווק.

● בכוונה?

כן.

● בגלל המיקצוע?

לא, בגלל זה שחיים רק פעם אחת.

„אם מורה קוראת להורים בתחילת השנה ומבקשת מהם שלא יחרבו בשיעורי־הבית של הילדים, ההורים חושבים שהיא לא בסדר, ורצים להתלונן אצל המנהל"

● אתה שונא ילדים?

לא, אבל אני לא רוצה לגור עם תינוקות בבית אחד, זה לא חשוב לי כל־כך ולכל דבר יש מחיר.

● החלטת שאתה לא רוצה ילדים?

ההחלטה הראשונה שעשיתי בענין זה היא שאני לא רוצה לעבוד על בסיס של כסף. שכסף לא יהיה המוטיב שבגללו אצא לעבודה, וזה לא הלך ביחד עם חתונה. חברות שלי אמרו לי שההחלטות האלה הן בסדר עד החתונה, ושאחריה הכל ישתנה.

● חתונה זה הסכם כלכלי?

לא, אבל מישפחה זו אחריות כלכלית.

● אתה שונא כסף?

לא, אני אוהב מאוד.

● ובגלל הסיבה הכלכלית לא הולדת ילדים?

בגיל 20־30 חשבתי שאם אני לא מוכן לקחת אחריות כלכלית, אני לא יכול לגדל ילדים.

„חתונה זה לא הסכם כלכלי, אבל מישפחה זו אחריות כלכלית"

● אבל זו החלטה שאפשר לשנות אותה?

כן, אפשר.

● זאת אומרת שבכל פעם אתה מחליט מחדש שלא לעשות ילדים?

כן, אבל בגיל מסויים, כשהחלטתי, זה מה שקבע אם אני מתחתן או לא.

● אתה מצטער?

לא, בכלל לא. לפעמים אני בא הביתה בערבים ושמח מאוד שאין שני ילדים צורחים בחדר השני, ואשה כועסת שהונחתי אותה כל היום. אני לא מתחרט ואני חושב שצריך שיהיה גם כך, שצריך שיהיו גם אנשים שלא רוצים לעשות ילדים.

כסף זה לא הכל

(המשך מעמוד 25)

ועלמני עיצב את שיערן. עבור התענוג שילמה החברה המזמינה 500 דולר ליום פלוס טיסה, איכסון במלון־פאר וכל הארוחות.

איך משיגים עבודות נהדרות שכאלה? לעלמני יש כבר שש שנים סוכן, הדואג לו לקבלת עבודות טובות ורווחיות.

ואיך אפשר לעזוב כך את הכל, את ההצלחה, הכסף, והקשרים ולחזור לארץ, ששם מרוויחים בשקלים (חדשים, אומנם), מתווכחים על המחירים, זמן אינו זמן והצילומים מתחילים תמיד באיחור וגוזלים את כל היום?

מסביר עלמני: „השורשים האמיתיים שלי נמצאים בישראל. נולדתי ברמת־גן להורים העובדים כאח ואחות בבית־חולים. למדתי שירטוט־בניין באורט גבעתיים, שרתתי במישטרה הצבאית ואחר־כך יצאתי לחוץ־לארץ."

חמור החי על בוטנים

דמות אמת שעלמני כבר כמעט חזר לארצה. לפני שלוש שנים בא לביקור־מולדת והכיר אצל חברים את עדה לזורגן, מאפרת הדוגמניות. היא סיפרה לצלם־האופנה יקי הלפרין עליו והוא נדלק לרעיון. את צילומי יום־המחרת הם כבר עשו ביחד. לזרגן איפרה, עלמני עיצב את השיער ויקי צילם. התוצאות היו כל־כך טובות, שיקי הציע לו להישאר ולעבוד איתו.

אבל אחרי שנה וחצי נשבר לו. והכל היה בגלל הכסף. הוא עבד כמו חמור והרוויח. כלשונו, פינאטס (בוטנים). כל הזמן חשב על זה שהוא ממש מתבוזז. לבסוף ארז את מיזוודותיו וחזר לניו־יורק.

אבל, כנראה שהכסף זה לא הכל בחיים. דווקא עכשיו, כשכמה ספרים ישראלים עזבו את הארץ לטובת ניו־יורק ולוס־אנג'לס החליט עלמני שזה זמן טוב לחזור, ובכלל, מי רוצה להישאר בניו־יורק בחורף.

יש לו המון רעיונות חדשים בנושא עיצוב־שיער.

וכך הוא אומר, ישר ולעניין: „אני לא רוצה שהדוגמניות בארץ תשנאנה אותי, אבל אני מוכרח להודות שהן אינן אופנתיות וחדשות. הן נדבקות למראה מסויים אחד ונוח וזהו.

„לדוגמה — אפרו. זה נהדר, זה מתולתל ולא צריך להסתרק. או קארה, או שיער אסוף בקוקו־שניון מאחור או בצמה.

„אני יודע שזה נוח, קלאסי ובטוח, אבל דוגמניות צריכות להשתנות לעתים תכופות. לפחות פעמיים בשנה."

ועל הישראלית המצויה: „היא קשוחה מטיבעה וכראי לה להיראות נשית יותר, להסתפר בצורה קבועה ולעשות פאן כל שבוע וצבע מדי פעם."

פנים חדשות ובלורית חזיתית

ניגוד להרבה ספרים אחרים, האוהבים לקצץ את מחלפות האשה, אוהב אלי עלמני נשים בעלות שיער ארוך. יש לזה יתרון — אפשר לשחק, לשנות ולגוון את המראה וההופעה.

עלמני מתכוון לייבא עימו, עם שובו, דוגמנית אמריקאית צעירה, רנה שרון. רנה בת ה־21 גבוהת־קומה, חטובת־גוף ושערה ארוך וברונטי. היא מיקצועית ויש לה המון שאיפות. עלמני הציעה לה לבוא לארץ, בה תמיד מחפשים פנים חדשות.

לכבוד השיבה לארץ עשה עלמני גם משהו לעצמו. הוא שינה את תדמיתו החיצונית: לא עוד שיער מתולתל וארוך. הוא סיפר את עצמו, מול המראה בביתו, בסיגנון אלביס פרסלי, קצר עם בלורית חזיתית. על השפם הוא לא וויתר בשלב זה.

וכך, במראה המחודש והצעיר, במיכנסי ג'ינס צמודים, חולצה שחורה גברית ומגפיים שחורים, הוא מתכונן לנחות, בקרוב, בארץ.

מודעות בטלפון

לכל העתונים

בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.

ויזה

ישראכרט

שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף

03-227117/8

מרים בנימיני

מזל החודש:

גדי

המיספרים הקובעים גורלות

תורת המיספרים – או הנומרולוגיה, כפי שהיא נקראת בלועזית – אינה קשורה דווקא לאסטרולוגיה, אך כתחום מיסטי יש בה עניין רב. הנומרולוגיה טוענת, שלכל תאריך שבו נולדים יש משמעות מיוחדת. אם לא מתייחסים לשנה או לחודש, אלא רק ליום בחודש, מקבלים אופי שהוא אופייני דווקא לאותו תאריך שמתייחס לסיפרה עצמה.

מי שנולד ב־1 בחודש – הוא בעל כושר־מנהיגות, יכולת אירגון, עצמאות ומעט שתלטנות. הוא אינו מקבל מרות, הוא דורש שהסביבה תתייחס אליו בחום ובחביבות. הוא בעל כושר־יצירה, נוטה לבזבזנות ולחיי־לוקסוס. אדם כזה מוצא את עצמו נלחם על עמדת שילטון כשסביבו קינאה, שינאה ותככים, אלא שלבסוף הוא מגיע למקום שבו הוא רוצה.

מי שנולד ב־2 בחודש – מצבי־הרוח שולטים בו. הוא חברותי, פטפטן ואוהב ל־עבוד בצוות. נמשך לריקוד, דרמה ומוסיקה, האסתטיקה והיופי חשובים לו. הוא אינו סובל ביקורת, כי היא מדכדכת ומדכאת אותו, ואז הוא חדל להאמין בכישרונותיו. הוא תמיד זקוק לעידוד רב. הוא טיפוס מישפחתי חם, האוהב לעזור לכולם.

מי שנולד ב־3 בחודש – הוא האינדיווידואליסט, שהחופש חשוב לו יותר מכל. את דעתו הוא אומר בגלוי. הוא מוקף בחברים וידידים, כולם אוהבים אותו ומבקשים את חברתו. יש לו חוש־הומור, לעיתים ציני וסרקסטי, אך תמיד בגבולות הטעם הטוב. הוא לא מסרב לבקשות לעזרה. לרוב הוא ניחן בכישרון כתיבה ודיבור, נמשך לשטחים אינטלקטואליים ויצירתיים.

מי שנולד ב־4 בחודש – לרוב הוא אדם חזק היודע מה שהוא רוצה, עקשן, חרוץ ואחראי. הוא דייקן ושיטתי ואינו חס על כוחותיו. הוא לא מייפה את דבריו שיהיו נעימים לאוזן, הוא ישר, גלוי ודובר־אמת. את רגשותיו הוא מסתיר עמוק, יש לו מישמעת עצמית חזקה, כושר־התמדה וכישרון לעסקים, להוראה, ובכלל – לעבודה עם קהל.

מי שנולד ב־5 בחודש – הוא הזריז והגמיש מבין כולם, הוא נמצא בכל מקום בעת ובעונה אחת. כל חייו מחפש אתגרים חדשים וסולד מכל מה שחוזר על עצמו. חוסר־מנוחה מאפיין אותו, הוא עירני, רואה הכל ומוכן אף להתנסות בחוויות שונות ומשונות. הוא ממולח ומפולפל, אינו מוצא מנוחה ומרגוע, עצבנות פנימית מלווה אותו כל חיו. אינו מסוגל לשבת במקום אחד, לכן חייב לעבוד בעבודה שיש בה תנועה רבה, נסיעות ומגע עם קהל גדול. מיסחר מאוד מתאים לו, אך גם הוראה, פירסום ויחסי־ציבור. בני הזוג אינם יכולים לסמוך על נאמנותו והוא אינו מכיר בצורך זה.

מי שנולד ב־6 בחודש – יש לו מישיכה חזקה ליופי ולאמנות. הכל חייב להיות נעים שליו והרמוני. לא חשוב באיזה תנאים יגור או יחיה, חדרו תמיד יהיה מקושט ויפה. אנשים אוהבים אותו, נהנים מחביבותו, הוא מקובל על כולם. קשה לו לסרב לבקשת עזרה, והוא ממלא אחר בקשות של כל אחד עד אותו הרגע שאינו עומד בכך עוד, ואז אנשים נוטרים לו טינה. במקום לזכור לו את הטוב שכבר עשה. חברה, בית ועזרה לזולת הם הדברים החשובים לו. המיקצועות חייבים להיות קשורים לציבור רחב, כשהוא לא חוסך מאמצים לשפר את תנאי־החיים של הכלל.

מי שנולד ב־7 בחודש – אדם מופנם, רגיש ואינטואיטיבי, הוא לא אוהב להיות המרכז בחברה. יש לו מעט ידידים. לפני שיתן אמון במישהו, יעמידו במיבחנים רבים. זהו אדם שומר סוד, סגור ונמשך למיסטיקה. למדע ולאמנות ויותר מכל לקולנוע. כל דבר שיעשה יהיה שלם, ללא שגיאה, הוא דורש מעצמו ומהאחרים שלמות. לעיתים אדם כזה עובר סבל רב ובדידות עד שמוצא את מקומו בעולם.

מי שנולד ב־8 בחודש – אדם חזק, נוקשה, יציב ושאפתן. אינו נמנה עם הרחמנים, הוא יודע מה הוא רוצה, הוא בונה את עצמו ולגביו המטרה מקדשת את האמצעים. יש לו כושר־אירגון מעולה ויכולת להרוויח כסף רב. הוא רגיל שהכל מתנהל דרך מאבקים קשים, שום דבר לא יגיע אליו בדרך הקלה. הוא יצטרך לעבור מיכשולים ומחסומים, אך יתגבר על כולם. תמיד יידע מי הם האנשים שיוכלו לעזור ולקדם אותו בתקופה זו או אחרת, ודרכם אפוטרופוס לאותם שעימם הוא קשור, כולם סומכים עליו, על כוחו ועל סמכותו. בכל שטח שיעסוק יגיע לפירסום, להכרה ב־כישוריו ולהצלחה.

מי שנולד ב־10 בחודש – הוא דמות השליט. אינו מסוגל לשייך עצמו לקבוצה, להיות אחד מכולם. בכל מקום הוא תופס עמדת סמכות ומנהיגות. באופן טיבעי יימצא את עצמו לוקח אחריות ומארגן כל דבר כאילו נבחר ברוב קולות להיות המלך. הוא מוכשר לעסוק באלף ואחת מלאכות, אפילו בעת ובעונה אחת. הוא זריז, ממולח ובעל ראייה לטווח רחוק. לא טוב לו להתייעץ עם איש, הוא חייב למצוא פיתרונות משלו לכל מצב. כישלון והפסד לא מתלבש עליו – בכל תנאי הוא חייב להצליח.

מי שנולד ב־11 לחודש — אינו מקבל מרות, נוטה לבזבזנות ולחיי־לוקסוס ומי שנולד ב־30 לחודש — מוכשר לעסוק באלף ואחת מלאכות

את ה־16 וה־17 בחודש אתם יכולים להפוך לימים חשובים וטובים במיוחד. במקום ש־בו אתם עובדים אתם יותר מקובלים, ודווקא באותם ימים תוכלו לני־צל את האווירה הנעי־מה ולקבוע שיחה לשם הטבת תנאי העבודה או העלאה במשכורת או שינוי בתפקיד. היז־הרו בכל זאת מלקחת על עצמכם תפקיד ש־הוא גדול ממידתכם.

ב־19 בחודש תיתכן הפתעה נעימה בתחום הכספי. ב־20 וב־21 – היזהרו מהתחייבויות.

* * *

הזהירות, שהיא תכונת אופי יקרה של בני מזל־שור, אינה מוכיחה את עצמה בימים אלה. עליכם לתכנן את צעדיכם ודבריכם בצו־רה יותר זהירה. ב־17 וב־18 בחודש יתגלו ל־כם דברים לא נעימים הקשורים לפרשיית־א־הבה שהעסיקה אתכם רבות בזמן האחרון, ח־שוב לדעת לנתק קשרים אלה בזמן לפני שהם יסכנו אתכם ואת בני ביתכם. התרחקו מאנשים איתם יש לכם עימות. התכוננו לקשר חדש העומד להתחיל.

* * *

מצב־רוח קשה ממשיך להטריד אתכם. א־תם עסוקים במחשבות על אפשרויות לבי־צוע שינויים דראסטיים בחייכם. עדיין מוקדם לפעול בכיוון זה, כל מה שתמצאו לא יספק את־כם ותצאו קרחים מכאן ומשם. המתינו עוד זמן מה והמצב יהיה קצת יותר קל. ה־18 וה־19 בחודש יהיו ימים מאוד קשים, מתוחים ומעצ־נים. אתם עומדים ל־הסתכסך עם אדם קרוב אליכם ביותר. ה־21 בחודש הוא יום לא נוח ואפילו מסוכן.

ה־15 וה־16 בחודש רגישים במיוחד עבורכם בעיקר בכל מה שקשור לענייני עבודה. היו זהירים בעת משא ומתן אפילו עם אנשים שעלי־הם אתם סומכים בד־רך־כלל. חוסר עירנות מצידכם עלול להביא אתכם להפסד. לא רק של ממון אלא גם של השם הטוב או התפקיד שבו אתם מעוניינים. ה־19 וה־20 הרבה יותר נעימים. תוכלו ליהנות מביקורי פתע של ידידים או קרובים. בשטח הרומנטי – מצפות לכם הפתעות נעימות.

* * *

למרות העובדה שאתם עדיין לא מצליחים להשתחרר מכל עומס העבודה המוטל עלי־כם. השבוע כבר תוכלו להרגיש בהקלה. מישהו יבוא לעזרתכם, ובכלל הסביבה מתחילה להת־ייחס אליכם ביתר הת־חשבות. בשורה נעימה תגיע ב־16 או ב־17 ב־חודש, מארץ אחרת. ה־סטודנטים שביניכם יוכלו ליהנות מהצלחות בתקופה זו. רצוי לעבוד בשותפות עם מי שעליו אתם סומכים. בשטח הרומנטי – רק קשיים ובדידות.

* * *

אלה מביניכם החושבים על מעבר לסביבה אחרת יצטרכו לדחות מעט את ההחלטות בעניין זה. ברגע זה קשה לראות את כל החסרו־נות – אפילו לכם. שאין כמותכם מומחים למצי־את פגמים וליקויים. ה־18 וה־21 בחודש אינם טובים לנסיעות. אתם עלולים להתחרט על כך שהסתבכתם בבעיה ש־היא מיותרת. ולמעשה אינה קשורה בכם ישי־רות. בתחום הרומנטי זו התקופה שלכם. בין ה־18 ל־20 בחודש – זה הזמן לבילוי.

עניינים כספיים יטרידו אתכם השבוע, ואם לא – סימן שאינכם עירנים למה שקורה במציאות. לא תוכלו ל־הרשות לעצמכם להיכ־נס להוצאות כספיות ב־תקופה זו, יש נטיה ל־הוציא יותר ממה שחש־בון הבנק מאפשר. קרו־בי־מישפחה או ידידים המבקשים עזרה כספית יצטרכו להסתפק ב־תשובה שלילית הפעם, גם אם זה לא נעים לכם. **בתחום הרומנטי תיהנו מה־16 וה־17 בחודש. ב־21 בחודש – ידיעה מאכזבת.**

* * *

בתקופה זו קשה לאנשים המכירים אתכם היטב להבין מה קורה לכם ומדוע אתם מגיבים בצורה שאינה אופיינית לכם. אתם נו־טים להתייחס בסלח־נות לאנשים העלולים לגרום לכם נזק. בעיקר בגלל רכילות והשמצות מתוך קינאה. ומה ש־יותר מוזר: אינכם מוכ־נים להתייחס בסבלנות לדורשי טובתכם. ה־18 וה־19 בחודש יהיו מ־אוד קובעים לגבי המשך היחסים ביניכם לבין בני־הזוג. צפוי שיקרה משהו קיצוני.

* * *

את ה־19 או ה־20 בחודש תוכלו לנצל כדי לקדם מטרות בתחום הקריירה. כעת הזמן להוכיח לממונים עליכם מי עושה את עיקר הע־בודה, אל תוותרו הפעם לטובת אלה הרגילים להשתמש במרפקים. גם מהבחינה הכספית תוכלו לשפר מאוד את מצבכם, אל תחמיצו את ההזדמנויות שיהיו השבוע. ה־16 וה־17 בחו־דש טובים לכל מה שקשור לחיי־הרגש, תוכלו לסיים קשרים מסובכים – ולהתחיל בקשרים חדשים.

ה־15 בחודש אינו קל עבורכם. מישהו מנסה להערים עליכם, והפעם אל תחפשו רחוק. ה־אדם המתייחס אליכם בחיבה ואהבה יש לו אינטרס שבמשך הזמן יפעל נגדכם. ב־16 או ב־17 בחודש צפויות בעיות להורים קשישים או ל־בני־מישפחה אחרים. גם בבית לא תשבעו נ־חת, אל תשאירו מכשי־רים חשמליים בפעולה אם איננכם בבית. ה־19 או ה־20 בחודש יהיו ימים רומנטיים. תוכלו לנצל אותם כדי לחדש קשרים שנפסקו.

* * *

ההרגשה הכללית אינה טובה. אתם מתוחים ואינכם מרוצים. העייפות והתשישות גור־מות לכם לאיבוד הסב־לנות כלפי אנשים שעי־מם היחסים שלכם תקינים בדרך כלל. ה־15 בחודש – מסוכן לחתימה על חוזה או מיסמך מחייב. בני מזל דגים עלולים לסבך אתכם בבעיה שאותה לא תוכלו לפתור במשך שנים – הזהרו. היכרות חדשה ב־16 או ב־17 בחודש עומדת להיות חשובה ולהוציא אתכם בזמן מהתיסבוכת.

* * *

ה־15 בחודש אינו נוח עבורכם. בכל מה שקשור לבריאותכם כדאי שתהיו זהירים יותר־זהירות עשוי לס־כן אתכם. יתכן שכבר כעת מתפתחת בעיה בריאותית שתתגלה רק בחודש הבא. בתחום הכספי תוכלו לנצל את ה־16 וה־17 לטובתכם הפעם תוכלו לתמרן את המצב לטובתכם ולהר־ויח מחולשתם של אח־רים. ה־21 בחודש יהיה קשה. סיכסוך נוסף עלול לגרום לכם מצב־רוח קשה. הפעם תוכלו להשתמש בהגיון.

איזה מין מדור זה צריך להיות?

אני לא סכסולוגית וגם לא רופאת־המישפחה שלכם. אבל יש לי שתי תכונות כדי לכתוב את המדור הזה. אל"ף, כחיי הקצרים כבר עברתי את הכל, פחות או יותר, ואני יכולה להתחלק איתכם בנסיון שלי. בי"ת, יש לי המון סבלנות לשמוע, אוזן ענקית שיכולה להקשיב ויד מלטפת. וזה הרי מה שבעצם כולם צריכים.

„איזה נסיון יש לך?" אתם שואלים, בצדק.

בואו והכירו את לילי, אשה שהיא 80% מין ו־20% פלונטרים נפשיים.

היו לי בחיים חמש מערכות־יחסים ארוכות (מה שבאמצע, לא סופרים).

(1) חייל צבר אוהב־מוסיקה, בעל עיניים ירוקות.

(2) משורר, קולנוען וסופר קצת תימהוני, עם שמץ של פולניות.

(3) היפי ארוך־שיער־וגפיים, בעל נפש יפה.

(4) הולנדי, תלתלים בלונדיים ו־עיניים כחולות. כדורגלן, צייר, תלוי בי עד קצת נישמתו.

(5) אמריקאי יפה, תוקפני, בעל תנועות חדות, צעיר ממני בכמה שנים טובות. מסובך מבחינה נפשית, ובכל זאת עובד־כפיים. זה הגבר שלי כעת. גבר 80% מין ו־20% ילד. (האם לא כולם כאלה?)

אני חושבת שסטאטיסטית המיגוון די מושלם. מובן שבחיפושים אחרי המתאימים היו גם מערכות־יחסים חולפות ומישגלים זריזים, ועליהם אספר בהזדמנות.

מתוך ההיסטוריה שלי ושל חבר־רותיי וחברייי אשתדל לדלות עבורכם ועבורכן את הסיפורים והקוריוזים ש־יתאימו לבעיותיכם ולהכרת עצמכם.

אז קודם כל: השקפת־העולם שלי. היא ישנה כבר בכותרת. הכל הולך. הכל מותר. בתחום החלומות, ההזיות והגשמתם הכל מותר, בתנאי שלא תפגעו (במתכוון, לפחות) בסובבים אתכם.

אני ילידת הפרובינציה (רחובות), בת למישפחה ייקית בעלת תרבות וחמימות בורגנית. המישגל הראשון בגיל העשרה, על שפת הבריכה ב־פרובינציה. התגלית וההתגלות של ההנאות האסורות.

אל העיר „הגדולה", תל־אביב של שנות ה־70. מתירנות, מין, אמנות, סמים.

דויד אבידן.

הופעה בעירום מעל עמודי העולם הזה, כאשר זה היה עריין טפר־טפר טפו, ו„איך אפשר לקחת את זה הביתה אל האשה והילדים?"

בריחה. נחיתה מול שעריה של המתירנות בערי־העולם בשנות ה־70. אמסטרדם.

שנים סוערות. חיי־מישפחה מסו־דרים, 10 שנות נשואין וילד בעל עיניים ירוקות נבונות, שתרם לפיתוח חוש־האחריות וגיבש את האשה שבי, 20% הפלונטרים.

חזרה הביתה. סוף 70. אמא נלחמת בסרטן, שלב נוסף בפלונטרים. לילי, הנחשבת כמטורפת שלוחת־רסן, מו־כיחה לעצמה ולסביבתה שיש בכולנו מרכיבים של יציבות וכוח. מוות.

ושוב היבשה הגדולה. ניו־יורק. לוס־אנג'לס. כסף. עמדה. כוח.

העושר מסנוור. וילה. בריכת־שחיה וג'קוזי. עולם הכוכבים.

גירושין נוסח הוליווד. תחת שאני אתעשר, מתעשר לו בנחת ההולנדי הכל הולך! היפיוף שחי איתי. אז אני מפסיקה לחיות איתו. פוסעת אל הוליווד החשוכה, בפינת לאס־פאלמאס וסלמה. עולם חדש. מקרר ריק. מהחלון — ארסים וזונות. אנשים ישנים במכוניות, והכוכבים על המירדכות, מכוסים בגופות של ארחי־פרחי ללא פרוטה ועתיר. נשארת אשה חזקה. עבודה בלילות. הילד, חשבונות. נפילה. ועוד איך.

אהבות אלימות ותגלית חדשה: איש צעיר ממני ביותר מ־10 שנים. ללא מעצורים, ובכל זאת בעל פינה נסתרת של בורגנות נפשית. ויכוחים אינ־סופיים על עצמי ואיבוד החברים הקרובים. כמעט 90% מין. הריון מחוץ לנשואין וילד תכול־עיניים, שיש לו דרכון אמריקאי ואין לו תעודת־זהות ישראלית (ממזר). אהה, עוד טאבו שנשבר. כוח־לילי בפעולה! שיבה ה־ביתה, חזרה ל־80% מין ו־20% פלונ־טרים.

חיים נורמליים, אבא 27, אמא 38, ילד 10, ילד 2. שני כלבים, שני חתולים, דגים.

בית נקי, אוכל, בורגנות.

ועכשיו — אתם:

אז כיתבו לי. אל תהססו. אנסה לעזור בעזרת הנסיון העשיר הזה. יש לי בלב מקום לכולם, וגם לכל ה־חלומות וההזיות שלכם, הכל במיסגרת העולם הקיים והנושם.

הכל הולך! כתבו ללילי, ת"ד 136, תל־אביב.

■ ■ ■

הבעיה היא איך להתחיל. איך עונים למיכתבים של קוראים, לפני שיש מיכתבים ולפני שיש קוראים?

זה פשוט. שאלתי את האנשים שאני מכירה מה הבעיות שלהם, ואני מעלה אותן כאן. רק לדוגמה, כמובן.

מוכנים? יאללה!

■ ■ ■

● אני בעל ממוצע מרענן.

יש לי בעיה בלתי־מקורית. אשתי אינה מסכימה למגע אוראלי. אני לא רוצה לבגוד בה. מה לעשות?

אשתך עדיין לא עברה את שלב הניתוק מן הטבור, חביבי. היא מוש־פעת מן השיחות עם אמא על האיבר המלוכלך ההוא.

הייתי מציעה, מנסיון אישי, שיחה גלויה על הנושא. גש לעניין בצורה שמרנית, כדי שלא לפגוע בריגשותיה. רחיצה משותפת באמבטיה עוזרת להכרה בנקיון העניין.

אחד הגברים שלי הגיש לי פעם את עצמו מכוסה בקצפת ובשוקולד. אני חושבת שעצם הגירוי ההיתולי ש־בעניין יכול לשבור את האשה ה־עקשנית ביותר. בכלל, אל תקחו את העניינים יותר מדי ברצינות. קצת הומור לא מזיק אף פעם.

אולי צירוף כל הגישות האלה ביחד יביא אותה אל נקודת־השבירה שלה.

או שיהיה בהצלחה.

★ ★ ★

● מהצצה בסיפרות־מין קי־בלתי ריגשי־נחיתות. אני גבר שנחשב די גברי, וגודלי הוא גודל נורמלי, ככתוב בספרים. האם הרגשתי מוצדקת?

זוהי בעייתם של מיליוני גברים המעיינים בסיפרות פורנוגראפית. אז דע לך שגם נשים סובלות מהעניין. תצלומי השדיים הממולאים בסיליקון גורמים להן ריגשי־נחיתות גם כן. מובן שההיסטוריה של האיבר הגברי זכתה בתהודה רבה יותר.

הנה סיפור קטן: באחת מגיחותיי, בחיפוש אחרי גבר מתאים, התיידדתי עם איש אמריקאי נחמד, בעל הופעה כדורסלנית.

אחרי כמה יציאות משותפות הגיע הרגע הגדול. האיש בתמימותו נכנס למיקלחת ויצא ממנה עטוף במגבת. המגבת הלבנה לא הצליחה לכסות את הדבר הענקי שהשתרבב לו בין רגליו. התוצאה: 10 דקות של הלם, ויציאה מאוד דיפלומטית שלי ברלת, אל האוויר הצח. זה מרגיע אותך?

★ ★ ★

● איזו תנוחה היא הכי נוחה והכי רצויה לאשה?

השתמש ברמיונך, ידידי.

חברתי הטובה רותי, שהיא אשה בינלאומית, לקחה קיר שלם בדירתה במנהאטן, ציירה עליו את כל התנוחות האפשריות, וכתבה תחתיהן: „אם תתאים לי ותשתרבב ברווחי — כל אחת מן התנוחות האלה תהיה שלנו"

■ ■ ■

זהו. עכשיו אני מצפה למיכתבים שלכם. היד המלטפת שלי מוכנה. העיקר לא לפחד. הכל הולך.

זה היה ב־ 1972. לילי־הכלולות עם דויד אבידן, הגבר השני בחיי. הייתי קטנה וכנועה. בלילי־הכלולות נישקתי את רגלו של אבידן.

כעבור 12 שנה. עם הגבר החמישי בחיי, קית. הוא צעיר ממני ב־11 שנים. אני כבר לא קטנה וכנועה. אבל גם לא שתלטנית.

1973. הצטלמתי הרבה בעירום. כאן בהצגת בני הדוקטור.

1972. הייתי מועמדת בתחרות מלכת המים של העולם הזה. זה היה אחרי הנישואין הראשונים.

1973. התקופה היפהפיה בקבוצת העין השלי־שית: תרבות של סמים, אורגיות וקצת אמנות.

מתנת הזהב

(המשך מעמוד 6)

מנורה ויצאתי ממנו. מנורה רצתה להקים חברה, ולא הקימה."

● **אז קיבלת רישיון או לא קיבלת?**

„הרישיון לא ניתן. התחיל משא־ומתן והוא לא בוצע — לא מטעמי. זה לא שקמה חברה ואני יצאתי ממנה."

● **אבל קיבלת פיצוי כספי.**

„נתנו לי פיצוי מסויים."

● **מי?**

„הפיצוי היה מטעם מנורה."

● **כמה קיבלת?**

„אינני זוכר במדוייק. יש לי בבית ניירת שלמה. הסכום היה בשקלים. שילמתי עליו מס".

● **אומרים שקיבלת 200 אלף דולר.**

„אפילו לא רבע מזה."

(בדיקה העלתה שהסכום שקיבל שילוני בזמנו שווה לכ־300 אלף דולר — בסוף 78' הוא קיבל סכום של ששה מיליון לירות).

● **מדוע ויתרת על חברת הביטוח?**

„חשבתי שאני לא בנוי לביזנס. לא ראיתי ממשות בעניין. אז הבינותי שהחברה לא קמה. מה שעשו אחר־כך אינני יודע."

„מוזר, אבל אפשרי!"

יסקת „חי־יל", כאמור, לא יצאה אל הפועל. מנורה, שבראשה עו־מד דויד הירשפלד, המייצג משקיעים דרום־אפריקאיים ודרום־אמריקאיים, קלטה את ח־י־ל.

שאלה רטורית: אם שילוני לא קיבל רישיון והעיסקה גם לא יצאה אל הפועל, מדוע הוא קיבל פיצוי כספי ממנורה?

מאחר שארליך המנוח כבר אינו יכול להסביר מדוע מצא לנכון לפצות כך את שילוני, פניתי ליחזקאל פלומין, שהיה אז סגנו של ארליך. פלומין נדהם כששמע על כך. פלומין: „הסיפור מוזר מאוד, אבל אפשרי. אני פשוט לא טיפלתי בתחום הזה. ביני ובין ארליך היתה חלוקת תפקידים. אבל ייתכן מאוד שכך היה. אם כי, יכול להיות שהיו אלה פיצויי־פיטורין."

כובע שלישי

נפגשתי עם שילוני במישרדי הרשות לניירות־ערך בתל־אביב. אחרי בקשות אין־ספור לראיון. שילו־ני, מעשן סיגר נון־סטופ, לבוש בחלי־פה מנוקדת באפור, נראה הרבה פחות מאיים מכפי שדמותו הצטיירה בעי־תונות, בתקופה שבה כונה „שילוני האיום".

לפני כמה חודשים הוא חגג את יום־הולדתו ה־70 בביתו של חבר, הבנקאי דויד שוהם. שם הכריז שילוני, בעל הלשון החדה כתער, ואמר לנוכחים: „חלקכם בוודאי היו רוצים לראות אותי מתחת לאדמה!" הנוכחים לא התרגשו. הם מכירים את האיש, עקשן כפרד וישר־כסרגל.

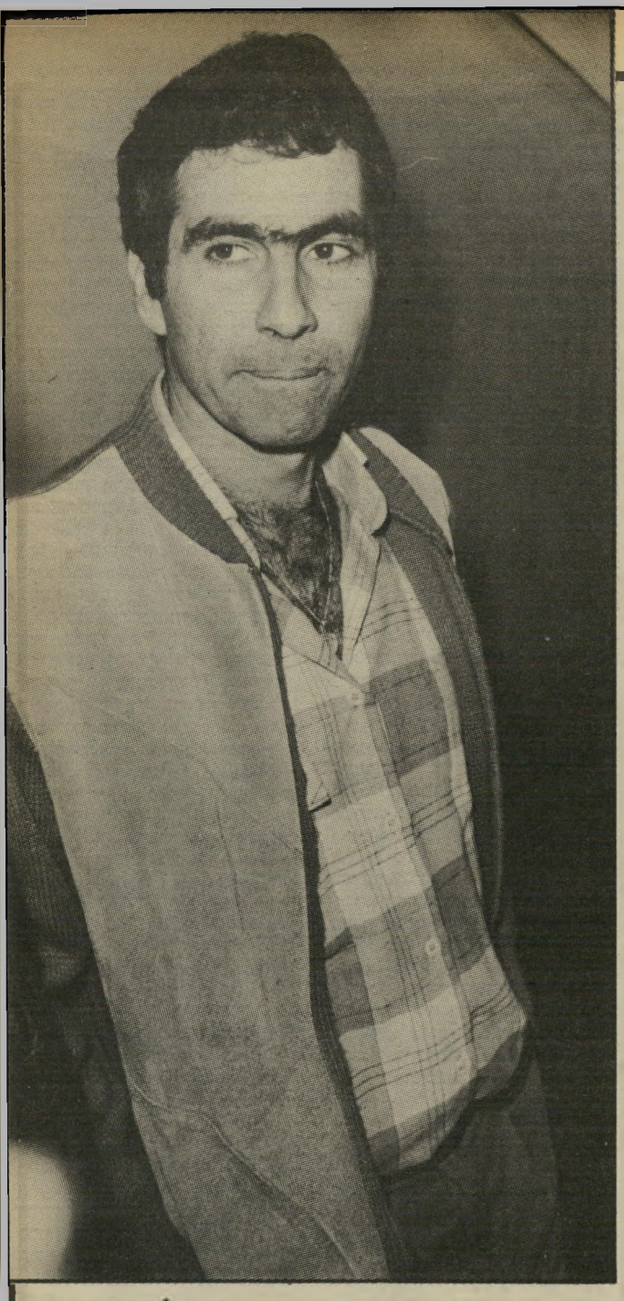
● **אומרים עליך שארליך והליבוד פחדו ממך. שאספת עליהם חומר מרשיע במס־ההכנסה.**

„לא הייתי משתמש בביטויים כא־לה."

לשילוני יש היום כובע שלישי — יו"ר ועדת בנק יהב. הבנק של עובדי־המדינה. גם כאן, כמו ברשות לניירות־ערך, הוא אינו מקבל שכר. הוא מוכן לוותר על שתי מישרות אלה: „באתי לייגאל כהן־אורגד והנחתי לו את המפתחות על השולחן. הוא הציע לי שלא אבלבל את המוח!"

בינתיים עושה שילוני סדר בבורסה, ולדעתו יש לו לא מעט שונאים, בגלל אדיקותו בתחום שבו הוא פועל כיום.

סיפורה המלא של הצעירה שהתלוננה כי רופא־השיניים דויד עירוני (משמאל) עשה בה מעשה מגונה בכוח

„לשם התנהגות חריגה ביחסיו עם המין האחר, אבל היא איננה מגיעה עד כדי מחלת־נפש," כתב השופט אדמונד לוי, כאשר הרשיע השבוע את רופא־השיניים מרמת־גן, דויד עירוני, במעשה מגונה בכוח, איומים ותקיפה כלפי צעירה ששמה נאסר לפירסום.

השופט גם קבע כי עירוני הטיל על עצמו אסון כבד ושתה את כוס־התרעלה עד תומה. על כן גזר עליו עונש־מאסר של שלושה חודשים, ומאסר על־תנאי לשנה.

זה סיפורה של הנערה, אשר

מחפש טורפנית

„תיישבתי על קצה המיטה ולא רציתי לזוז. הוא התחיל לבעוט בי בבטן, למעוך לי את החזה ולמשוך את שיערי. אבל אני נשארתי יושבת היתי המומה, ממש משותקת. חשבתי לרגע ואמרתי לו שאני במחזור. ואינני יכולה לבוא איתו במגע. הייתי קפואה והוא אמר לי: „אני אוהב לשתות דם: שכבתי בעבר עם סוסים וחיות אחרות."

לילה עם

נזקקה מאז לטיפול פסיכולוגי, ואיננה מסוגלת עדיין ליצור קשר עם גברים:

זה היה בחודש דצמבר 1981. חברה שלי, שעובדת בקונדיטוריה בפתח־תיקווה, הכירה את הד"ר עירוני, שהיה נוהג לקנות שם עוגות. הם שוחחו כמה פעמים, והיא התרשמה שהוא בחור נאה ומעניין, ומסרה לו את מיספר־הטלפון שלי. היא אמרה לו שאני צעירה רצינית.

הוא טילפן אליי ועשה רושם טוב מאוד. קבענו לצאת למסיבה שהיתה מתוכננת, לדבריו, ביום השישי בערב. הוא בא לקחת אותי במכוניתו, ונסענו למקום. כאשר הגענו לבניין לא שמעתי משם קולות של מסיבה, אבל הוא הרגיע אותי. כאשר עלינו למעלה הוא אמר שזו דירתו, והוא רוצה להראות לי את הקליניקה שלו.

מייד כאשר נכנסתי לדירה הוא נעל את הדלת ומשך אותי לחדר־השינה, כשהוא אוחז בעורפי.

שאלתי אותו: „מדוע אמרת שיש מסיבה?" ואז הוא אמר לי: „תסתמי את הפה ותפתחי את הרגליים: אני אחנוק אותך ואשתה לך את הדם!"

באותה נקודה, והוא לא הצליח להפשיט אותי. הוא נגע בי בכל מיני מקומות וגם באבר־המין שלי, אבל מכיוון שלא הצליח להפשיט אותי הוא עשה כל זאת דרך בגדיי. במשך שעות הוא השתולל, קילל וניבל את פיו. הוא הודיע לי כי לא אצא חיה מן הבית, כי הוא יטביע אותי באמבטיה או יזרוק אותי מהחלון.

בסוף, בחצות בערך, הוא נרגע קצת. לא היתה לו זיקפה, הוא שכב עירום לגמרי על המיטה. הוא התחיל לאיים עליי שלא אצא מהדירה. אז החלטתי לנסות בדרך של הרגעה ואמרתי לו שאני לא ממהרת. הוא דרש ממני שאביא לו קלמנטינה ואקלף לו אותה, ושאביא לו כוס־מים. עשיתי כל מה

רופא־השיניים

שביקש, כי פחדתי ממנו ורציתי שיירגע. דיברנו עד שעה 4 בבוקר ואז הצעתי לו שילווה אותי הביתה, ואני אתן לו מיספרי־טלפון של בחורות שיהיו מוכנות לשכב איתו. הוא היסס ואמר שהוא יודע שאני „מסדרת אותו", אבל בסוף הוא הסכים.

ירדנו למטה והוא לקח אותי במכונית שלו לבית הוריי. כשירדתי, הבטחתי לו שאביא את מיספרי־הטלפון, והוא קצת חשד והזהיר אותי שלא אתלונן במישטרה, כי יש לו חברים „שידפקו אותי". אבל הוא נתן לי כרטיס־ביקור שלו, כדי שאזכור את מיספר־הטלפון.

במשך חודש שלם אחרי זה הוא הטריד אותי בטלפון. סיפרתי על המיקרה לשתי חברות שלי, ואחת מהן אמרה לי שאני חייבת להתלונן במישטרה. אבל אני לא רציתי, לא היה לי כוח לכל הכרוך בתלונה במישטרה.

בערך חודש אחרי המיקרה פגשתי ידיד שלי, גרוש, וסיפרתי לו על המיקרה. הוא הקשיב לי בדריכות ואמר שהוא חושב ששמע משהו על הד"ר דוד עירוני. אחרי זמן־מה חזר אליי הידיד הזה וסיפר לי כי בחורה אחרת, שהוא מכיר מהעבודה שלו, סיפרה לו כי עברה דבר דומה עם הד"ר עירוני. הוא אמר שאני חייבת ללכת למישטרה.

(המשך בעמוד 36)

תובעת נאווה שילר

פרקליט משה נחשון

„אני אמצוץ לך כמו צוף..."

אילנה אלון

(המשך מעמוד 35)

טרה, כי האיש מסוכן לציבור. הוא גם הסכים לבוא איתי למישטרה, כדי להקל עליי את החוויה.

השתכנעתי ללכת למישטרה וסיפרתי הכל. השוטרים אמרו שכדי להשיג עוד ראיות נגדו, כדאי לעשות לו תרגיל. הם ביקשו ממני לטלפן אליו מהמישטרה, והם יקליטו את השיחה בינינו. טילפנתי ודיברתי על כך שאכיר לו בחורה והוא אמר לי: „אני רוצה שהיא פשוט מאוד תהיה מאוד נועזת ושובבית. אני אדם נטול־סבלנות, כמו שאת זוכרת. אני לא אחד שמסוגל להימרח סביב־סביב בצורה פושרת. אני זקוק ליחס אמיתי. להתנגשות חזיתית. את היית נבוכה מזה, אני מחפש מישהי שתלך לקראת זה שאם יש לה עניין היא אפילו מסוגלת ליזום בעצמה קירבה פיסית, שהיא תהיה טורפנית...“

הוא אמר כל מיני דברים על העדפותיו ואמר שהוא לא מכיר כרגע אשה שהיה רוצה להתחתן איתה. הוא אמר שאילו היה מכיר אשה כזאת, אולי היה מעדן את התנהגותו. „אני לא מוכן שאשה תשטה בי. אני אף פעם לא מקבל שמגבילים אותי: אני אוהב שרצים יחד איתי, אני שונא אשה שהיא מגבילה, ואני שונא שפיתאום את אומרת לי, לא בא לי! או, לא מתחשק לי כי אני עייפה!“

חיה מפחידה

כ אשר הזכרתי לו כי נפגעתי מאוד בפגישה שלנו, הוא אמר לי: „אפשר להיפגע מהתנהגות רק אם היא מכוונת לפגוע. אם מישהו ירדוך לך על הרגל בכוונה, תיפגע! אבל אם מישהו דורך לך על הרגל בהיסח־הדעת, אין מה להיפגע.“

אחר־כך אמרתי לו שאני רוצה למסור לו מיספר־טלפון של בחורה, והוא אמר: „נראה לי שאת רואה בי עונש לבחורות, נראה לי שאת רואה בי מישהו שאם את מסדרת אותי למישהי היא די תסבול. זאת אומרת, שאם התקשרת, זה מפני שיש לך חשבון סמוי איתה וגם איתי. את חושבת שהיא תהיה עונש לי, ואני אהיה לה עונש.“

עירוני נעצר ונחקר אחרי השיחה הזאת.

אני לא נרגעתי מאז, אבל אני חושבת עד היום שנהגתי נכון כאשר לא התנגדתי לו בכוח, ולא צעקתי. ממילא היה נראה כי הבניין עדיין ריק מדיירים, ואף אחד לא יבוא לעזרתי אם אצעק, וזה רק ירגיז אותו יותר. אני חושבת שהצלחתי להרגיע אותו, ולכן ניצלתי מפגיעה עוד יותר חמורה.

אבל גם כך נפגעתי כל־כך קשה, שמאז איני מסוגלת ליצור קשר עם גברים. אני מפחדת כל הזמן. אם בחור כזה, רופא־שיניים, ממישפחה מכובדת, נאה ואינטליגנטי ומדבר כל־כך יפה, יכול פיתאום להפוך לחיה מפחידה, אז איך אני יודעת מה יעשה בחור אחר שאני מכירה?

נוקקתי מאז לטיפול פסיכיאטרי, ואני עדיין סובלת מאוד, למרות שעברו מאז כבר ארבע שנים!“

עד כאן סיפורה של המתלוננת.

„הצוף של הפרח“

ה שופט האמין למתלוננת ול עדות שהביאה התובעת, עורכת־הדין נאווה שילה. השופט היה ער לסתירות שהתגלעו בין העדויות. אך למרות העובדה שהמתלוננת חיכתה שלושה חודשים עד אשר פנתה למישטרה, הבין השופט את מניעיה, והאמין להסבריה. לעומת זאת לא האמין השופט לגירסתו של הנאשם ושל הערדים שהעלו הסניגורים, עורכי־הדין משה ושלומי נחשון.

עירוני טען בבית־המישפט כי אומנם היתה מסיבה מתוכננת באותו ערב, אבל בדרך, במכונית, אמר לצעירה כי יש שתי אפשרויות, ללכת למסיבה או להיות איתה לבדו בדירה, וכי „מגע גופני יקרב אותנו נפשית וישפר את ההיכרות.“ הוא סיפר כי ניסה לחבקה ולנשקה והיא סירבה. היא אמרה כי היכרותם קצרה מדי. הוא סיפר כי נשכב עירום על המיטה, והיא ישבה לבושה על קצה־המיטה. כאשר ביקש ממנה לקיים יחסים איתו אמרה לו כי היא במחזור. „זה לא נראה לי מיכשול, וניסיתי למשוך אותה למיטה. אמרתי לה כי הרם של המחזור הוא כמו הצוף של הפרח, ואני אינק לה את הצוף. לא אמרתי לה שאשתה את דמה!“

הוא סיפר כי ניסה אומנם למשוך אותה למיטה, אבל לא השתמש בכוח, כי היא ביקשה ממנו לתת לה כמה דקות לשקול בעצמה ולהחליט, ולאחר כמה דקות החליטה לקיים אתו יחסים וכך עשתה.

כתב השופט בפסק־דינו: „שוכנעתי, במידה שאין למעלה ממנה, כי הנאשם פעל באותו לילה באופן שונה לחלוטין מזה שסיפר בבית־המישפט. הוא שייך לאסכולה שאינה מוכנה להשלים עם הגישה המגבילה בחיי־המין, ואינו מוכן להשלים עם מי שעוצר בעדו. וזה בדיוק מה שטענה המתלוננת. הנאשם ביקש לכפות עליה יחסי־מין, וכשהיא נרתעה ולא שיתפה איתו פעולה, עורר הדבר את זעמו, כי הנאשם הוא כפי שאמר חסיד של ההתנגשות החזיתית ושל ההתנפצות. קיים פער ניכר בין הנאשם, כפי שבא לידי ביטוי בהר־ראותיו במישטרה, ובין המציאות העגומה של ההתרחשויות באותו לילה ב־דירתו של הנאשם.

„אדם חף מפשע היה נוזעק בנסיבות כאלה, כאשר המתלוננת טילפנה אליו מהמישטרה ושאלה אותו מדוע התנהג איתה באלימות. מאידך, הנאשם, ששפתו עשירה וביטויו ציוריים וגם ‚פואטיים‘, אינו מכחיש את מה שיוחס לו, אלא טורח להסביר בדרך של שיכנוע כי הדברים נעשו ללא כוונה לפגוע במתלוננת.“

עבודות חוץ

ב ית־המישפט גם דחה את הס־ברו של הנאשם מדוע טפלה עליו המתלוננת עלילה כזו. עירוני אמר כי הרגיש שהמתלוננת לא נהנתה מקיום היחסים איתו, והוא הביע את דעתו עליה בנוכחותה, ויתכן כי השתמש במילים בוטות, שמהן ניתן היה להבין כי הוא אינו מתכוון להיפגש איתה עוד. „מההקלטה שוכנעתי מעל לכל ספק סביר, כי המתלוננת לא העלתה גירסה שיקרית, אלא תיארה נכון את כל הקורות אותה,“ כתב השופט. „צר לי, שאדם בעל רמה שמעל לממוצע טורח לתבל את דבריו בשקרים!“

השופט גם לא השתכנע מדבריהן של שלוש העדות, שסיפרו בבית־המישפט כי קיימו יחסים קבועים וממושכים עם הנאשם, ולא נתקלו בהתנהגות חריגה מצידו. הן העידו כי הוא אומנם איננו נרתע מלקיים יחסים עם נשים במחזור, והן הסכימו לכך.

כאשר הגיע המועד לגזור את דינו של הנאשם, נראה היה כי ליבו של השופט התרכך. הוא שמע מהסניגורים כמה התאמץ הד"ר עירוני ללמוד את המיקצוע שבו בחר, רפואת־שיניים. מאחר שלא התקבל לאוניברסיטה בארץ, למד שנה אחת באיטליה, חזר, ולמד שנה נוספת ביולוגיה, ורק אז התקבל סוף־סוף ללימודים בפקולטה לרפואת־שיניים. התובעת אמרה כי, למיטב ידיעתה, יילקח ממנו בעת רישיונו לעסוק ברפואת־שיניים.

„הוא שתה את כוס־התרעלה עד תומה והוא כבר לא יחזור על מעשהו,“ כתב השופט כאשר גזר את הדין. „הוא הטיל על עצמו אסון כבר. המיקרה זכה בסיקור עיתונאי ללא פירסום שמו, וכעת אני מתיר את הפירסום. אבל היה עליו לקחת בחשבון מראש את ההשל־כות על עיסוקו ומעמדו החברתי,“ קבע השופט. הוא גזר על רופא־השיניים עונש מאסר של שלושה חודשים בלבד, אולי בתיקווה כי הנאשם יוכל לרצות אותם בעבודות־חוץ, ויימנע מהסבל הכרוך במאסר בין עבריינים.

כך רואה אותה כל הארץ: דוגמנית צילום ומסלול. היא מסרה עדות במישפט מסויים, שנאסר לפירסום. השבוע התפוצצה פצצה מול ביתה

אזהרה בפח האשפה?

ל באורה היה זה עוד פיגוע של אירגונים פלסטיניים. במרכז רמת־גן, בקרן הרחובות יוסף הגלילי וקריניצי, התפוצץ מיטען־חבלה קטן.

הפיצוץ אירע ביום השישי שעבר, ולחוקרי־המישטרה לא נותר אלא להניח שהוא הוטמן שם, כמו במקומות אחרים בארץ, כדי לעורר בהלה.

אך מידע חדש, שהגיע למישטרת רמת־גן אחרי כמה ימים, שופך אור שונה על הפיצוץ. במרחק קטן מפח־האשפה, בדיוק מעבר לכביש, מת־גוררת דוגמנית־צמרת ישראלית, ש־היתה באחרונה עדת־מפתח של ה־תביעה במישפט מסויים.

הדוגמנית, עדיה מאירצ'ק, כוכבת עולה בדוגמנות הצילום והמסלול, המתגוררת סמוך להוריה, ברחוב קריניצי, זוכה באחרונה לחשיפה חסרת־תקדים. היא מעטרת מודעות־פירסומת של חברה מיסחרית למעילי־חורף על גבי לוחות מוארים בתחנות־האוטובוסים בכל רחבי־הארץ. צילומיה כמדגמנית בכירה של צלמים ומעצבי־אופנה מופיעים באופן תדיר במוספים ציבעוניים של עיתונים ומגאזינים.

מאירצ'ק, שרק לפני שנה וחצי השלימה קורס־דוגמניות למתחילות, השיגה במהירות את מה שדוגמניות רבות אחרות, מוכשרות לא פחות ממנה, לא ישיגו לעולם.

האם הפיצוץ, שאירע לא הרחק מחלונה, קשור למישפט שבו הופיעה? אפשרות אחרת, מדהימה לא פחות, היא שהפיצוץ נועד להפחידה במיס־גרת מסע הטרור נגד תצלומי הדוגמ־ניות על תחנות־האוטובוסים. בענף־הפירסום הישראלי מתלחשים מזה כמה שבועות כי שורפי תחנות־האו־טובוס עלולים להשלים את פעולו־תיהם ולהרחיבן.

האם הפיצוץ, שהתרחש מול ביתה, היה יריה נוספת בקרב לביעור תצלו־מי־הדוגמניות מרחובות הערים?

נהנתן מזדקן

מ אירצ'ק היא דוגמנית מסוג אחר. בווידוי חושפני מרתק היא סיפרה להעולם הזה, לפני שנתיים וחצי, את קורות חייה. בווידוי, תחת הכותרת „היחסים שלי עם בן־אמוץ“ (17.8.83), סיפרה מאירצ'ק בעדינות על עצמה ועל יחסיה עם הסופר המזדקן.

אמה של מאירצ'ק היא הפנטומי־מאית מיה זיו, מוותיקות־המיקצוע בארץ. היא הופיעה בזמנו לצידם של שייקה אופיר וג'וקי ארקין. בעבר הכירה גם האם את בן־אמוץ.

בשנת 1980, כשהיתה בת 17 בלבד, היא היתה אחת המועמדות בתחרות מלכת־המים, שאירגן אז העולם הזה.

האם הפיצוץ הוא יריה נוספת בקרב לביעור תצלומי הדוגמניות מרחובות הערים או הוא קשור למישפט בו הופיעה, לאחרונה, דוגמנית־הצמרת?

לפני שש שנים היא לא נבחרה כמלכת המים. עתה היא קוצרת הצלחה, למרות שלא זכתה אז בכתר הנכסף.

מאירצ'ק מתנשאת לגובה מטר ו־80. יש לה רגליים ארוכות ויפות, גופה חטוב, עיניה ירוקות־אפורות. יש לה חיוך מקסים ושובה־לב, כושר־דיבור יוצא מן הכלל ולשון ציורית.

כאשר היתה תלמידת־שמינית, היא הכירה את בן־אמוץ בפתיחת תערוכה שלו ביפו. בן־אמוץ התאהב בה במבט ראשון, בגלל גובהה והופעתה ה־מסעירה. הוא חיזר אחריה ארוכות, אך היא התחמקה.

אחר־כך, אחרי ששמעה את קולו ברדיו, נזכרה בו וביקשה לטלפן אליו. מיספר הטלפון שלו היה חסוי, והיא מצאה אותו בספר־הטלפונים של אמה, שהכירה אותו בעבר.

מאי־צ'ק טילפנה לבן־אמוץ, והוא, כדבריה, היה להוט לראות אותה, ומייד. היא עזבה את הכנותיה לבחינות־הבגרות ומיהרה אל בית הסופר ה־מפורסם.

ברגישות מהולה בביישנות סיפרה אז מאירצ'ק איך התפתחו יחסיה עם הגבר הקשיש, על עליותיהם ומורדו־תיהם.

באותה תקופה, לפני שהיא התוועדה לבן־אמוץ, פקדו את מאירצ'ק בעיות רפואיות. בגלל כאבי־גב היא נאלצה להיות מרותקת למכשיר ליישור־גב 24 שעות ביממה, במשך תקופה ארוכה מאוד. באותו הזמן התרחקה הדוגמנית גבוהת הקומה מקירבתם של אנשים והסתגרה בבית.

היחסים עם הסופר היו עבור מאירצ'ק יותר מסתם קשרים עם גבר מזדקן. הם היו עבורה יציאה למיסגרת חיים נורמלית.

בווידוי בהעולם הזה, שניתן אז לנעמי אדווה, תיארה הדוגמנית בארי־כות איך התנהג הסופר בחיי היום־יום. היא תיארה אותו ללא כחל וסרק בריג־עי החולשה והקטנוניות שלו, כקמצן חולני, רודף־שמלות חסר־תקנה, נהנתן גס־רוח, ובעיקר — נצלן חסר־פשרות. באמצעות השם המיסחרי שלו.

הווידוי של מאירצ'ק עורר בזמנו גלי־צחוק, לצד השתאות, בין מכריו ומוקיריו של הסופר־עיתונאי המזוקן. זמן קצר אחרי פירסום דבריה הוא הועמד לדין על סידרת מעשים מגונים שביצע בקטינה בת 12 — ותיאוריה של מאירצ'ק עליו קיבלו אור שונה לגמרי.

בן־אמוץ חש שהצעירה היפהפיה מתחמקת מפניו. הוא ניסה בכל דרך

מקום הפיצוץ מסומן בחץ: העמוד שעליו היה תלוי פח־האשפה, שהתרסק מהפיצוץ. ממול, מעל השלט „עצור!" מתגוררת מישפחת מאירצ'ק – ההורים והבת הדוגמנית.

אפשרית למנוע את הליכתה. אך היא נואשה ממנו, מהתנהגותו כלפיה, ואולי בעיקר מפער־הגילים ביניהם, 40 שנה ויותר.

בפרידה הסופית בין השניים אמר לה בן־אמוץ, לדבריה: „את כפוית טובה ואני אתנקם בך בכל דרך אפשרית! דעי לך שיש לי קשרים בכל מקום. את לא תגיעי לשום דבר בארץ הזאת. אני מבטיח לך!"

ליד ✶ פיגורות

מאירצ'ק הגיעה. למרות בעיות אחרות, בלתי־צפויות, שניקרו ב־דרכה, היא בחרה במסלול ובצילום כדרך־חיים. היא ויתרה על לימודים באוניברסיטה ונכנסה לעולם שבו הדרך להצלחה רצופה מאבקים בלתי־פוסקים.

המאבק שלה הצליח. בתוך זמן קצר עמדו אנשי־אופנה רבים על התכונות הגופניות המצויינות שלה. הזמנה רד־פה הזמנה, ומאירצ'ק חילקה את זמנה בין דוגמנות־מסלול וסטודיו־לצילום, שם היתה למבוקשת ביותר. שער ציב־עוני רדף שער ציבעוני. והמחיר עלה בהתאם — ככל שעולה הביקוש. כו

נערת החברה עדיה מאירצ'ק מחזיקה כוס יין בידה. ב־שנערכה בבית־מלון בתל־אביב לפני שנתיים. היא חבשה כובע הולם.

גדל, בטור הנדסי, המחיר הנדרש. על־פי מדד זה, נמנית מאירצ'ק עם צמרת־הדוגמנות בארץ, לצד פיגורות מפורס־מות כמו קארין דונסקי, שאצלה למדה, ותמי בן־עמי.

הצלחתה בשטח־הדוגמנות היתה עבורה גם הוכחה להיחלצות סופית מכל המשברים שפקדו אותה בעבר. ברצונה ושלא ברצונה. עתה היא פתחה דרך חדשה, רצופה בהצלחה, תוך סתי־מת הגולל על אירועים בלתי־נעימים שהיו לה בעבר.

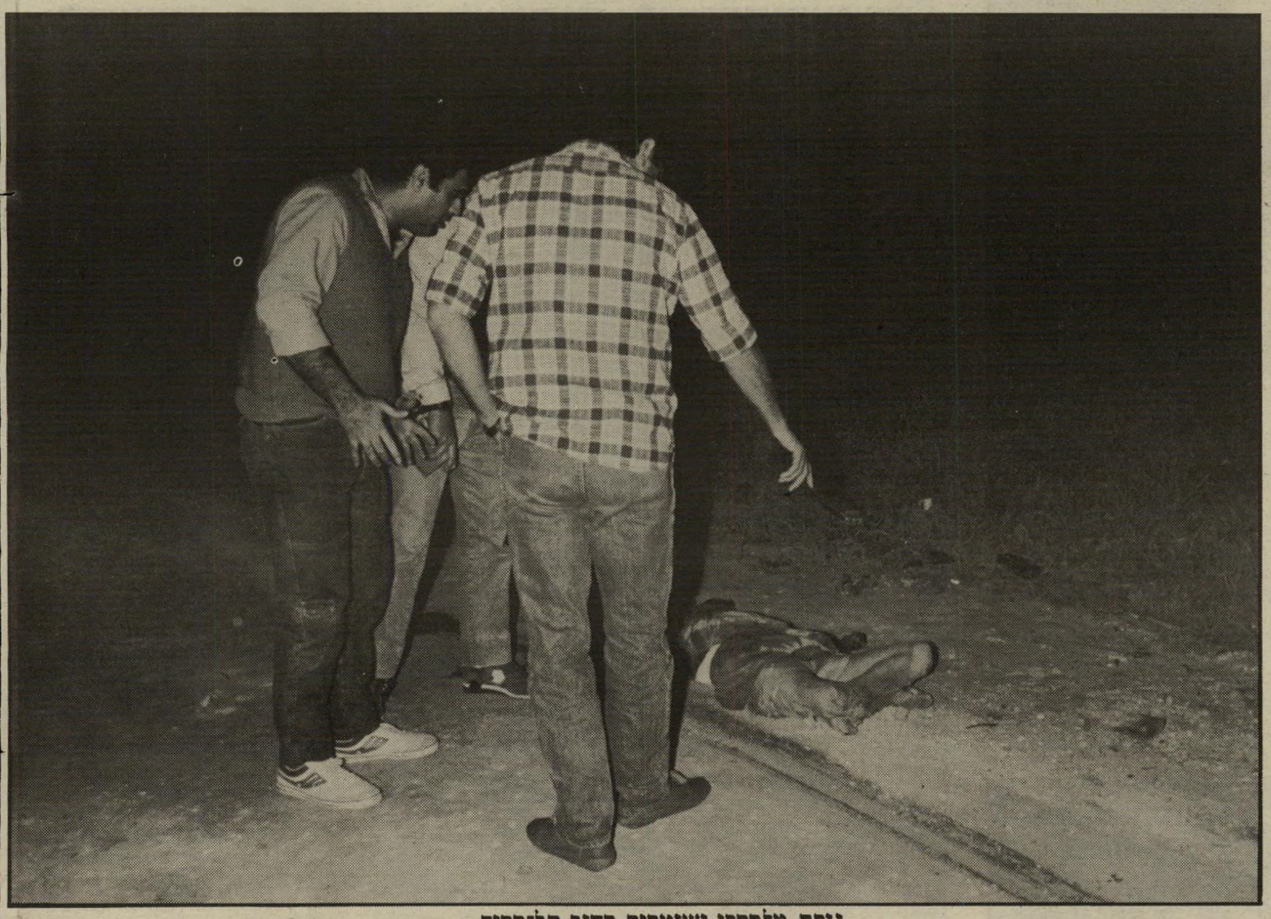
נערת הצילום עדיה מאירצ'ק בצילום מושך־עין, שבו באים לידי ביטוי רגליה החטובות והארוכות, כמו גם אצבעות ידיה הנאות. מאירצ'ק אוהבת להצטלם בתנוחות שונות.

הדוגמנית עדיה מאירצ'ק בצילום סטודיו של הצלם יקי הלפ־רין, כשהיא מדגמנת דגמים של קטי זיזובסקי. מאירצ'ק מצליחה במידה שווה בצילומי סטודיו ובהופעות על המסלול.

כיצד נהרגה התיירת, ומדוע מסתירה חווה יערי את גירסתה?

מה מסתירה חווה יערי?

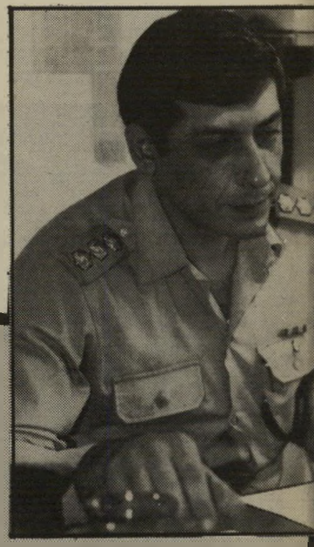
גופת מלבסקי ושוטרים בחוף תל־ברוך
מתחת לגלגלים – של מי?

ב פרט־מתח היה התסריט מתפתח כך:

לחווה יערי, פקידה בכירה בבנק־הפועלים, היה כישרון רב לעשות כסף. כפקידת־בנק, השתמשה בו כדי לעשות כסף עבור משקיעים בבנק. מיליוני דולארים התגלגלו בחשבונות שעברו תחת ידה.

חברים־למיקצוע עשו כסף מהצד. מלחישות הבינה, כי קל לעשות כסף על־ידי לקיחת הלוואה קטנה מחשבון של תושב־זר. יש הרבה חשבונות של תיירים או תושבי־חוץ, הפותחים חשבון בארץ, ואינם מתעניינים בו אלא כאשר הם מגיעים ארצה לביקור. אפשר לקחת הלוואה מחשבון כזה, להשקיע במקום הנכון, להרוויח הרבה כסף ולהחזיר את ההלוואה עוד לפני שמי־שהו יגלה שהיא נלקחה בכלל. אם יהיו פעם שאלות על הפעולות המוזרות בחשבון, אפשר לתרץ זאת תמיד על־ידי סיפור על „טעות של מחשב".

בחשבון שניהלה חווה יערי, על שמה של מלה מלבסקי, יהודיה אמריקאית בת 59, היה כסף רב, במושגים ישראליים. איש מבני־משפחתה של התיירת לא ידע על חשבון זה, ואיש לא התעניין בו. זה היה „חשבון רדום".

פקד מישל חדד:

החוקר הכותב שירה

מ ישל חדד קנה את עולמו בחקירת רצח האחות כרמלה בלאס, לפני שנתיים וחצי.

הגבר יפה־התואר, 35, התחיל שם את החקירה מאפס. הגופה נמצאה שרופה בחורשה ליד בירזית. קרוביי משפחתה של הנרצחת סיפרו כי בערב שבו נעלמה היתה לה פגישה עם עורך־הדין שלה. שימעו חרמון. הם גם סיפרו כי במשך תקופה ממושכת היה לכרמלה רומן עם עורך־הדין שלה וכי סיפרה כי היא בהריון ממנו. יום אחרי העלמה של כרמלה נסע עורך־הדין חרמון לחו"ל, לטיול עם ידידתו, ובעת התחלת החקירה לא היה בארץ.

חדד השקיע מאמצים גדולים בבדיקות מעברתיות ואיסוף כל מידע אפשרי. הוא הצליח להביא לפרקליטות תיק־ראיות מרשים. שכולו התבסס על ראיות נסיבתיות.

שימעו חרמון הכחיש עד הסוף את מעורבותו ברצח. הוא טען כי לא נפגש כלל עם המנוחה בערב היעלמה. חרמון למד להעריך את חוקרו ואמר לו: „אתה ערבי חכם. ואני יהודי לא טיפש". השופטים קיבלו את הראיות שאסף חדד. בית־המישפט הרשיע את חרמון ברצח, וגזר עליו מאסר־עולם.

סמוך למתן פסק־הדין במישפט חרמון התחיל חדד את חקירתו ברצח התיירת מלבסקי. הפעם כבר לא התפלא, כוודאי, כאשר גילה כי החשודה העיקרית שלו היא אשת־חברה הנשואה לבכיר בטלוויזיה.

חדד ידוע בתיחכום שלו וביסודיות חקירתו. עשרה חודשים חקר בשלוזה ובשקט, בלי להחריד את החשודה. את המעצר ביצע השבוע במפתיע ובהצלחה.

חדד הוא יליד הכפר מזרע בגליל. הוא סיים את לימודיו בבית־הספר התיכון, ובחר להתגייס למישטרה. בהתחלה היתה לו בעיה עם השפה העברית, אבל הוא התגבר עליה מהר.

חדד נשוי לאשה ילידת־דמאללה ואב לשתי בנות. הוא מתגורר בשכונת נווה־שרת, ובנותיו לומדות בגן השייך לאגודת־ישראל. בשעות־הפנאי שלו הוא כותב שירים.

חווה התפתתה. היא לקחה סכום של יותר מ־50 אלף דולר, והתכוונה להחזירו לפני שהתיירת תבוא ארצה.

מארס 1985, הפתעה: התיירת הגיעה לביקור בארץ. היא השתכנה אצל אחותה, ברחוב לכיש בתל־אביב, וקיבלה דף־חשבון מהבנק. התיירת גילתה מייד כי בחשבונה חסרים 50 אלף דולר. היא ביקשה הסברים מחווה. השתיים קבעו פגישה בתל־אביב, בשעות אחר־הצהריים.

היה מניע!

ב שעה היעודה הגיעה חווה במכוניתה למקום ואספה את התיירת. בשיחה ניסתה חווה להסביר מה קרה, אבל התיירת הבינה. היא התרגזה, צעקה ואיימה, היא אמרה כי תפנה למישטרה ותעשה סקנדאל.

באופן אוטומאטי נהגה חווה את המכונית הרחק מהעיר, אל איזור שקט, כדי שלא ישמעו את הצעקות. כשהמריבה הגיעה לטונים גבוהים, פתחה חווה את הדלת וזרקה את התיירת הנרהמת החוצה. היא סגרה בטריקה את הדלת ונסעה מהמקום. התיירת מצאה את עצמה בחושך על חוף תל־ברוך, כשאורות מכוניתה של חווה מתרחקים לכיוון תל־אביב. היא פרצה בצעקות ורצה אחרי המכונית, בחושך לא שמה לב למכונית אחרת, שנסעה במהירות על שביל־החול. חריקת הבלמים נשמעה גם על־ידי חווה. היא הביטה אחורה וראתה בראי־הצד את התיירת, נופלת מתחת לגלגלי־המכונית הזרה.

האינסטינקט הראשון של חווה היה — לרוץ לעזרת התיירת. המחשבה הראשונה היתה — להסתלק מהר מהמקום.

לילה של פחד ונדודי־שינה עבר על חווה. היא חשבה על כל האפשרויות. מה יקרה לה, לילדיה ולבעלה המפורסם אם יתגלה העניין? היא פחדה מהבושה, מהמישפט, ומההשכות על מיקצועו ומעמדו של בעלה.

עיתוני־הבוקר הביאו לה את הפיתרון לבעיה. היה כתוב בהם כי על חוף תל־ברוך נמצאה גופתה של אשה בכת 60, שנפגעה כנראה בתאונת פגע־וברח. „אלוהים אוהב אותי," חשבה חווה, „כעת איש לא יידע כלום. התיירת לא תוכל להתלונן במישטרה, קרוביה לא יודעים על החשבון, המישטרה תחפש את הנהג שפגע בה, ואיש לא יחשוד בי," חשבה.

ד"ר עדנה קפלן:

הסניגורית של גומאדי

ד"ר עדנה קפלן, אשה מלאת אישיות וקסם, התפרסמה גם היא בעיקר בזכות מישפט גדול אחד: מישפט הרצח הכפול. היא אומנם הופיעה בהצלחה רבה עד אז בעשרות מישפטים שונים. אולם את הכותרות תפסה כאשר נסעה לרומא, להיפגש עם רחמים („גומאדי") אהרוני, שמרינת־ישראל ביקשה את הסגרתו באשמת רצח עמוס אוריון ועזר כהן.

היא ייצגה את גומאדי במישפטו, וזכתה בהצלחה גדולה כאשר זיכתה אותו מרצח. שותפו של גומאדי לעבירה, טוביה אושרי, הורשע ברצח, ונידון למאסר־עולם.

עדנה קפלן היא בתו של עורך־הדין הוותיק והנודע יעקב („קובה") הגלה. את עבודת הדוקטורט שלה עשתה בהנחייתו של השופט העליון לשעבר חיים כהן. היא נשואה ואם לשתי בנות. היא מתגוררת ברמת־גן, ונודעת כאחת מעורכות־הדין האלגנטיות ביותר במדינה, וכאשת־שיחה מבריקה, המחוננת בחוש־הומור.

היא הבינה כי אם תלך למישטרה, ותספר את האמת, לא יאמין לה איש, מכיוון שהיה לה מניע לרצח. היא חשבה כי אף אחד לא ינסה אפילו לחפש את נהג־המכונית שפגע בתיירת, אלא יעצרו אותה ויאשימוה ברצח.

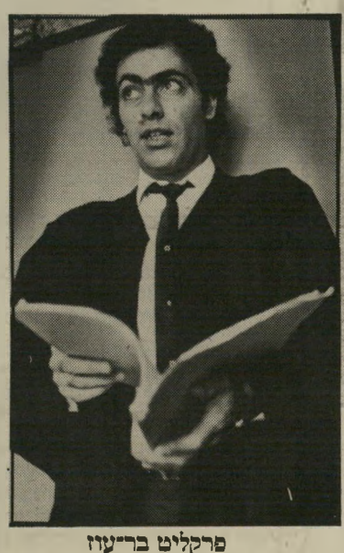

קורבן מלבסקי
חשבון רדום

זהו תסריט אפשרי אחד. יתכנו גם תסריטים אחרים. המישטרה סבורה שחווה היא שהרגה.

חשיפה מירבית

ל ומיים אחרי המיקרה הוזמנה חווה למישטרה לחקירה. הסיפור

פרקליט בר־עוז
הבעל קפץ

שלה כבר היה מסודר טוב בראש. „קבענו אומנם פגישה ביום המיקרה, אבל אני איחרתי, והיא כבר לא היתה. לכן לא נפגשנו. לא שמעתי ממנה מאז," סיפרה חווה לחוקרים.

המישטרה פנתה בדריו ובטלוויזיה לציבור, כדי לעזור לה לפענח את נסיבות מותה של התיירת. רעיון שעלה במוחה של חווה גרם לה לכתוב למישטרה מיכתב אנונימי. היא כתבה כי התיירת נראתה עולה על מונית בעלת לוחיות־זיהוי של רצועת־עזה. הכוונה: להפנות את כל החקירה לכיוון „לאומני".

עברו עשרה חודשים, החקירה כמעט נתקעה במבוי סתום. חווה היתה בטוחה כי הסיוט הסתיים, ולעולם לא יעלו על עיקבותיה.

אבל בתחנת־המישטרה ברמת־גן היה מופקד על החקירת־הרצח קצין בלתי־שיגרתי. מישל חדד, בעל עיני־הקטיפה הרואות הכל. בחוש המישטרתי שלו הרגיש כי משהו לא בסדר. חדד המשיך בחקירה. לפני חודש התגלה המימצא שהביא לפיענוח החקירה. התגלה חשבונה של מלבסקי בבנק, והעובדה כי הוצא ממנו סכום של 50 אלף דולר, סמוך ליום מותה של התיירת. מעבדות־המישטרה גילו כי חתימות התיירת היו מזוייפות, וכי גם יפויי־כוח מסויימים. שניתנו כביכול לחווה יערי, היו גם הם מזוייפים. חדד גילה סוף־סוף מניע לרצח.

חדד לא הופתע מכך שהחשודה העיקרית שלו היא פקידה בכירה בבנק, אשתו של כתב־בכיר בטלוויזיה. היה לו כבר תקדים כזה בקריירה שלו. מישל חדד היה ראש־צוות־החקירה במיקרה־הרצח של כרמלה בלאס, וה־ביא להרשעתו של עורך־הדין שימעון חרמון (ראה מיסגרת).

כדרכו, המשיך מישל חדד לעבוד ביסודיות אבל בסתר. הוא התייעץ עם מומחים, קיבל חוות־דעת של בעלי־מיקצוע שאישרו את המימצאים הטכ־ניים, ורק כאשר היה בטוח כי יש לו תיק סגור, פנה לממונים עליו. הוא היה זקוק לאומץ כדי לפתוח בהליכים נגד אשתו של אהוד יערי. הוא ידע כי תהיה חשיפה מירבית לכל מילה שתושמע בבית־המישפט.

ביום השישי האחרון הובאה חווה יערי למעצר. בעלה בא איתה לאולם בית־מישפט־השלום בתל־אביב. את עורך־הדין אורי בר־עוז, הסניגור של חווה, שכרה אחותה, ציפי.

הסניגור ביקש מהשופט חיים אילת למנוע את פירסום המעצר ולערכו בדלתיים סגורות. השופט סירב. הוא לא מצא לכך עילה בחוק. יערי החוויר.

חדד ביקש את מעצרה של חווה יערי למשך 15 יום, ואמר כי יש עוד פעולות רבות שעל המישטרה לעשות, וכן אנשים רבים שיש לחקור בפרשה.

הסניגור, בר־עוז, רצה לחקור את איש־המישטרה. הוא רצה לברר פרטים על התאונה, ועל המכונית שפגעה בתיירת. אבל בעלה של העצירה זינק ממקומו. הוא אסר על הסניגור להמ־שיך לחקור, ואמר לשופט כי יש הס־כמה למעצר. בהסכמת הצדדים נעצרה חווה ל־15 יום. היא עצמה שתקה.

מייד אחרי המעצר הפסיק עורך־הדין בר־עוז לטפל בפרשה. יערי פנה לעורכת־הדין הד"ר עדנה קפלן, כדי שהיא תגן על אשתו. לעיתונאים ול־אנשי־המישטרה אמר שלא יעזו לכ־תוב על הפרשה. העיתונות מעלה השערות, ומגלה פירורי־מידע על הפרשה.

עורכת־הדין עדנה קפלן מנועה מלהגיש ערר על המעצר, מכיוון שאין ערר על מעצר שהושג בהסכמת הצ־דדים. אבל אפשר לבקש עיון־מחדש במעצר כזה. זהו בוודאי מה שתעשה הסניגורית האדמונית והנמרצת.

וביום השלישי, אחרי שחווה יערי טעמה טעם מאסר, אכן החלו הדברים לזוז. חווה יערי החליטה להילחם, פתחה בהתקפה חזיתית.

בבקשה שהגישו סניגוריה, הם הודיעו, כי בעלה, אהוד יערי, מנסה להפלילה, מכיוון שיש לו רומאן עם צעירה בשם נאווה. בהקשר לכך אכן הגישה חווה יערי, לפני שבועיים, תביעת־מזונות נגד בעלה וביקשה לעכב את יציאתו מן הארץ.

ובתגובה על כך מסר, לדעתה, הבעל למישטרה, כי ביום בו נרצחה התיירת, השתמשה היא במכונית הסובארו ו־החליפה, לאחר מכן, את כל צמיגיה.

„מכורה לבורסה"

ב טלוויזיה ידעו תמיד שיש לאהוד יערי בעיות בבית. על אש־תו, חווה, נפוצו סיפורים רבים.

אחד הסיפורים נגע לקינאתה של חווה לבעלה הנאה.

אהוד יערי, אחד הכתבים המעולים של הטלוויזיה ואחד מטובי הכתבים לענייני־ערבים בארץ, מיהר למצריים מייד אחרי ביקורו של אנוור אל־סאדאת בארץ, מבלי להמתין לרשות.

הווילה של יערי ברמות
„הכל נעשה בקפדנות..."

טס לקאהיר בחברת אלכס גילעדי. שם הצטרפו אליהם קומץ של עיתונאים ישראליים נוספים. הם חיו כאילו על אי בודד, כשהקשר עם הארץ היה קשה ובעייתי.

ביום קאהירי בהיר נקרא אחד העיתונאים האלה בבהילות אל הטל־פון. בהתרגשות רבה אמרו לו שהגיעה שיחה דחופה מתל־אביב, דרך רומא.

על הקו היתה חווה יערי. היא קראה במדור הומוריסטי בדיחה על חיי־הלילה של אהוד יערי בקאהיר. חווה היתה נרגשת, ורצתה לברר מה העניין.

כלפי חוץ שיחקה חווה את האשה הנבגעת. שריברה על בעלה כאל „הערבי שלי". אולם בין חבריו־לעבודה של יערי היתה מקובלת הדיעה כי היחסים עם חווה מעכירים את רוחו. הוא נראה כבלתי־חברותי ומנוכר.

בזמן האחרון גם נודע על מריבות קשות בבית יערי, בשכונת־רמות הירושלמית. אהוד יערי ביקש לעבור לוושינגטון, כדי להינתק מאשתו. לה־לת הטלוויזיה נמסר שנפתחו הליכי־גירושין בינו ובין אשתו, וכי על כן הוא רוצה להישלח לארץ הרחוקה. כשהש־ליחות הזאת נתקלה בעיות, התעניין אהוד יערי באפשרות לעבור לעיתון בורסה, כדי לזכות בתפקיד הכתב שלו בוושינגטון.

חווה, כוגרת (תואר ראשון) באוני־ברסיטת תל־אביב, יפהפיה בולטת, היתה ידועה בשל כישוריה הכספיים. היא היתה „מכורה לבורסה".

„תכן שזה תורשתי. אביה של חווה היה גם הוא סוחר, שעסק בעניינים כספים.

בבורסה היו לחווה הפסדים קשים.

בית מודרני

מ מה חשבו השכנים על חווה יערי ובעלה?

„ישבנו בחדר־האוחזים של מישפ־חת יערי, שתינו קפה. אכלנו עוגות שחווה אפתה, וחווה הסבירה לי מושגים בכלכלה. יש לה מוח חריף. היא אשת־עסקים מלידה, ויש לה הבנה מצויינת בנעשה במשק," סיפרה אחת משכנותיה של חווה יערי. לפני שנה וחצי עברו בני־הזוג יערי עם ילדיהם צחי (12) ואפרת (16) לקוטג' חדש בשכונת־רמות בירושלים, מעבר לקו הירוק. לפני־כן גרו, במשך שנתיים, בדירה שכורה ברחוב נבאי בשכונת בית־הכרם.

רחוב נבאי נחשב כאחד מרחובותיה היוקרתיים של העיר, והוא חביב על אנשי אקדמיה ומיקשורת. מרבית דיי־רי הבית מס' 24 הכירו את חווה יערי לפני אחת הגיורסות. הפסידה חווה שם את הכספים שהרוויח בעלה מהספר המצליח מילחמת שולל. שאותו כתב בשותפות עם זאב שיף, הפרשן הצבאי של הארץ.

היכרות שיטחית. „זה בית מודרני, מנוכר," אומרת אחת הדיירות. „בירכנו זו את זו לשלום, ובזאת הסתיימו קשרינו."

שכנה אחרת הגיחה מדירתה: „היא רבה עם השכנים: היא היתה שנואה בבניין" ומייד נבלעת בדירתה.

„שטויות!" אומרת זו ששתתה קפה בחברתה של חווה, ושהאזינה להסברי־הבלבלה שלה. „אני הייתי המומה כששמעתי שהיא מואשמת במעורבות ברצח. אם היא אכן הרגה, הרי שהיו בה שתי דמויות. חווה שאני הכרתי לא היתה מסוגלת לכך!"

השכנה ציירה דמות של בני־זוג אשכנזים משכילים הרבים מפגם לפגם. אהוד אהב לשתות, אבל אף פעם לא השתכר בחברת השכנים. חווה היא בת להורים ניצולי־שואה. אביה נפטר לפני כמה שנים, והיא שמרה על קשר הדוק עם אמה. חווה ראגה לילדים, עזרה להם בשיעורי־הבית. צחי ואפרת היו ילדים מטופלים.

„הם גרו בירושלים בשמונה השנים האחרונות, בגלל עבודתו של אהוד בטלוויזיה. אבל חווה היתה תל־אביבית בנישמתה. בכל הזדמנות נסעה לתל־אביב, ביקרה שם חברים.

„גם בהופעתה החיצונית היתה יותר תל־אביבית מאשר ירושלמית. היא הקפידה על כל פרט של לבוש. רצתה שהכל יתאם. כך גם בבית, שהיה מרוהט בטוב־טעם, כך גם בבישול. הכל נעשה בקפדנות, תוך שמירה על כללים אסתטיים:

„חווה שאני מכירה היא אשה נאה וטיפוס שאפתן, פמיניסטית, לא־רגוד עה. מלאת אנרגיה וחכמה.

„שיחותינו נסובו בעיקר על בגדים ועל הבית החדש בשכונת רמות, שהיה אז בתיכנון. ואם בין כל השיחות האלה היא גם תיכננה רצח. היא לא סיפרה לי על־כך."

שותה יותר מדי

א הוד יערי נולד בתל־אביב. אביו, יצחק יערי, היה מזכיר מערכת העיתון דבר.

הוא הכניס את בנו לעיתון בתור נער־שליח. מאוחר יותר עבר אהוד כדפוס. ובתקופת לימודיו הוא עבד בעיתון בעריכה. הוא גמר תואר ראשון באוניברסיטה בסיפרות ערבית קלא־סית, וסיים תואר שני באוניברסיטה בירושלים. ב־1972 שהה יערי בז'נווה. רן שילון הציע לו לעבוד בטלוויזיה בערבית. הוא אדם שאינו בוחש בקדירת האינטריגות בטלוויזיה.

אהוד ואשתו היו די מבודדים. לא הצטלמו למדורי־הרכילות בעיתונים. בטלוויזיה הכל המומים. עמיתיו עבדו איתו עד הרגע האחרון לפני ההשבתה. חבריו מכבדים אותו כאיש־מיקצוע מעולה אך אינם מחבבים אותו ביותר. לדעתם הוא שותה יותר מדי — וגם זה נרשם על חשבון מצבו המישפחתי.

אמו מטפלת בשני הילדים. אהוד עבר לגור בבית אמו בתל־אביב. לידו נמצא. ויוב הזמן. חברו הטוב משה שלונסקי.

חשודה חוה יערי
„שאפתנית. פמיניסטית. לא־רגועה..."

מי נטלנן אליה לחיפה

ערב־ערב

אפי בן־ישראל
נשות הבדרנים משקשקות

אצל **אפי בן־ישראל** ושותפה הסמוי לחיים יש חדשות. אחרי רומאן ממושך מאוד בין הזמרת המוכשרת לבין הבדרן המאוד־ידוע, קרה הכמעט בלתי־נמנע. אפי נכנסה להריון.

לא הצלחתי לברר אם שותפה להריון רקד משימחה ומהתרגשות, כששמע את הבשורה. מה שידוע הוא שאפי החליטה לשמור על ההריון וללדת את התינוק.

אחת השאלות הכי נשאלות היום היא אם אשתו של הבדרן יודעת על הילד העומד להיוולד לבעלה, ומה יהיה כשיוודע לה.

כדי לא להיות במרכז הדיבורים והשאלות, נסעה אפי להוריה בחיפה, ושם היא תישאר עד הלידה.

כל נשות הבדרנים, המשקשקות עכשיו, יכולות לנסות לבדוק בבזק, אם מהטלפון ש־להן מתקיימת שיחה יומית לחיפה. יותר מזה אני לא יכולה לספר לכם.

האלמונית

אולי זה לא כל־כך פופולארי עכשיו לאהוב את **שרונה מארש**, אבל אני מצפצפת על כולם ומודיעה לכם בזאת ששרונה מארש היא בחורה נפלאה, חכמה, מעניינת, חתיכה משגעת ובן־אדם נחמד.

כל זה לא כל־כך ידוע לאנשים. מה שאנשים יודעים זה עם מי שרונה התחתנה וממי היא התגרשה, ומה היא לבשה במסיבה ההיא ומה היא אכלה באירוע ההוא. במשך שנים דיווחו העיתונים על כל גרפס של שרונה (גם אני).

שרונה מארש
פקידה מ־8 עד 4

אין סיפור

ככה זה בחיים. כשגברת כהן רבה עם בעלה, ארון כהן, אף אחד, מלבד השכנים מהקיר הסמוך, לא יודע על זה. אבל כש**אפי ארזי** מסאיטקס רב עם אשתו היפה, **דינה ארזי**, כל ישראל יוצאת מכליה.

אז הם רבו קצת, היה להם משברונצ'יק קטן. אז מה? למי מאיתנו אין כאלה, שישה בגרוש? בשביל זה צריך לפרסם בכל הארץ שהם נפרדו לגמרי? (אפי ארזי מלא בצלקות צורבות).

החדשות האחרונות, חברים יקרים, הן שאפי

אפי ארזי ובתו
התפייסות בלונדון

ארזי ואשתו דינה נסעו השבוע לטיול קצר בלונדון, ולפי הידיים שהם החזיקו בגמל־התעופה נראה שהצלקת הגלידה, והעור נראה יותר טוב מחדש.

יום הולדת בין־לאומי ואל גנטי

כשכן־אדם מן הישוב חוגג את יום־הולדתו, אז הילדים מכינים לו ציור ואשתו מכינה לו עוגה עם נרות, ולפעמים הם גם מרימים אותו על כסא באוויר.

במישפחת **יפה כפיר ואורי גרבנאו** לא חוגגים כך את ימי־ההולדת. במיקרה גם ליפה וגם לאורי יש יום־הולדת באותו החודש, בהבדל של שבוע. אז הם חוגגים לעצמם יום־הולדת אחד ארוך בן שבועיים ימים לפחות. השנה, למשל, הם נסעו לגשטאט שבשווייץ בענייני שלג וסקי וחברה בינלאומית. את חג־המולד הם חגגו במלונם, סאן מוריץ פאלאס, בחברתו של המיליארדר **עדנאן חשוקקי** ואשתו המהממת **נבילה**. שני הזוגות בילו כל־כך יפה ביחד, עד ש**חשוקקי** הזמין את הזוג כפיר־גרבנאו לבלות את הסילווסטר על סיפון יאכטת־החלומות שלו, הנקראת על שם אשתו, אבל אורי גרבנאו רצה לעשות סקי, ויפה, שהיא בחודש השישי להריונה, רצתה לנוח, ולכן הם נאלצו לדחות את הזמנתו של חשוקקי לפעם אחרת.

וטוב שהם דחו את ההזמנה, כי אחרת הם לא היו מצליחים לבלות את ליל־הסילווסטר במסיבה אלגנטית, שבה הסתובבו המפורסמים הכי־מפורסמים בעולם, באותו החדר. היתה שם, למשל, **אליזבט טיילור**, שבאה עם חבורה שלמה, ולא עם גבר מסויים אחד, כמו שהיא רגילה. הגברת טיילור, שכבר מזמן שכחה איך זה להיות רזה, לבשה שמלת־קטיפה שחורה, ועליה חנות תכשיטים בגודל בינוני. בקצה אחר של החדר הסתובב לו הקשיש הכי מושך בעולם, הלוא הוא מיודענו **פרנק סינטרה**, שבגלל בעיות־קול רק בירך את הנוכחים, אבל סירב בעקשנות לשיר להם שיר. ממש ליד יפה ישבו **גינטר זקס**, מי שהיה בצעירותו בעלה של **בריז'יט ברדו**, ואשתו הנוכחית, השוודית היפה **פאולה**, שהיתה לבושה חליפת־מיכנס יפהפיה בקטיפה שחורה. כמעט שכחתי את ג'יימס בונד השלישי, הלא הוא **רוג'ר מור** המלוקק, שהגיע למסיבה עם אשתו החוקית, ובלי ליווי של חתיכות חצי־ערומות.

בין כל אלה הסתובבו עוד עשרות גברים ונשים עשירים ויפים ומפורסמים, אבל לא ב־ארצנו הקטנטנת, וכולם היו לבושים בחלי־פות־ערב ובשמלות־קטיפה שחורות. אני מקווה שאצל הנוצרים זה לא כמו אצלנו, כי אצלנו אם בערב ראש־השנה אתה לובש שחור, תהיה לך כל השנה שחורה. אולי אצלם זה להיפך.

יפה כפיר
יאכטה של ערבי

והדבר התחיל לעלות על כל העצבים בצורה רצינית ביותר.

עד כדי כך הפריע לה הפירסום, שהיא החליטה לפרוש מהדוגמנות ומחיי־הווהר, כשהיא בשיא יופיה והצלחתה.

„נמאס לי לחשוב על כל ביס שאני אוכלת, ונמאס לי לחשוב מה הדוגמנית ההיא אמרה עליי, ומה קורא־העיתונים יחשוב עליי. החלום שלי היה לחיות כמו בן־אדם אנונימי!"

אז היא הגשימה את חלומה. היא מצאה לעצמה מישרה של מזכירה, וכל יום בבוקר היא מתלבשת בצורה סולידית ומתייצבת במשרד ב־8 בבוקר, כדי לעבוד בחריצות עד 4 אחרי־הצהריים. ועכשיו סוף־סוף מותר לה גם לאכול ספאגטי וגם לעשות גרפס, ואף אחד לא יידע על זה.

רומאן בגרמנית

אני מתה לדעת מי מתרגם את רחל המרחלת לגרמנית. ברור לי שיש מישהו כזה, אחרת איך נודע במישרד הראשי של לופטהנזה בגרמניה מה קורה במישרד שלהם בתל־אביב?

אני חשבתי שהסיפור על המזכירה **לאה רייכר** והרומאן שלה עם מנהל־המכירות של לופטהנזה בתל־אביב יעניין את החברה בישראל. לא חשבתי שגם בגרמניה זה יעשה רעש עז.

אבל עם עובדות לא מתווכחים, כנראה. ברגע שנודע בגרמניה שהחבר'ה שלהם בארץ מתעסקים זה עם זה, ולא עם כרטיסי־טיסה, הם צעקו כמה מילים בגרמנית, ועשו כמה סקנדאלים, ושלחו ארצה איזה שומר־מוסר מטעם הגרמנים.

העובדות הן שלאה רייכר פוטרה מלופ־טהנזה, ובזה חשבו אנשי החברה הגרמנית שהפרשה חוסלה. אבל הגרמנים טועים הרבה פעמים, והם טעו גם בעניין הזה. אומנם לאה מחפשת כבר עבודה אחרת. אבל הרומאו שלה

רחל מרחלת על כל העולם

מאת שולמית יריב

צריך מיקצוע בחיים

כשנפטר **מיקי אלבין**, ואחרי שנרגעו הרוחות מההלם, הופנו כל המבטים לאלמנתו, **גליה אלבין**. חודשים אנשים שאלו אחד את השני מה הולכת גליה לעשות, מה היא עושה, את מי היא רואה, איך היא מסתדרת. אני פיזרתי שלושה שפיונים כדי שיאספו לי חומר.

אחד מהם ישב קבע ליד ביתה, השני התמקד בקיסריה, שם יש לגליה שיבעה בתים, והשלישי הסתובב בעיר, מוכן לכל קריאה.

אחרי שלושה חודשים התייצבו אצלי השפיונים וביקשו תוספת־שיעמום למשכורת. הם סיפרו שאצל גליה לא קורה כלום. פעם באה לבקר אותה אמא שלה, **פנינה**, מחיפה, פעם אחרת באה לבקר אותה **סוניה**, אמא של מיקי, ולפעמים באה גם איזה חברה לשתות קפה.

הוספתי לחבר'ה כמה שקלים חדשים, ושלחתי אותם להמשיך ולעקוב אחריה.

אז החדשות האחרונות הן שגליה ניסתה למכור את מניותיה במוניטין וחדשות, אבל לא היו קופצים רבים. היא התייעצה עם כל מיני מביני־דבר, ובסוף החליטה בעצמה שהדבר הכי טוב בשבילה הוא להגשים את החלום הישן שלה ולהיות מפיקת־סרטים.

לצורך זה היא נסעה בשבוע שעבר במיוחד לאילת, כדי להיפגש עם המפיק הבינלאומי **ארנון מילצין**, שהיה שם עם חברתו. אז עכשיו היא לומדת. ועד שהיא תלמד איך מפיקים סרטים, בצורה עצמאית, היא החליטה לא לבזבז את הזמן ונרשמה באוניברסיטה ללמוד עיתונאות. אולי זה קשור במה שאחד השפיונים גמגם לי: נדמה לו שאיש־תיקשורת בכיר מסתובב בשטח, בכל זאת.

גליה אלבין
אולי ארנון מילצין יכול לעזור?

העוזרת לא פותחת

פיתאום נזכרתי שכבר מזמן הבטחתי לכם חתונה בין **ישראלה שטיר** וחברה **אבי רובינשטיין**, והנה אין שום דבר. מייד טילפנתי לביתם, כדי לברר מה העניין, אבל הטלפון לא ענה יום אחרי יום.

בסוף התקשרתי לצוות שטיר, מקום עבודתה של ישראלה, ואחרי הדרינג־דרינג השלישי היא ענתה לי.

ישראלה שטיר עם אבי רובינשטיין
נו, מה עם החתונה?

„מה קורה איתך ועם אבי? אני מחכה לחתונה כבר הרבה זמן!"

„גם אני מחכה, אבל יש לנו המון צרות, כך שלא הצלחנו לנקות את הראש לחתונה."

„איזה צרות?"

„כל הסיפור עם אשתו־לשעבר של אבי, שהגישה כל מיני תביעות מישפטיות בהונג־קונג ובקשות למזונות של אלף דולר לחודש, ועכשיו סוללת עורכי־דין מכאן ומשם מטפלת בנושא."

„בכלל לא רואים אתכם בזמן האחרון באירועים נוצצים, וגם לא עניתם לטלפונים בבית."

„הכל באותו עניין. העוזרת שלנו קיבלה הוראה שלא לפתוח את הדלת לזרים, ולא לענות על טלפונים. אנחנו מפחדים שמישהו יביא לאבי את בית־המישפט בהונג־קונג, ואז לא תהיה לו ברירה אלא לנסוע לשם."

„ובכל זאת, מתי החתונה?"

„אני מניחה שתוך חודשיים."

סידרת הטלוויזיה חווה פיצי קטי

תקציר הפרק הקודם:

... אז **חווה לוי** עזבה את **גי פולום** ועברה לאופנאי **איציק ויטונסקי** („פיצי") שבגללה עזב את חברתו מזה שנים **קטי זוזובסקי**. אחר כך עזבה חווה את פיצי, שמיהר לחזור לקטי, וחווה עשתה מה שעשתה עם מי שרצתה, ופיתאום התחשק לה דווקא לחזור לפיצי ו־להתנחם בזרועותיו. אני לא יודעת איך היא עשתה את זה, אבל מהר מאוד אחרי שהיא החליטה את החלטתה פיצי וקטי שוב רבו ושוב נפרדו, וחווה נפלה בזרועותיו של פיצי כאילו בפעם הראשונה. וככה הם חיו להם בעושר ובאושר עם חופשות סוף־שבוע במלון מיגדלי דניאל אולי שלושה שבועות רצופים ושוב הם נפרדו, כי לחווה נמאס.

הפרק הנוכחי:

יומיים אחרי שהם נפרדו נסע פיצי לאי־טליה. בדיוק באותו זמן גם כן, אלוהים יודע איך, הגיעה קטי לאיטליה, אז שניהם עברו בדיוק באותו הרחוב באותה העיר, ובאותה השעה, והם ראו זה את זה ולהיפך, ותיכף התפרצה ביניהם האהבה, ומאז הם ביחד, ואפילו חזרו ביחד ארצה, וקטי שוב עברה לגור בדירה של פיצי ברחוב בורלא. וכדי שהדברים יהיו ברורים לגמרי לכל עם ישראל, הם ערכו מסיבה רבת־משתתפים ביום השישי האחרון, וכולם ראו את הקולות ואת בני־הזוג שוב ביחד.

המשך בשבוע הבא.

קטי זוזובסקי
– פגישה באיטליה

איציק ויטונסקי
פרידה בישראל –

הנס שלר
מי מתרגם להם, לעזאזל?

עם **הנס שלר**, מנהל־המכירות, נמשך, והם עברו לגור ביחד, בבית שלו בסביון. שילמדו הגרמנים שאין להם שליטה על חיי־הרגש של העובדים!

השולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 36 ● עורכים אלכס פז ובנצי לופו

„אמנסטי" יחקור בפרשת העלמם של 12 אלף מתורמי ה„טלתרום"

12 אלף ישראלים, שהודיעו על נכונות לתרום לטלתרום, נעלמו ב־אופן מיסתורי ביום הפירעון, מבלי להותיר כל סימן־חיים.

אין זו הפעם הראשונה שנעלמים אלפי ישראליים, כאילו בלעה אותם האדמה. כך גם היה אחרי מיבצע ליביתרום, שירותרום ומיבצע של"ג.

„בפעם אחרונה שראיתי אותו ב־טלוויזיה הוא הבטיח 1000 דולר, ומאז נעלמו עיקבותיו," העיד בעילום־שם מתיתיהו („מתי") לוטרשטיין לפני ועדת־החוקרים של אמנסטי, כשהוא מבכה מרות את בריחת דודו הקבלן לאמריקה, בלי להותיר לו פרוטה.

ברגע האחרון דווח למערכת כי יתכן ש־12 אלף הנעדרים נמצאים בריאים ושלמים במחנה הפסול של דויד לוי.

בתמונה שלפניך מסתתרים חלק מתורמי ה„טלתרום". מצא אותם, צבע אותם בצבעים טיבעיים ושלח לכל הרוחות.

חבר „אגד" שביקש לא לשרת כחבר־כנסת: אני הנהג שעליו כתב „העולם הבא"!

בשבוע שעבר פירסם „העולם הבא" כתבה ללא ציון שם העיתונאי שכתב אותה ★ שמות החשודים התפרסמו במלואם ★ ציבור שלם של עיתונאים הוחשד בכתיבת הכתבה ★ הכתבה עצמה תפורסם בשבוע הבא.

תמונת רדיו מיוחדת ל„העולם הבא"

מיכתבים למערכת

כן הותיר!!!

בכל העיתונים התפרסם כאי־לו בעלי ברוח לחו"ל, בלי להש־איר כלום מאחוריו. זוהי עלילה זדונית! הוא הותיר מאחוריו אשה, שלושה ילדים ויותר מ־1.5 מיליון דולר חובות.

ר. חוביצקי, רעננה

● ● ●

מוצצים ובוכים

באמת הגיע הזמן לסתום את הפה לעיתונות. הגה, בעיקבות ביקורת העיתונות על שהייתו הממושכת של השר שריר ב־חו"ל, חזר השר לארץ, ומאז מוצ־פים אמצעי־התיקשורת במחאו־תיו הקולניות.

בידיעות הוא מייבב: „מוצ־צים את דמיו."

למעריב הוא בוכה: „יונקים את דמיו."

בהארץ הוא מתוודה: „סוח־טים את רמי, טיפה אחר טיפה."

בהעולם הבא: „מלבינים את פניי ומשחירים את כספי."

כל יום עושים לו משהו אחר.

די, נמאס! אכן צדק השר באומ־רו, שהעיתונות גורמת נזק רב לציבור — נפרסמה את דבריו.

ואני מציע לאמצעי־התיק־שורת לשחרר את שר־התיירות משהותו בארץ, ולשלוח אותו למיזרח הרחוק ביותר שיש.

ו. מ. פיר, בנק־הדם

חרדה בקרב טייסי המסוקים בצי השישי

צוותי־הצלה של הסהר־האדום נכנסו לכוננות־חירום בטריפולי שבלוב. הצוותים מצפים בדריכות לפעולת־תגמול אמריקאית נגד לוב, ולאור הנסיון באיראן, ב־גרנדה ובמיפרץ־החזירים, צופים שהנחתים ירסקו עצמם לדעת אי־שם במידבר סהרה. הקולונל קד'אפי הודיע שלא יוכל להיות אחראי לגורלם של מסוקים שיית־רסקו מחוץ לגבולות לוב.

ידע, לא דיווח למישטרה ונעצר

פרופסור למתמטיקה בטכניון נעצר ל־15 יום, אחרי שלחוק־רי־המישטרה התברר כי לפרופסור ידועים פרטים רבים בפיתרון מיש־וואות אלגבראיות. שלחוקרים אין עליהם כל מושג.

מחסור בתורים בקופת־חולים

בבתי־החולים של קופת־חולים יש סוף־סוף די רופאים, די אחיות ודי תרופות לכולם. ברם מסתמן מחסור חמור בתורים. חולים רבים, שהיו אמורים לעבור ניתוח, נשלחו הביתה משום שלא נמצא עבורם תור.

ועדה רבת־משרדים קובעת: יש לשלוח ילדי ישראל לחו"ל!

לפני הוועדה הובאו מימצאים המעידים על כך שילדים תושבי ישראל נוטלים חלק בסאטירה. המעמידה באור שלילי את תושבי המדינה בכלל, ואת קובעי המדי־ניות בפרט.

הילדים בישראל חיים תחת מערכת־חוקים השמה ללעג ולי־קלס את עקרונות הדמוקרטיה.

ויש חשש שנפשם הרכה תיפגע מכך קשות. לפיכך ממליצה הוד־עדה שהחל ממחר לא יורשו ילדים לחיות בארץ הזו, והם יוטסו לחו"ל לאלתר.

ישראל תפסיק את הסיוע לעולם

במחאה על עמדתו האנטי־ישראלית של העולם, תמשיך ישראל להטיל עליו סנקציות ותצמצם גם בחודש הבא את הייצוא שלה.

הוועד להצלת המשק מציג: פרופסור ברוטו ודוקטור נטו

בבדיקה של MONDE SELECTION, המרכז הבינלאומי לבדיקת איכויות בבריסל, זכתה BROADWAY 80 במדליית זהב לשנת 1985 על איכותה המעולה.

אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

ה' שבט תשמ"ו, 15.1.1986 מיספר 2524 שנה 50 המחיר 1.85 שקל חדש (כולל מע"מ)

העולם הזה

העולם התחתון בעיקבות דוגמנית הצמרת?

פצצה ליד בית הפצצה

